

POUKA ZA TINEJDŽERE – PRIRUČNIK ZA UČITELJE

Godina 2 – Tromesečje 4

O čemu govore ove lekcije?

Naglasak ovih lekcija je na Božjem carstvu blagodati, na tome kako postati predstavnik i državljanin tog carstva, i na sukobu između Božjeg carstva i carstva zla. Potrebna je akcija da bismo bili u Božjem carstvu – treba da sprovodimo u delo a ne samo da slušamo (Jakov 1,22) kako da živimo kao Božji predstavnici na ovoj zemlji.

Prva lekcija svakog tromesečja u ovom dvogodišnjem ciklusu pokriva jedan deo Isusove propovedi na gori, koja je „u isto vreme Hristov govor prilikom inauguracije kao Cara u tom carstvu blagodati, a takođe i ustav tog carstva“ (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 5, str. 322).

Nakon prve lekcije sledi 12 lekcija o različitim izazovima, pravima ili privilegijama predstavnika Božjeg carstva koji vrede za „današnje vreme“. Hrišćanin nikad ne zna šta ga sledeće čeka.

Ovaj program sadrži i veb sajtove:

- www.realtimefaith.net, na kom učenici i učitelji mogu pronaći dodatne resurse, i
- www.guidemagazine.org/rtf, na kom učenici mogu da razmenjuju iskustva i diskutuju o lekcijama sa drugim tinejdžerima.

Kako koristiti ovaj priručnik?

1. KORAK: Pročitajte celi odsek „Priprema“ da biste se upoznali sa konceptima te lekcije. Materijal za učitelje ćete iskoristiti na najbolji način samo ukoliko razumete ključne koncepte lekcije.

2. KORAK: Pročitajte ostatak materijala za učitelje za tu lekciju, a i materijal za učenike. Upoznajte se sa mogućnostima koje imate za podučavanje koncepata lekcije.

3. KORAK: Odaberite konkretne mogućnosti koje ćete koristiti u podučavanju lekcije. Ima ih više nego što možete da iskoristite, ali pokušajte da odaberete ponešto iz svake kategorije: „**Početak**“, „**Povezivanje**“ i „**Primena**“. Upamtite da učenici treba da imaju priliku za interakciju (da učestvuju aktivno i zajednički) i za proučavanje Reči.

4. KORAK: Osmislite kako i kada ćete se pozivati na pouku za učenike tokom proučavanja lekcije. Pouka za učenike je sastavni deo procesa podučavanja i na nju ćete se pozivati tokom vođenja lekcije.

5. KORAK: Prikupite materijale koji su vam potrebni za vođenje lekcije. Ponavljamo, učešće učenika je od ključne važnosti.

6. KORAK: Imajte na umu kraj lekcije. Planirajte da zaokružite lekciju sažetkom onoga što su učenici naučili.

Pregled lekcija u ovom tromesečju

1. Pravila za nebeske predstavnike

Ispituje koncept da pravila definišu odnose.

2. Pornografija – obmana lepote

Pažljivo pristupa ovoj životno važnoj temi iz biblijske perspektive.

3. Duhovni darovi

Pomaže učenicima da postanu svesni svojih duhovnih darova i proučava ih.

4. Veza sa lokalnom crkvom

Raspravlja o snagama i slabostima lokalne crkve i uključenosti mlađih u nju.

5. Porodične stvari

Pruža pažljiv, biblijski pogled na razne vrste porodica u kojima se nalaze mlađi tinejdžeri.

6. Moda i slika o sebi

Predstavlja samopoštovanje kroz Božjeg Duha kao osnovno za donošenje hrišćanskih modnih izbora.

7. Identitet (1): testiran

Istražuje ulogu iskušenja i proba u životu učenika.

8. Identitet (2): prekovremeno

Istražuje lekcije koje možemo naučiti iz Jakovljevog i Jovanovog napretka u učeništvu.

9. Identitet (3): usponi i padovi

Objašnjava kako bliski hod sa Isusom preoblikuje naše ideje o Njegovom carstvu, kao i naš osećaj identiteta kao Njegovog deteta.

10. Identitet (4): usredsređen

Pronalazi nadahnuće za našu usredsređenosć na Božje carstvo u Hristovoj usredsređenosći da nas spase.

11. Tehnologija i hrišćanin

Raspravlja da li nam upotreba tehnologije pomaže da rastemo u Hristu ili nas odvlači od Njega.

12. Ekologija: naša sveta odgovornost

Razmatra našu odgovornost da se brinemo za naš svet i sve što je u njemu.

13. Božji menadžeri

Objašnjava da svi imamo nekoga ili nešto čime treba da upravljamo u Božje ime, čak i ako smo to samo mi sami.

PRAVILA ZA NEBESKE PREDSTAVNIKE

Sprovođenje u telu

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 5,17-20 • „Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nisam došao da pokvarim, nego da ispunim. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. Ako ko pokvari jednu od ovih najmanjih zapovesti i nauči tako ljudi, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome. Jer vam kažem da ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, nećete ući u carstvo nebesko.“

Matej 5,21.22 • „Čuli ste kako je kazano starima: 'Ne ubij; jer ko ubije, biće kriv суду.' A ja vam kažem da će svaki koji se gnevi na brata svoga nizašta, biti kriv суду; a ako li ko kaže bratu svome: 'Raka!' biće kriv skupštini; a ko kaže: 'Budalo!' biće kriv paklu ognjenom.“

Matej 5,43-48 • „Čuli ste da je kazano: 'Ljubi bližnjega svoga, i mrzi neprijatelja svoga.' A ja vam kažem: I ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; da budete sinovi Oca svoga koji je na nebesima; jer On zapoveda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima. Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakvu platu imate? Ne čine li to i carinici? I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i neznabrošći? Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.“

5. Mojsijeva 6,5.6 • „Zato ljubi Gospoda Boga svoga iz svega srca svoga i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje. I neka ove reči koje ti ja zapovedam danas budu u srcu tvom.“

5. Mojsijeva 32,45-47 • „A kad izgovori Mojsije sve reči ove svemu Izraelju, reče im: 'Privijte srce svoje k svim rečima koje vam ja danas zasvedočavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve reči ovoga zakona i tvorili ih. Jer nije prazna reč da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom će rečju produžiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je nasledite.'“

Psalm 37,31 • „Zakon je Boga njegovog njemu u srcu, stopala se njegova ne spotiču.“

Psalm 40,8 • „Hoću činiti volju Tvoju, Bože moj, i zakon je Tvoj meni u srcu.“

Priče 3,1.2 • „Sine moj, ne zaboravljam nauku moju, i zapovesti moje neka hrani srce tvoje. Jer će ti doneti dug život, dobre godine i mir.“

Isajia 51,7 • „Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kom je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihovog ne plašite se.“

Jeremija 31,33 • „'Nego ovo je zavet što će učiniti s domom Izraeljevim posle ovih dana', govori Gospod: 'metnuću zavet svoj u njih, i na srcu njihovom napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod.'“

2. Korinćanima 3,2.3 • „Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi; koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeći napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenim daskama nego na mesnim daskama srca.“

Jakov 4,8 • „Približite se Bogu, i On će se približiti vama. Očistite ruke, grešnici, popravite srca svoja, nepostojani.“

Titu 1,16 • „Govore da poznaju Boga, a delima Ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro delo valjani.“

B. Šta treba reći o lekciji „Pravila za nebeske predstavnike“?

Kada je Isus uzeo temu o Božjem zakonu u propovedi na gori, dotakao je najosetljiviji nerv u ljudskoj religiji. Spisi, priče, Psalmi kao i reči proroka su smatrani svetim otkrivenjem od Boga. Neki možda misle, kada je Isus rekao: „Čuli ste da je rečeno ... ali ja vam kažem“, da je nameravao da obori Božji zakon i postavi neki novi zakon. Umesto toga, Isus pokazuje ispunjavanje zakona oslikavajući kako zakon izgleda u životu osobe. Umesto da promeni zakon kako bi ga načinio lakšim za držanje, On ga čini težim time što podstiče ljude da zaista žive po njemu iz svega srca. Ova lekcija govori o tome kako su drevna pravila prikazana u ličnosti Isusa Hrista. Umesto da gledamo stari zakon na novi način, dozvolićemo da Bog stavi zakon u naše srce, a to je jedna od Njegovih najdubljih želja.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Pravila za nebeske predstavnike“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razgovaraju o značenju i svrsi zakona u Pismu.
2. Razviju ideju o sprovođenju Božje volje u životu.
3. Primene principe Božjeg zakona u svakodnevnim životnim situacijama.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) papir, olovka, slike pejzaža (fotografije ili slike).

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerici radnog lista sa kraja lekcije.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Cilj ove vežbe je da učenici pokušaju da opišu lepotu živopisnog prizora u samo nekoliko reči, kako bi uvideli da slika često govori mnogo više nego reči. Na neki način, Hristov dolazak da „razjasni zakon u telu“ je takav. Pre časa, pripremi nekoliko lepih slika pejzaža (fotografije ili slike).

Pozor • Svaki učenik (ako imate veliku grupu, neka rade u parovima) treba da dobije sliku ili fotografiju i da je opiše sa što je moguće više detalja, ne koristeći više od 35 reči.

Sad • Reci: *Svakome od vas ču dati sliku, i nemojte je pokazivati drugima. Želim da na vašem papiru opišete šta je na vašoj slici najbolje što možete. Smete da upotrebite najviše 35 reči. Molim vas, budite što detaljniji i pažljivo birajte reči.* Daj im 5-10 minuta da napišu opise, a nakon toga neka se podele u grupe od po troje ili četvoro i neka pročitaju svoje opise drugima u grupi. Neka jedna po jedna osoba pročita svoj opis a zatim neka pokaže sliku; popričajte o tome šta su dobro opisali a šta ne, ili šta su totalno izostavili. Alternativa koja može biti dobra za manju grupu učenika je da sakupite sve opise i zakačite sve slike na zid tako da svako može da ih vidi. Zatim pročitajte jedan po jedan opis i vidite da li učenici mogu da prepoznaju o kojoj je slici reč. Opet, prodiskutujte šta je dobro opisano a šta je izostavljeno.

Osvrt • Pitaj: Na koji način je ova vežba nalik životu? Koje stvari u našem životu je teško opisati rečima? Na koji način je Isus slika za nas?

B. Početna aktivnost

Priprema • Ovo je stara vežba, ali se dobro uklapa u ovu lekciju. U pitanju je komunikacija. Okupi grupu u krug i kaži im da budu potpuno tihi. Oni treba da čutke čekaju dok neko ne počne da komunicira sa njima; a zatim treba da prenesu poruku osobi sa svoje leve strane. Kaži im da će imati samo jednu priliku da čuju reči i samo jednu priliku da ih prenesu sledećoj osobi.

Pozor • Okupi učenike u krug i reci im da budu tihi.

Sad • Reci: Ja ču kazati (Suzani) kratku poruku, i ona treba da je pošalje unaokolo. Jedan po jedan ćete prenositi poruku dalje. Morate pažljivo slušati jer imate samo jednu priliku da je čujete i jednu da je prenesete dalje. Nema ponavljanja. Molim vas šapućite – niko ne treba da je izgovori glasno. Zatim šapnite (Suzani): Molim te zaključaj vrata pre nego što kreneš u crkvu. Sačekaj da poruka napravi krug.

Osvrt • Pitaj: Kako je prošao proces komunikacije? Gde se prekinuo – ako jeste? Koji bi bio najefikasniji način da se prenese ova poruka? Na koji način nam Bog prenosi svoje poruke? Koji je Božji najefikasniji metod komunikacije? (Ličnost Isusa Hrista.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Pre samo oko 40 godina čoveku, koji je živeo u Sjedinjenim Državama, bio je ukraden konj tokom noći. Kada su vlasti uhvatile konjokradicu, tužilac je otkrio da je u tom okruglu, po knjigama, još uvek na snazi zakon da lopova koji ukrade konja treba obesiti oko vrata dok ne umre. Čovek čiji je konj bio

ukrađen, u šali je zavatio za pravdom. Zapravo, zakonski sistem Sjedinjenih Država neće danas obesiti osobu zbog krađe konja. Taj zakon je od tada ukinut.

Veb sajt pod nazivom „glupi zakoni“ (*Dumb laws*, www.dumblaws.com) ne tvrdi da su dole navedeni blesavi zakoni provereni, iako se poreklo nekih može ispratiti stotinama godina unazad. Evo nekoliko zakona (a da li su provereni ili ne, odlučite sami):

U Velikoj Britaniji svi Englezi muškarci iznad 14 godina moraju da vežbaju dva ili više sati nedeljno sa lukom i streлом pod nadzorom lokalnog sveštenika.

U Singapuru je zabranjena prodaja žvakaće gume.

Oni koji voze bicikl u Meksiku ne smeju da dižu nijednu nogu sa pedala jer mogu izgubiti kontrolu. Takođe, neko ko zviždi vozaču bicikla ili ga ometa, može biti uhapšen.

U Francuskoj između 8 i 20 h, 70% muzike na radiju mora biti od francuskih izvođača.

U Tasmaniji, deca ne smeju da kupuju cigarete ali smeju da ih puše.

U američkoj državi Alabama bilo je zabranjeno u crkvi nositi lažne brkove koji izazivaju smeh.

U Burlingemu, u Kaliforniji, protivzakonito je da se pljuje, osim na terenu za bejzbol.

U Floridi, ako se slon ostavi privezan za parking sat, mora se platiti parkiranje kao za vozilo.

U državi Vermont u SAD, zviždanje pod vodom je zabranjeno, i protivzakonito je poreći postojanje Boga.

Iako ovi zakoni mogu izgledati nečuveno u naše vreme, ako se uzme u obzir njihova istorijska pozadina, neki od njih će nam delovati prihvatljivije. U slučaju zakona koji zahteva da Englezi muškarci iznad 14 godina vežbaju sa lukom i streлом pod nadzorom sveštenika, jedina odrasla osoba raspoloživa za takvo vežbanje bio je sveštenik, a tokom rata zahtevalo se da svi muškarci iznad 14 godina budu spremni da se bore. Za to vreme i mesto, taj zakon je imao smisla. U Singapuru nije dozvoljeno žvakati žvaku jer oni ne žele da se žvake pljuju po ulicama. Ako ste ikada bili u Singapuru, znate da je to jedan od najčistijih gradova koji je vrlo priyatno posetiti.

Reci: Danas ćemo razgovarati o tome šta je Isus rekao o Božjem zakonu i na koji način je On želeo da se ljudi odnose prema zakonu. Može izgledati kao da je Isus ukinuo zakon, ili ga potkopao, ali On je zapravo htio da uradi nešto drugo.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite, šta je Isus htio da kaže u Mateju 5 o Božjem zakonu? Koja su pravila (u školi, kući, ili okruženju) proistekla iz široko prihvaćenih verovanja, a koja pravila po tebi nemaju puno smisla? Kaži zašto.

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Predstavnici Božjeg carstva žele da upoznaju Cara a ne samo da se pridržavaju pravila carstva. Većina ljudi postaje deo carstva ne zbog pravila već zbog toga što su zavoleli Cara. Ako malo bolje razmisliš, nije teško videti znakove Carevog karaktera u pravilima carstva. To je Isus pokušavao da pokaže kada je izazvao ljudi da dublje sagledaju zakon i vide otiske Božje ličnosti u pravilima koja je On načinio.

Reci: Seti se nekog dobrog vođe kog poznaješ lično (u crkvi, školi ili okruženju) i prepoznaj jedno životno pravilo koje ta osoba sledi. (Na primer: moja baka nikada nije sumnjala u ljude. Ako bi se neka glasina proširila po gradu, ona bi je odmah proglašila za besmislenu. Volela je istinu!) Dok učenici govore o kvalitetima ljudi koji žive po određenim životnim pravilima, komentariši o tome kako pravila koja ljudi postavljaju sami sebi obično imaju puno veze sa njihovim karakterom i ličnošću.

Reči kao što su „pravila“ ili „zakoni“ obično izazivaju u nama jezu a ne toplinu kao „saosećanje“ ili „milost“ ili „prihvatanje“, ali ipak pravila nam pomažu da definišemo odnose. Odnosi između ljudi funkcionišu zahvaljujući pravilima. Bilo da si primetio ili ne, i tvoja prijateljstva imaju pravila, izrečena ili

neizrečena. Ako izdaš svog prijatelja tako što kažeš neku tajnu, ti si prekršio pravilo o poverenju. Ako fizički povrediš prijatelja, prekršio si pravilo o poštovanju. Pravila su deo onoga što čini da naši odnosi funkcionišu. Razmisli o pravilima u nekim od tvojih veza. Kada ta pravila čuvaš duboko u srcu, onda ona postaju blagoslov umesto tereta. To je Isus pokušavao da pokaže ljudima dok je bio na zemlji. Pogledaj neka od pravila u odeljku „Kako to funkcioniše?“ u lekciji za učenike i pitaj: „Kako nam ova pravila mogu biti teret? Kako nam mogu biti blagoslov?“

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li ste nekada videli rendgenski snimak vaših kostiju? Kako je izgledao? Šta mislite, kakvu razliku je napravilo to što je Hristos došao u telu, kao jedan od nas, da bi nam „pokazao Oca“?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Grupa mlađih ljudi je isla od vrata do vrata sa anketom o tome šta ljudi misle o adventistima sedmog dana. Otkrili su da mnogi veruju da su adventisti pre svega ljudi koji pokušavaju da se pridržavaju gomile pravila kako bi sprovodili svoju religiju.

Pitaj: Kako biste odgovorili na ovo kada biste vi bili na vratima i anketirali ljude? Šta biste mogli da uradite u mestu gde živite da bi drugi imali uravnoteženije poglede? U kojim vrstama službe biste mogli da učestvujete kako bi oni promenili svoje viđenje?

Neka učenici razgovaraju u grupama od po dvoje ili troje kako bi odgovorili na vratima, i šta bi mogli tokom godine da urade za svoje mesto. Zatim neka svaka grupa podeli svoje ideje sa celim razredom.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Možete uraditi ovu aktivnost ili aktivnost iz odeljka za petak u lekciji za učenike. Vežbe su slične; glavni cilj je isti. Podeli učenike u grupe od po dvoje do četvero i daj im radni list koji se nalazi na kraju lekcije, neka odrade timski. Neka svaka grupa pročita **Matej 5,17-20**, stihove iz propovedi na gori o zakonu i o njegovoj novoj interpretaciji, i pratite uputstva u radnom listu.

B. Pitanja za primenu

1. Ako treba da sačiniš spisak od tri pravila koja su najbitnija za rastuću i živu crkvu, koja bi to bila?
2. Šta misliš koji zakoni iz Starog zaveta treba da budu naglašeniji danas, na osnovu toga kako ih je Isus sproveo u telu?
3. Zbog čega pravila gube svoju važnost za ljude?
4. Kada si video obnovljenu predanost Božjoj Reči zbog postupaka ljudi?
5. Šta možeš uraditi da bi bolje video ličnost Isusa Hrista u zapovestima Biblije?
6. Da li se slažeš ili ne: većina pravila iz Starog zaveta su o tome kako treba da budemo ljubazni prema drugim ljudima. (Zašto da ili zašto ne? Navedi neki primer.)

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Bog se vekovima trudio da pokaže ljudima kakav je On. Imamo priče o čudima, odgovorenim molitvama, razgovorima sa nebeskim bićima, ispunjenim proročanstvima, i obećanjima za budućnost punu nade. Ali zapravo, to su samo reči na papiru bez Osobe koja bi ih poduprla. Bilo da su urezane na kamenu ili napisane na koži staroj hiljadama godina, reči su se uvek odnosile na Božju osobu. „Ne ubij“ je pravilo, ali u Hristu vidimo nešto više. Mi vidimo: „Nemoj da mrziš tako da poželiš da ubiješ, već izleči svoju mržnju oprاشtanjem i vidi kako je to biti Ja!“ Na neki način, što više upoznajemo Hrista kao prijatelja, to više ova pravila imaju smisla. Razmisli o rečima koje pišu u **1. Jovanovoj 5,3**: „Jer je ovo ljubav Božja da zapovesti Njegove držimo; i zapovesti Njegove nisu teške.“

UZ LEKCIJU 1:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Sprovođenje u telu

Upustva: Sledеće izjave je sam Isus izrekao. Cilj je da se odgovori na sledeća pitanja za svaki od biblijskih stihova ispod njih. Odgovorite na njih kao grupa i spremite se da podelite svoje odgovore sa razredom.

Pitanja:

1. Na koje staro pravilo misli Isus?
2. Da li Isus olakšava ili otežava držanje tog pravila svojom interpretacijom? Zašto da ili zašto ne?
3. Rangiraj ovo novo pravilo na skali od 1 do 5, ako je 1 lako a 5 ekstremno teško.
4. Šta misliš, kako su ljudi reagovali kada su čuli Isusa da ovo govori? Kako bi danas reagovali?

Matej 5,21.22 – „Čuli ste kako je kazano starima: 'Ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu.' A ja vam kažem da će svaki koji se gnevi na brata svoga nizašta, biti kriv sudu; a ako li ko kaže bratu svome: 'Raka!' biće kriv skupštini; a ko kaže: 'Budalo!' biće kriv paklu ognjenom.“

Matej 5,27.28 – „Čuli ste kako je kazano starima: 'Ne čini preljubu.' A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u srcu svome.“

Matej 5,31.32 – „Tako je kazano: 'Ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu.' A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te čini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu čini.“

Matej 5,33-37 – „Još ste čuli kako je kazano starima: 'Ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo.' A ja vam kažem: ne kunate se nikako: ni nebom, jer je presto Božji; ni zemljom, jer je podnožje nogama Njegovim; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlaku jednu belu ili crnu učiniti. Dakle neka bude vaša reč: 'Da', 'Da'; 'Ne', 'Ne'; a što je više od ovoga, oda zla je.“

Matej 5,38.39 – „Čuli ste da je kazano: 'Oko za oko, i Zub za Zub.' A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi.“

Matej 5,43-45 – „Čuli ste da je kazano: 'Ljubi bližnjega svoga, i mrzi neprijatelja svoga.' A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kuna, činite dobro onima koji vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; da budete sinovi Oca svoga koji je na nebesima; jer On zapoveda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednim i nepravednim.“

Koja od ovih starih pravila, po tvom mišljenju, treba da budu najviše sprovođena danas?

Lekcija 2

PORNOGRAFIJA – OBMANA LEPOTE

Lutajuće oči

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Jovanova 2,16.17 • „Jer sve što je na svetu, telesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od Oca, nego je od ovoga sveta. I svet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božju ostaje doveka.“

2. Timotiju 2,22 • „Beži od želja mladosti, a drži se pravde, vere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivaju Gospoda od čistoga srca.“

Rimljanima 6,12-14 • „Da ne caruje dakle greh u vašem smrtnom telu, da ga slušate u slastima njegovim; niti dajite udove svoje grehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde. Jer greh neće vama ovladati, jer niste pod zakonom nego pod blagodaću.“

Galatima 5,19-21 • „A poznata su dela telesna, koja su preljubočinstvo, kurvarstvo, nečistota, besramnost, idolopoklonstvo, čaranja, neprijateljstva, svađe, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi, zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakva, za koja vam napred kazujem, kao što i kazah napred, da oni koji takva čine neće naslediti carstvo Božje.“

4. Mojsijeva 15,39 • „I imaćete rese zato da se gledajući ih opominjete svih zapovesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za očima svojima, za kojima činite preljubu.“

Jov 31,1 • „Veru učinih sa očima svojim, pa kako bih pogledao na devojku?“

Matej 5,28 • „A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u srcu svome.“

Kološanima 3,5 • „Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo.“

2. Mojsijeva 20,14 • „Ne čini preljubu.“

Psalam 51,1 • „Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj očisti bezakonje moje.“

B. Šta treba reći o lekciji „Pornografija – obmana lepote“?

Zbog prirode ove lekcije, bitno je da pazite na specifičnosti polova i razlike u razvoju. Izazov da pokušamo da pričamo o stvarima kao što su pornografija i požuda u mešovitoj grupi adolescenata može delovati preteško u najboljem slučaju, a nemoguće u najgorem. Ali glavu gore, ima nade. U ovoj pouci želimo da damo čvrste smernice za te oblasti, a da to odgovara pogledu na svet jedne mlade osobe i da budemo jasni u vezi sa temom o kojoj govorimo.

Očigledno da tu postoje zamke. Jedna je da ovu temu smatrate previše rizičnom i da je preskočite. Druga bi bila da samo kružite oko teme a da zapravo ne pređete na stvar. Važno je da vašim mladima stavite do znanja da je ovo osetljiva tema, i kako se odnosite prema tome zavisiće od stepena zrelosti koji mogu da vam pruže tokom tih 50-tak minuta.

Možda ćete morati da objasnite reč „požuda“. Ona može označavati seksualnu želju ili apetit, naročito kada je nekontrolisana ili se odnosi na nešto zabranjeno. Takođe može označavati bilo kakvu strastvenu ili nadvlađujuću želju.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Pornografija – obmana lepote“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju da je požuda nešto sa čime se svi borimo.
2. Pronađu način na koji će kanalizati svoju seksualnu energiju a da ne padnu u greh.
3. Podrže ideju da je seksualni odnos u granicama braka dar od Boga.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) olovke, papir, tabla. (Aktivnost B) čips, sokovi (opciono).

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Papir, olovke.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Napiši na tabli ili velikom papiru sledeći spisak: pasta za zube, prašak za veš, cipele, alkohol, automobili ili motocikli, kompjuteri, satovi, odeća, mobilni, muzika.

Pozor • Podeli učenike u grupe od po troje ili četvero i neka razgovaraju o različitim reklama koje su videli da reklamiraju navedene stvari. Daj im papir i olovke kako bi mogli da zapišu reklame kojih se sete.

Sad • Nakon vremena koje su imali da se sete reklama za svaki navedeni proizvod, neka podele to sa razredom. Trebalo bi da bude dosta preklapanja, ali to je u redu. Samo se postaraj da svaka grupa ima bar jedan jedinstveni odgovor za neku od stvari.

Osvrt • Pitaj: Koliki deo ovih reklama je otvoreno koristio seks ili požudu da bi naveo kupca da kupi taj proizvod? Da li se požuda odnosi samo na seksualne stvari ili se može odnositi i na druge ljudske želje? Koja je razlika između reklama kojih ste se setili i pornografije?

B. Početna aktivnost

Priprema • Ako je moguće, postavi u prostoriji male stolove. Stavi kesicu čipsa na svaki sto. Dok učenici pristižu, daj da svako uzme SAMO JEDAN čips.

Pozor • Kada svako uzme po JEDAN čips, časkajte o nečemu, uradite aktivnosti iz odseka „Most“, daj obaveštenja i sl. Usput pomeni da jedna reklama za čips kaže: „Kladim se da ne možeš da pojedeš samo jedan!“ Zatim nastavite sa časkanjem, početnom aktivnošću A i sl. Trebalo bi da učenici osete jaku želju da uzmu još čipsa ili popiju vode, što ne treba da im dozvoliš.

Sad • Vrati se na čips i razgovaraj o tome šta znači zaista želeti nešto.

Osvrt • Pitaj: Šta znači „žudeti“ za nečim? Da li se tu radi o zdravoj ili nezdravoj želji? (Možda možeš govoriti o potrebi da utoliš žeđ kao zdravoj želji, i želji za još čipsa kao nezdravoj želji).

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču. (Ovo je lična priča, pa ako imaš neku iz svog ličnog iskustva koja je slična ovoj, slobodno nju iznesi deci. Ipak je tvoja priča najbitnija!)

Prvi put sam se sreo sa požudom u četvrtom razredu. Znam da izgleda da je rano za to, ali dogodilo se. I dan-danas se naježim kada se toga setim. Moj najbolji prijatelj je toga dana došao u školu noseći sa sobom nešto što do tada nisam nikada video. Imao je metalnu kutiju za ručak sa likovima iz jedne veoma popularne TV serije. Zaista je bila nešto posebno! Vidite, siguran sam da sam želeo neke stvari u prethodnih devet godina mog života, ali ovo je bilo nešto posebno. Jako sam želeo da imam tu kutiju za ručak – ne, **moraو** sam da je imam! Sećam se da, kada bismo izašli napolje da se igramo posle ručka, moj drug bi ostavio tu kutiju pored svog bicikla i ja bih je dugo posmatrao pre nego što bih otisao da se igram sa njim.

Bilo je teško boriti se sa ovom novom emocijom. Nikada nisam na taj način želeo nešto. Znao sam da mi roditelji neće kupiti takvu kutiju jer su smatrali da je obična braon torba dovoljna. Jednom je mama pokušala da nacrti neku sliku na toj torbi kako bih se ja osećao bolje, ali nalepnice i slike na braon torbi nisu se mogle poreediti sa metalnom obojenom kutijom za ručak! Neko vreme sam bio kao proklet u toj požudi, dok se moje interesovanje nije preselilo na nešto drugo. Ali naučio sam nešto bitno iz tog iskustva. Šta mislite šta sam naučio?

Osvrt • Pitaj: Da li ste ikada nešto želeti tako strašno da vas je to cele obuzimalo? Šta je to bilo? Kada? Da li ste ikada razmišljali o tome kao o idolu? Da li je moguće da nekim stvarima dajemo pogrešnu vrednost u životu? Sa čime obično povezujete reč „požuda“? Da li ta reč obično ima veze sa seksom? Šta požuda znači za tebe?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

U Biblijci postoji mnogo slučajeva požude, možda najpoznatiji primer je veza između Davida i Vitsaveje (2. Samuilova 11,1-26). David je prvo zapazio Vitsaveju dok se ona kupala. (Ako mislite da je prikladno, pročitajte zajedno celo poglavljje.) Davidu su oči lutale, i to ga je baš dovelo u nepriliku.

Pitaj: Šta mislite, zašto se Davidu dopala Vitsaveja? Da li mu se dopala njena ličnost, neka njena dobra osobina i sl.? Da li je za momke tipično da budu privučeni pre svega izgledom (ili čak samo izgledom)? U koje neprilike nas može uvaliti ovakva vrsta privlačnosti? Kako se ova tema može povezati sa našom temom o pornografiji?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Šta bi ti uradio u toj situaciji? Da li je neko od vas bio u takvoj situaciji? Da li je o seksualnim gresima teže govoriti nego o drugim? Zašto fizički izgled više privlači mladiće nego devojke? Da li to znači da je pornografija veće iskušenje za mladiće nego za devojke?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Da si ti bio na Davidovom mestu, šta bi učinio? Da li bi ostao i gledao? Da li bi se vratio u krevet? Ili bi uradio ono što je i on? Očigledno je da nemamo istu moć koju je on imao, on je naredio da ubiju čoveka, ali razmisli o tome šta bi ti uradio. Šta ako ti, gledajući kroz prozor, primetiš zgodnog komšiju ili komšinicu kako se svlači u svojoj sobi? Šta bi uradio? Da li bi se okrenuo? Ili bi im stavio do znanja da ih možeš videti?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Daj svakom učeniku parče papira i olovku i neka zapišu sledeće:

- >> Koji je tvoj omiljeni dezert?
- >> Koje je tvoje omiljeno jelo?
- >> Koja je tvoja omiljena video igrica?
- >> Koji je tvoj omiljeni čas?
- >> Koji je tvoj omiljeni sport?

Kada odgovore na sva pitanja, sakupi ih na diskusiju o umerenosti u svemu. Jako je bitno da oni shvate da su sve te stvari dobre kada se umereno rade.

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Isto se može reći i o seksualnoj želji. Očigledno je da smo mi stvoreni kao seksualna bića, i želja za seksualnim ispunjenjem je nešto što je Bog stvorio u nama. Međutim, bilo koja požuda nas može nadvladati kada je ne ublažimo disciplinom. Sastav je u redu osećati privlačnost za nečim, ali ako to postane razlog zbog kog živimo, onda bacamo kamenje na put našeg odnosa sa Bogom. Pornografija i takve stvari su uzeli nešto što je trebalo da bude lepo i načinili od toga kamen spoticanja koji ometa uživanje u pravoj stvari i idol koji šteti našem odnosu sa Bogom.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite, na koji način se možete sačuvati ili ograditi od stvari o kojima smo razgovarali? Šta možete uraditi kako biste pomogli jedni drugima da ostanete verni Božjem pozivu za čistim životom? Da li možete uključiti i roditelje u to, ili bi to bilo previše sramotno za vas? Da li mislite da možete da se nosite sa tim emocijama i osećanjima potpuno sami?

Zamoli učenike da razgovaraju o prethodnim pitanjima; trebalo bi da bude živa diskusija. Zatim nastavi sa sledećim pitanjima o kojima možete da razgovorate svi zajedno.

B. Pitanja za primenu

1. Koja je razlika između pornografije i požude za stvarnim ljudima? Da li postoji neka posebna opasnost po pitanju pornografije, ili je ona „bezbednija“ jer niko ne bude povređen?
2. Da li je požuda drugačija za devojčice nego za dečake? Kako?
3. Šta olakšava pronalaženje pornografije danas, u odnosu na pre? Koji su neki od predloga kako da se nosimo sa ovim iskušenjem?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Požuda i njeni rezultati su svuda oko nas. Kada je reč o seksu i seksualnosti, samo treba da pogledamo vesti, ili neku seriju, ili bilo šta u medijima da bi smo videli zloupotrebu Božjeg dara. Zapamtite, sotona voli da uzme ono što je čisto i sveto i da to izobliči na bilo koji način. On je za sebe odradio dobar posao kada je pretvorio seksualnu želju u nešto što ona nikada nije trebala da bude. Mi možemo da sledimo Božju volju u svom životu, da ostanemo čisti, ako postavimo sebi kontrolne tačke kojih ćemo se odgovorno držati i koje će nas držati dalje od određenih „opasnih“ situacija.

Međutim, potrebno je pažljivo samoispitivanje da bismo uvideli na koje probleme možemo naići. Zapamtite, uvek možete tražiti pomoć od propovednika, učitelja, roditelja, pa i od prijatelja. Ali iznad svega, imamo Boga koji teži da sačuva svoj narod čistim kako bi mogli da žive bez kajanja i u zdravim odnosima. Bog ovo želi i za vas. On vas neće držati dalje od nečega što je dobro. On zna koliko bolji život može biti kada donešemo dobre odluke u ovoj oblasti.

Lekcija 3

DUHOVNI DAROVI

Poklon koji nekada „smeta“

1 PRIPREMA

A. Izvor

Dela 6,1-7 • „A u ove dane, kad se umnožiše učenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljaju kad se deljaše hrana svaki dan. Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo učenika, rekoše: 'Nije prilično nama da ostavimo reč Božju pa da služimo oko trpeza. Nađite dakle, braćo, među sobom sedam poštenih ljudi, punih Duha Svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovim poslom. A mi ćemo u molitvi i u službi reći ostati.'"

I ova reč bi ugodna svemu narodu. I izabraše Stefana, čoveka napunjenog vere i Duha Svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih.

I reč Božja raščaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se veri.“

Luka 8,1-3 • „Posle toga iđaše On po gradovima i po selima učeći i propovedajući jevanđelje o carstvu Božjem, i dvanaestorica s Njim. I neke žene koje behu isceljene od zlih duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam đavola izide, i Jovana, žena Huze pristava Irodovog, i Susana, i druge mnoge koje služahu Njemu imanjem svojim.“

Marko 2,1-5 • „I uđe opet u Kapernaum posle nekoliko dana; i ču se da je u kući. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im reč. I dođoše k Njemu s uzetim koga nošaše četvoro. I ne mogući približiti se k Njemu od naroda otkriše kuću gde On beše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. A Isus videvši veru njihovu reče uzetome: 'Sinko! Oprštaju ti se gresi tvoji.'“

Matej 25,14-30 • „Jer kao što čovek polazeći dozva sluge svoje i predade im blago svoje; i jednomo dakle dade pet talanata, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah. A onaj što primi pet talanata otide te radi s njima, i dobi još pet talanata. Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svoga.

A po dugom vremenu dođe gospodar tih slugu, i stade se računati s njima. I pristupivši onaj što je primio pet talanata, doneše još pet talanata govoreći: 'Gospodaru! Predao si mi pet talanata; evo još pet talanata ja sam dobio s njima.'

A gospodar njegov reče mu: 'Dobro, slugo добри и верни! U malom bio si mi veran, nad mnogim ћу te postaviti; uđi u radost gospodara svoga.'

A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče: 'Gospodaru! Predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima.'

A gospodar njegov reče mu: 'Dobro, slugo добри и верни! U malom bio si mi veran, nad mnogim ћу te postaviti; uđi u radost gospodara svoga.'

A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče: 'Gospodaru! Znao sam da si ti tvrd čovek: žnješ gde nisi sejao, i kupiš gde nisi vejao; pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje.'

A gospodar njegov odgovarajući reče mu: 'Zli i lenjivi slugo! Znao si da ja žnjem gde nisam sejao, i kupim gde nisam vejao; trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanata. Jer svakome koji ima, daće se, i preteći ћe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; onde ћe biti plač i škrgut zuba.'“

B. Šta treba reći o lekciji „Duhovni darovi“?

Dok su prvi hrišćani rizikovali svoje živote da bi podelili dobru vest o vaskrsom Hristu sa svetom, njihovi duhovni darovi su obuhvatili mešavinu raznih sposobnosti. Iako naša deca danas mogu imati svest o „duhovnim darovima“, oni možda nemaju svoje lično iskustvo ili osećaj samopouzdanja kada su u pitanju njihovi lični darovi. Ova lekcija ne samo da pruža diskusiju o duhovnim darovima već omogućava učenicima da vide u kojim oblastima imaju veštine i interesovanja. Ključna odlika koju treba naglasiti je da svako od nas ima različite talente, sposobnosti i veštine, ali ono što čini jedan duhovni dar jeste svrha za koju se koristi. Ima mnogo talentovanih muzičara koji koriste svoje veštine za svoju korist.

Nasuprot tome, postoje nadareni muzičari koji koriste svoj talenat za jevandelje. Kada predamo svoje živote Bogu, sve naše sposobnosti su spremne za duhovni uticaj. Rimljanim 12,1 opisuje ovo jako dobro: „Da date telesa svoja u žrtvu živu.“ Tinejdžeri su veoma nesigurni po pitanju svoje korisnosti. Oni se pitaju kako ih ljudi doživljavaju, u čemu su zaista dobri, i šta će ih učiniti vrednim ljudima. Tokom tog perioda bitno je potvrđivati i podsticati osobine mladih ljudi, iskreno. Dok učenici budu proučavali i razgovarali o duhovnim darovima i dok budu popunjavali upitnik, ostavite dovoljno vremena da pojasnите značenje sedam kategorija darova.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Duhovni darovi“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Opišu svrhu duhovnih darova.
2. Iskuse i postanu svesni u kojim oblastima su nadareni.
3. Otkriju načine da vežbaju i koriste duhovne darove za posao crkve.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) alat (npr. čekić, eksperi, testera itd.). (Aktivnost B) primerci upitnika sa kraja lekcije.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Upitnici popunjeni u početnoj aktivnosti B.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove aktivnosti je da učenici shvate da, kao što su razne alatke korisne za različite zadatke u izgradnji kuće, tako su i razni darovi korisni u izgradnji Božjeg carstva. Sakupi nekoliko alatki kao što su čekić i ekseri, valjak za farbanje, lenjir ili metar, testera, lopata, libela. Očigledno sve ove alatke imaju različite funkcije, a tako i darovi koje nam je Bog dao.

Pozor • Postavi alatke u učionici tako da učenici mogu da ih vide. Možeš svakom učeniku dati neku alatku (ako vam je razred mali), ili možeš podeliti učenike na grupe tako da svaka grupa dobije po jednu alatku. Svaki učenik ili grupa treba da odgovore na nekoliko pitanja.

Sad • Reci: **Svakome od vas je poverena po jedna alatka. Želim da odgovorite na sledeća pitanja** (zapiši pitanja na tabli ili ih daj učenicima na papiru):

- >> Koja je osnovna namena ove alatke?
- >> Kakve stvari ova alatka može da uradi efektivno?
- >> Za koju fazu u izgradnji kuće bi ova alatka najverovatnije bila upotrebljena?
- >> Za koje faze u izgradnji kuće ova alatka ne bi bila upotrebljena? (Smisli tri smešna odgovora.)

Neka učenici daju svoj izveštaj.

Osvrt • Pitaj: Ako biste zamislili da su različiti ljudi u crkvi alatke koje Bog želi da upotrebi, šta mislite koje bi alatke bile neki od tih ljudi? U kom su smislu sve alatke jednake? Da li se posao može završiti bez nekih alatki, a da ispadne dobro? Kako se to odnosi na život u „Hristovom telu“?

B. Početna aktivnost

Priprema • Neka učenici slede uputstva iz upitnika „Šta je u kutiji?“ sa kraja lekcije. Treba da saberu rezultate i vide gde imaju najviše bodova. Ako mislite da će ova vežba oduzeti previše vremena, daj im upitnik ranije ili uzmi od vremena predviđenog za neku drugu aktivnost.

Pozor • Umnoži upitnik i upoznaj se sa njim kako bi mogao da odgovoriš na pitanja koja će se možda javiti.

Sad • Podseti učenike da odgovore na pitanja prema onome što misle da je stvarno tačno za njih, a ne kako bi oni voleli da bude. Dok učenici popunjavaju upitnik i sabiraju svoje rezultate, razgovarajte o sedam kategorija darova koje su spomenute u Rimljanima 12.

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Priča govori o alatu Velikog Stolara. Alatke Velikog Stolara su odlučile da održe sastanak, i dok je brat Čekić predsedavao zamolili su ga da ode jer je bio preglašan. Čekić je odgovorio: „Ako ja moram da

odem, onda i brat Šraf treba da ode takođe, jer da bi on bilo šta uradio morate da ga okrećete i okrećete.“ Brat Šraf je uzvratio: „Ok, ja će otici ako tako odlučite, ali mislim da sestra Rende treba da ide jer ona uopšte nema dubinu. Sve što ona radi je površno.“ Odmah je na to odgovorila sestra Rende: „Ako ja odlazim, onda treba da ode i brat Lenjir, jer on konstantno meri ljude kao da je samo on u pravu.“ Brat Lenjir je odgovorio u samoodbrani: „Sestra Šmirgla mora da ode takođe, jer ona je tako gruba. Ona uvek iritira ljude.“ Sastanak se pretvorio u haos jer su se sve alatke žalile i gunđale, a onda je Veliki Stolar ušao i zavezao svoju kecelju i počeo da pravi propovedaonicu. Koristio je Čekić i Lenjir i Rende da uobičai propovedaonicu. Nastavio je sa Šmirglom i Šrafom kao i sa drugim alatkama u radionici. Kada je Veliki Stolar završio, Testera je rekla ono što su svi naučili u radionici toga dana: „Sve alatke su korisne, potrebne i uspešne u izgradnji propovedaonice.“

Osvrt • Pitaj: Na koji način ova priča opisuje ono što se može dogoditi u nekim crkvama? Koje su najpopularnije alatke (darovi) koje se vide u službi Bogu? Koje su neke od alatki (darova) koje ponekad prođu neopaženo ali su absolutno neophodne?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

U Božjem carstvu državljeni postaju partneri sa Carem u misiji carstva. Svaka osoba koja preda svoj život Hristu je osnažena posebnim duhovnim sposobnostima koje rade za Hristovo delo. Neki ih zovu talentima, ali svi imaju talente, veštine i sposobnosti. Po čemu se duhovni darovi razlikuju? Šta misliš?

Neki kažu da su duhovni darovi isto što i naši talenti; drugi kažu da su duhovni darovi nebeske sposobnosti darovane od Boga kada se neko obrati. Kako bi objasnio šta duhovni dar jeste a šta nije?

Podeli učenike u 6 grupa i svakoj grupi dodeli jednu od navedenih priča. Neka pokušaju da odrede koji duhovni darovi su korišćeni da bi se određena služba izvršila.

- >> **2. Mojsijeva 18,13-26**
- >> **2. Mojsijeva 4,10-16**
- >> **Dela 6,1-7**
- >> **Luka 10,1-17**
- >> **Luka 8,1-3**
- >> **Marko 2,1-5**

Dok grupe daju izveštaje o pričama, razgovarajte o tome šta su naučili o darovima.

A onda neka učenici, po grupama ili svi zajedno, pogledaju sledeće važne tekstove iz Pisma koji govore o duhovnim darovima: **Rimljanima 12,4-8; 1. Korinćanima 12,7-11.27-31; Efescima 4,11-13.** Dok čitaju ove tekstove, neka razmotre sledeća pitanja:

- >> **Šta su duhovni darovi?**
- >> **Ko ih dobija?**
- >> **Ko ih daje?**
- >> **Koja je njihova svrha?**

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: Većina nas, kada se pogledamo, pitamo se šta možemo da ponudimo Bogu. Priča o farmi jelki ilustruje način na koji se naši darovi mogu koristiti za carstvo čak iako smo nesavršeni. Kada se ujedinimo za Božje delo, naše snage poboljšavaju Božje delo.

Pitaj: Kada ste u svom životu iskusili nešto slično ovome? Pročitajte Dela 2,42-45 i Dela 4,31-35. Kako u ovim tekstovima vidite da različiti darovi rade zajedno za dobrobit Božjeg carstva?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Ponekada je teško da zamislimo da budemo od koristi Bogu, da ne kažem „nadareni“ za posebnu oblast službe u Božjoj crkvi. Ponekada je teško da se „proguta“ da nas je Bog stvorio sa posebnim sposobnostima radi svojih ciljeva.

Jedno tinejdžersko subotnoškolsko odeljenje se nije osećalo sposobnim da doprinese delu jevanđelja. Nisu znali odakle da počnu. Nisu mogli ni da zamisle šta bi mogli da postignu. Nakon što su popunili upitnik o duhovnim darovima, bilo im je teško da poveruju u rezultate, da su i oni stvoreni da učine velike stvari za Boga.

Pitaj: Šta misliš, šta bi im pomoglo da shvate koliko je bitno da budu promišljeni u otkrivanju svojih duhovnih darova? Šta bi jedno omladinsko odeljenje moglo da uradi da bi se što više ljudi uključilo u eksperimentisanje sa različitim službama?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Da bi učenici mogli da primene koncept duhovnih darova u stvarnom životu, prvo treba da popune upitnik koji je dat u lekciji (pogledajte početnu aktivnost B). Upitnik će pokazati njihove oblasti od posebnog interesa. Takođe, treba da pročitaju opis svojih darova kako bi imali ideju na šta se zaista odnosi taj dar. Neka učenici iznesu svoja dva najveća zbira dok ti istražuješ sastav grupe. Bitno je da ih podsetiš da ih ovaj upitnik ne zatvara i ne ograničava; on samo pokazuje tendenciju ili preovlađujuće interesovanje za određene oblasti službe – Duh potvrđuje njihovu darovitost dok vežbaju i eksperimentišu u službi drugima.

Sledeći scenariji su dati da bi učenici razgovarali o tome kako različiti darovi mogu biti potrebni da bi se ostvario cilj. Pročitaj prilike odn. ciljeve za službu i pozovi ih da iznesu svoja mišljenja, koji darovi bi bili glavni a koji bi mogli biti od koristi u postizanju toga.

1. Održavanje evangelizacije u javnoj dvorani kako bi se dosegli ljudi koji ne idu u crkvu.
2. Organizovanje misionskog putovanja u drugu državu zbog izgradnje crkve.
3. Otpočinjanje mentorskog programa „stariji brat / starija sestra“ u vašem okruženju. (Prim. prev.: To je program u kome odrasli dobrovoljno i dugoročno pomažu deci, odn. stariji mlađima, u školovanju i ostvarivanju potencijala, i daju im pozitivne životne primere.)
4. Pokretanje malih grupa za proučavanje Biblije, kako bi se dopunila dvomesečna serija propovedi koju pastor drži, o tome kako voleti svog bližnjeg.
5. Pomaganje samohranim majkama u vašem okruženju, kojima je potrebna pomoć oko čuvanja dece i popravki u kući, i koje se bore sa očajem i samoćom.
6. Planiranje bogosluženja za vašu crkvu.

Pitaj: Za koje projekte ili koje službe bi izgleda trebalo više ljudi? Za koje službe bi trebalo samo nekoliko? U kojim aktivnostima bi mogli da dođu do izražaja tvoji duhovni darovi?

Osvrt • Pitaj: Šta misliš o rezultatima upitnika koje si dobio? Da li se podudaraju sa onim kako vidiš samog sebe? A sa onim kako te drugi vide? Da li je bilo iznenađenja? Šta misliš kako te Bog može iskoristiti u Njegovom delu?

B. Pitanja za primenu

1. Šta misliš, na koji način veće razumevanje duhovnih darova može učiniti crkvu življom i uzbudljivijom?
2. Na koje načine možeš eksperimentisati darovima za koje misliš da ti ih je Bog dao?

3. Možda sada imaš bolju ideju o tome šta su tvoji duhovni darovi; na koji način vidiš da se tvoji darovi mogu koristiti u tvojoj crkvi? Koje su neke od prepreka na putu potpunijeg otkrivanja tvojih duhovnih darova?
4. Koje prilike postoje da u toku ove sedmice eksperimentišeš u otkrivanju svojih duhovnih darova?
5. Koja osoba, koja te dobro poznaje, bi ti mogla pružiti mišljenje o rezultatima tvog upitnika o duhovnim darovima?
6. Da li poznaješ nekoga ko pokazuje nadarenost u oblastima u kojima si imao visoke rezultate? Šta te sprečava da pitaš tu osobu da ti pomogne da razvijaš svoje veštine i sposobnosti u toj oblasti za Boga?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Kad god osoba primi Hrista kao svog Spasitelja, Sveti Duh osnažuje tu osobu novim životom. Taj novi život sadrži određene duhovne sposobnosti koje treba uobičavati i kanalizati, vežbati i brusiti. Svaki vernik može doprineti na neki način; neki su blagosloveni mnogim darovima, a neki su blagosloveni što mogu s radošću da se fokusiraju na samo jedan dar. Bilo kako bilo, od svih nas se očekuje da doprinesemo nešto. Duhovni darovi su namenjeni za službu drugima, kao i da bi pomogli nama da govorimo i radimo stvari koje će navesti druge da zaželete da bolje upoznaju Hrista.

UZ LEKCIJU 3:

Ovaj radni list je za početnu aktivnost B.

„Šta je u kutiji?“

Upitnik o duhovnim darovima za mlade

„Šta je u kutiji?“ je jednostavan pristup otkrivanju i vežbanju naših duhovnih darova. Zadatak za crkvu ispunjenu ljubavlju i misionski orijentisanu je da pita: „Šta je u kutiji?“, drugim rečima, „Šta je to u našoj deci što može značajno uobličiti našu crkvu i pomoći joj da se kreće napred?“

1. Označi svaku izjavu određenim brojem:

Skoro nikada	Retko	Ponekad	Često	Skoro uvek
1	2	3	4	5

Na primer, izjava može biti: „Jako sam frustriran kada čujem ljudi kako govore da nešto treba raditi a ne rade to.“

Ako se „skoro nikada“ nisi tako osećao, onda zaokruži broj 1 ispod „skoro nikada“. Ako se često uznemiriš zbog toga, onda treba da zaokružiš broj 4.

2. Dok odgovaraš na pitanja, prepiši broj koji si zaokružio za svako pitanje u belo polje sa desne strane tabele. Trebalo bi da imaš 10 brojeva u svakoj koloni. Saberi brojeve u svakoj koloni i zapiši zbirove na kraju tabele.

3. Visoki zbirovi će biti u oblastima u kojima si možda nadaren. Da bi bio siguran da je to tako treba da vežbaš te darove, i kada budeš imao uspeha, bićeš sigurniji u vezi sa načinom na koji te je Bog darovao.

„Imamo različite darove, po blagodati koja nam je data. Ako je nečiji dar prorokovanje, neka ga koristi srazmerno svojoj veri. Ako je služenje, neka služi; ako je poučavanje, neka poučava; ako je ohrabrvanje, neka ohrabruje; ako je doprinošenje potrebama drugih, neka daje velikodušno; ako je vođstvo, neka upravlja mudro; ako je pokazivanje milosti, neka to radi veselo“ (Rimljanima 12,6-8 po prevodu NIV).

Mudri pristup duhovnim darovima zasniva se na Rimljanima 12,6-8. Neka izučavanja o duhovnim darovima prepoznaju i do 24 različita duhovna dara. Za mlade smo koristili tekst iz Rimljanima zato što pojednostavljuje darove i svrstava ih u sedam osnovnih kategorija, sa kojima je lakše snaći se.

Sledi spisak darova sa kratkim objašnjenjima i primerima kako bi to moglo da izgleda u životu mlade osobe.

PROROŠTVO – Govoriti Božju mudrost

Glagol *prorokovati* može uplašiti ljudi jer nosi sa sobom raznovrsne ideje, od dozivanja vatre sa neba do sposobnosti da se vidi budućnost. Iako se i takva iskustva mogu dogoditi, dar proroštva ima više veze sa sposobnošću osobe da razume Boga i mudro govori u Njegovo ime. Pojedinci koji imaju taj dar imaju sposobnost da budu „u skladu“ sa Bogom na poseban način. Oni su najčešće voljni da progovore, da podignu glas, i da idu protiv pritiska mase i vršnjaka. To možete videti po načinu na koji mlada osoba pokušava da navede ljudi da „urade pravu stvar“. Ne želimo da izbegnemo mogućnost da oni vide „snove i vizije“, ali u većini slučajeva ovaj dar uključuje hrabrost i karakter i moć shvatanja i opažanja.

SLUŽENJE

Oni koji samo žele da se stvari odrade imaju ogromnu vrednost za crkvu. Kada Bog živi u takvim pojedincima, velike stvari se događaju za Njega. Dok neki samo žele da prave planove, pomagači prave spiskove stvari koje treba odraditi i počinju. Oni se najbolje osećaju kada rade, i čak i ako detalji posla deluju ropski, oni vide kako se ti mali delovi mogu uklopiti u veliku sliku. To možete uočiti kod dece koja uvek žele da pomognu, uvek se javljaju dobrovoltno, i ne mogu dugo da sede mirno.

POUČAVANJE / UČENJE

Spojili smo dar poučavanja i učenja zato što većina učitelja voli da uči. Retko da su učitelji efektivni ako nisu i sami raspoloženi za učenje. U crkvi, oni vole da izučavaju i otkrivaju istinu i takođe uživaju u pronalaženju najboljeg načina da je prenesu. Takva deca ne samo da vole kada nešto razumeju već uživaju u načinu na koji su to otkrili i imaju želju da i drugima pomognu u učenju.

GRADITELJSTVO

Graditelji imaju sposobnost da ojačaju i pokrenu druge svojim rečima i delima. Često se ovaj dar naziva darom ohrabrvanja, i dolazi od ideje građenja kuće. Kuću gradimo korak po korak, deo po deo. Takođe je očigledno da, iako je potrebno vreme da se kuća sagradi, dovoljan je samo jedan štap dinamita ili jedan zemljotres ili tornado da je potpuno uništi. Isto važi za naše reči i postupke. Negativne reči i postupci mogu brzo da unište, ali pozitivni stavovi grade postepeno. Graditelj ima posebnu mogućnost da kaže pravu stvar u pravo vreme. U želji da podstaknu ljudе da idu napred svojim rečima i postupcima, graditelji nastoje da budu pozitivni ljudi koji deluju unapred.

DAVANJE

One koji radosno troše svoje vreme, talente, službu i resurse na dobra dela nazivamo davaocima. Oni ne moraju da imaju puno para da bi imali ovaj dar – većina mladih ljudi nije bogata. Ali njihov požrtvovani duh i velikodušnost se često ističu. Njih ne podstiče želja da se predstave kao velikodušne osobe, već to što se osećaju tako dobro kada pomažu drugima i zbog toga oni poklanjaju svoje vreme, stvari i energiju.

VOĐSTVO

Ljudi imaju različite ideje o osobinama koje treba da ima vođa. Reč doslovno znači „stajati pred“ ili „predsedavati“. Neko misli da je to najglasnija osoba. Jedna od najboljih definicija vođstva je „sposobnost uticanja na druge“. Ovo može ići u oba smera (pozitivnom ili negativnom). Da li si nekada čuo priče koje velike vođe pričaju o svom detinjstvu – i svim neprilikama koje su izazvali? Ipak, nekako, oni su uspevali da utiču na druge. Najbolje vođe su oni koji teže da uključuju i druge umesto da sve rade sami. Vođa koji mora sve da radi je obično sluga koji ima pogrešnu ulogu.

SAOSEĆANJE

Dar saosećanja je prirodna sklonost ka pokazivanju milosti i donošenju pomoći i izlečenja drugoj osobi. Ako je neko usamljen, gladan ili povređen, dar saosećanja pokreće čoveka da se saživi. Takve osobe moraju da urade nešto po pitanju problema. Možete videti to kod onih koji reaguju na nepravdu ili nepoštenje. Kada se ukaže prilika da se načini neka razlika, oni postaju deo procesa izlečenja. Razlika između nekoga sa darom saosećanja i nekoga ko ima dar služenja je ta što saosećanje pre drugih uoči onoga koji je u bolu.

Br	Pitanja	Odgovori					Darovi	
		Skoro nikad	Retko	Ponekad	Često	Skoro uvek		
1	Veoma sam osetljiv na ono što je dobro i što nije dobro.	1	2	3	4	5		
2	Ja sam prvi koji priskače i pomaže drugima.	1	2	3	4	5		
3	Volim da budem zadužen za ljude.	1	2	3	4	5		
4	Mogu da osetim kada je neko povređen i onda mu pridem.	1	2	3	4	5		
5	Osećam da je moj posao da snabdevam i stalno dajem onima koji su manje srečni od mene.	1	2	3	4	5		
6	Želim da ljudi zajedno rade.	1	2	3	4	5		
7	Ne volim igre u kojima ljudi mogu da izgube.	1	2	3	4	5		
8	Vidim da je Biblija istina.	1	2	3	4	5		
9	Želim da se ceni ono što radim za druge.	1	2	3	4	5		
10	Imam viziju za budućnost.	1	2	3	4	5		
11	Ne volim da se fokusiram na ono što je loše u drugima.	1	2	3	4	5		
12	Verujem da će se Bog pobrinuti za mene.	1	2	3	4	5		
13	Mnoge zadatke uradim na vreme.	1	2	3	4	5		
14	Teško mi je da donosim velike odluke.	1	2	3	4	5		
15	Osećam da mi Bog direktno govori.	1	2	3	4	5		
16	Lakše mi je da uradim nešto za druge nego da ih samo slušam i pričam sa njima.	1	2	3	4	5		
17	Volim nove izazove i ciljeve.	1	2	3	4	5		
18	Želim da drugi budu srečni.	1	2	3	4	5		
19	Ne volim da drugi saznaju koliko sam para ili bilo čega drugog dao.	1	2	3	4	5		
20	Veoma poštujem starije od sebe.	1	2	3	4	5		
21	Najbolje se osećam kada su svi drugi srečni.	1	2	3	4	5		
22	Želim da kažem drugima ono što je Bog meni rekao.	1	2	3	4	5		
23	Vidim potrebe drugih ljudi i reagujem na to.	1	2	3	4	5		
24	Poštujem one koji su stariji od mene i koji su mudriji od mene.	1	2	3	4	5		
25	Ne volim da povredim druge svojim rečima ili postupcima.	1	2	3	4	5		
26	Ako ne mogu da dam novac ili neki predmet, ja ću dati svoje vreme.	1	2	3	4	5		
27	Ja se dobro slažem sa svim ljudima bez obzira na njihovo starosno doba.	1	2	3	4	5		
28	Kada je neko povređen, teško mi je da mislim na bilo šta drugo.	1	2	3	4	5		
29	Mogu da budem grub i otvoren kada pričam sa ljudima.	1	2	3	4	5		
30	Ne mogu da napustim projekat dok nije urađen na najbolji mogući način.	1	2	3	4	5		
31	Hoću da radim sa dobrom grupom ljudi kako bismo izvršili zadatak.	1	2	3	4	5		
32	Povređen sam kada vidim druge da pate.	1	2	3	4	5		
33	Volim da dajem sebe i svoje resurse.	1	2	3	4	5		
34	Misljam da sam najviše od pomoći kada rukovodim stvarima.	1	2	3	4	5		
35	Sklon sam da verujem u ono što mi drugi kažu.	1	2	3	4	5		
36	Ponekad mi je slabo samopoštovanje.	1	2	3	4	5		
37	Više volim da budem sledbenik.	1	2	3	4	5		

Br	Pitanja	Odgovori					Darovi							
		Skoro nikad	Retko	Ponekad	Često	Skoro uvek								
38	Ne dopuštam drugima da vide kada me kritika pogodi.	1	2	3	4	5								
39	Ne želim da budem u centru pažnje.	1	2	3	4	5								
40	Uvek dajem desetak od zarade i darove.	1	2	3	4	5								
41	Ako se ljudima ne dopadam ja ili nešto što sam uradio, to me ne uznemirava.	1	2	3	4	5								
42	Osećam da drugima mogu pomoći tako što će se moliti za njih.	1	2	3	4	5								
43	Ne volim kada nisam u pravu u svojim mišljenjima.	1	2	3	4	5								
44	Lakše mi je da uradim posao nego da nađem nekoga ko će to uraditi.	1	2	3	4	5								
45	Dobar sam u povezivanju sa ljudima i pronalaženju ljudi koji će pomoći u realizaciji nekog cilja.	1	2	3	4	5								
46	Uživam da pomažem onima koji su bolesni ili uznemireni.	1	2	3	4	5								
47	Volim da razveseljavam ljude time što dajem drugima.	1	2	3	4	5								
48	Baš i ne volim da radim neki detaljan posao.	1	2	3	4	5								
49	Ne podnosim kada se ljudi svađaju ili kada se mrze.	1	2	3	4	5								
50	Želim da vidim druge kako produbljuju svoju vezu sa Hristom.	1	2	3	4	5								
51	Ponekad toliko pomažem da se ne usredsredim na duhovne potrebe drugih.	1	2	3	4	5								
52	Volim organizovan život.	1	2	3	4	5								
53	Ne volim da se ljudi osećaju izostavljenima ili usamljenima.	1	2	3	4	5								
54	Moja najveća želja je da delim sa drugima ono što je Isus uradio za njih na krstu.	1	2	3	4	5								
55	Vrlo mi je lako da pokažem drugima kako se osećam.	1	2	3	4	5								
56	Brzo primetim kada se neko oseća izostavljenim.	1	2	3	4	5								
57	Kada drugi govore, umem da prepoznam da li su njihove reči od Boga.	1	2	3	4	5								
58	Uživam da budem gostoprimaljiv.	1	2	3	4	5								
59	Sklon sam da budem radoholičar.	1	2	3	4	5								
60	Uživao bih kada bih išao među siromašne da im propovedam.	1	2	3	4	5								
61	Srećan sam kada se odrekнем nečega da bi drugi živeli boljim životom.	1	2	3	4	5								
62	Volim da smislim nove načine da se stvari urade.	1	2	3	4	5								
63	Najčešće mislim na osećanja drugih.	1	2	3	4	5								
64	Želim da imam važnu ulogu u propovedanju jevanđelja i menjanju ljudskih života.	1	2	3	4	5								
65	Prvi nudim pomoći da se neki zadatak odradi.	1	2	3	4	5								
66	Celog sebe dajem poslu i organizaciji u kojoj sam.	1	2	3	4	5								
67	Više volim da komuniciram nasamo nego u grupi.	1	2	3	4	5								
68	Dobro raspolažem novcem.	1	2	3	4	5								
69	Osećam kao da moram da pobedim kada igram igricu.	1	2	3	4	5								
70	Mogu da osetim kada me ljudi lažu.	1	2	3	4	5								
	ZBIROVI							P	S	U	G	D	V	O

P = Proroštvo

S = Služenje

U = Poučavanje / Učenje

G = Graditeljstvo

D = Davanje

V = Vođstvo

O = Saosećanje

Lekcija 4

VEZA SA LOKALNOM CRKVOM

Fontana ili vrt?

1 PRIPREMA

A. Izvor

Dela 1,8 • „Nego ćete primiti silu kad siđe Duh Sveti na vas; i bićete mi svedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.“

Isajia 56,6,7 • „A tuđine koji pristanu uz Gospoda da Mu služe i da ljube ime Gospodnje, da Mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavet moj, njih ću dovesti na svetu goru svoju i razveseliću ih u domu svom molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru mom, jer će se dom moj zvati dom molitve svim narodima.“

Isajia 42,6,7 • „Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te da budeš zavet narodu, videlo narodima; da otvoriš oči slepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sede u tami.“

1. Timotiju 4,12-14 • „Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vernima u reči, u življenju, u ljubavi, u duhu, u veri, u čistoti. Dokle dođem pazi na čitanje, utešavanje i učenje. Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starešine ruke na tebe.“

Matej 16,13-18 • „A kad dođe Isus u okoline Česarije Filipove, pitaše učenike svoje govoreći: 'Ko govore ljudi da je sin čovečji?' A oni rekoše: 'Jedni govore da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka.' Reče im Isus: 'A vi šta mislite ko sam ja?' A Simon Petar odgovori i reče: 'Ti si Hristos, Sin Boga živoga.' I odgovarajući Isus reče mu: 'Blago tebi, Simone sine Jonin! Jer telo i krv nisu tebi to javili, nego Otac moj koji je na nebesima. A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaću crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati.'“

Efescima 1,22.23 • „I sve pokori pod noge Njegove, i Njega dade za glavu crkvi, nad svima, koja je telo Njegovo, punina Onoga koji sve ispunjava u svemu.“

1. Petrova 2,4,5 • „Kad dođete k Njemu, kao kamenu živom, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran: i vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu po volji, kroz Isusa Hrista.“

Dela 8,1-3 • „Savle pak beše pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu jerusalimsku, i svi se rasejaše po krajevima judejskim i samarijskim osim apostola. A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plač učiniše nad njim. A Savle dosađivaše crkvi, jer iđaše po kućama, i vucišaće ljudе i žene te predavaše u tamnicu.“

Rimljanima 16,3-5 • „Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoćnike moje u Hristu Isusu, koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabožačke, i domašnju crkvu njihovu. Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hristu.“

Elen Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 9 orig. : „Crkva je Božje izabrano sredstvo za spasavanje ljudi. Ona je organizovana da bi služila, i njena je misija da objavljuje evanđelje svetu. Od početka je Božji plan bio da se kroz Njegovu crkvu odražava Njegova punina i dovoljnost.“

B. Šta treba reći o lekciji „Veza sa lokalnom crkvom“?

Nedavna istraživanja ukazuju na činjenicu da se mladi ljudi udaljavaju od „crkava“ jer ne osećaju uticaj u svom duhovnom životu ili ne vide uticaj na okruženje. Iako njihove percepcije mogu biti zamagljene mnogim pogrešnim prepostavkama, ipak ima nečega u njihovim slutnjama. Da li lokalne crkve pružaju životodavnu atmosferu, atmosferu koja je drugačija? Izazov ove lekcije je da izgradi koncept o crkvi koji omogućava da se iskreno razgovara o ljudskosti crkvenog života kao i o velikom potencijalu crkve da uradi „velike stvari“ za Boga. Na kraju krajeva, ova lekcija želi da izazove mlade ljude da postanu odgovorni za život i službu svoje crkve tako što će postati deo tog rešenja. Ako vaša crkva ne izgleda prijateljski, pronađite način da to postane. Ako je dosadna, preuzmite nešto. Crkva je Božji odabrani instrument za širenje evanđelja.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Veza sa lokalnom crkvom“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razgovaraju o ulozi crkve.
2. Istraže šta je crkva trebala da bude a šta je danas.
3. Otkriju načine da postanemo ono što je Bog želeo da crkva bude.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) nekoliko varijacija istog voća (breskva, avokado, šljiva – bilo koje voće koje ima veliku košticu), nož. (Aktivnost B) primerci radnog lista „Kako je tvoja crkva?“ sa kraja lekcije, olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla, papir, olovke.

Primena • Tabla, kartice ili papirići, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Ova vežba pokazuje da se sve crkve razlikuju jedna od druge, ali da svaka ima osnovne kvalitete koji je čine crkvom. Nabavi šest voćki iste vrste (breskve, šljive, avokado – bilo šta što ima u centru veliku košticu). Pokušaj da pronađeš primerke koji se pomalo razlikuju u boji i obliku ako je moguće (npr. ako su breskve, da su različite veličine i možda neka žuća a neka narandžastija itd.). Poenta ove vežbe će biti da se pokaže kako je svaka voćka različita ali su njihova jezgra u suštini ista.

Pozor • Postavi voće na mesto gde ga svi mogu videti. **Reci:** Šta mislite koja je glavna svrha lokalne crkve? Jednom jednostavnom rečenicom odgovorite na pitanje: „Zašto smo mi (kao crkva) ovde?“ Neka svako odgovori na ovo pitanje a zatim podeli njihove odgovore sa svima u razredu. Zapazi opseg različitih odgovora. (Ako svi kažu: Da dovedemo izgubljene duše do Isusa – onda verovatno imaju prilično zdravu ideju o tome šta je crkva. Ljudi tipično navode raznorazne razloge zašto crkva postoji, što čini vođenje crkve težim.)

Sad • **Reci:** Imam 6 voćki. Kao što možete da vidite, to je 6 avokada (ili šta god da je) – ali opišite mi neke razlike među njima. Neki su veći. Neki su tamniji. Možda su neki zreli a neki ne. Iako postoji neke razlike, da li biste rekli da su ipak više slični nego različiti – ili su više različiti nego slični? Šta je u centru svakog avokada? Koštice. Iako čak i koštice mogu biti različitih veličina i oblika, one su u suštini iste.

Osvrt • **Pitaj:** Na koji način bi uporedili ovo sa životom u lokalnoj crkvi? Crkve su različite, ali šta bi trebalo da bude u njihovom „jezgru“, u njihovom centru?

B. Početna aktivnost

Priprema • Ova vežba je jednostavna anketa koja procenjuje kako tinejdžeri u vašoj crkvi vide njenu efektivnost u četiri oblasti.

Pozor • Podeli učenicima radni list „Kako je tvoja crkva?“. Pregledajte objašnjenja za sve četiri kategorije.

Sad • **Reci:** Vreme je da ocenite kako vi mislite da vaša crkva funkcioniše u ovim područjima. Za svaku kategoriju, zaokružite broj od 1 do 10 po tome koliko mislite da je crkva uspešna u tom području, pri čemu je 1 najgore a 10 savršeno. Odvojite nekoliko minuta da učenici popune radni list, a zatim razgovarajte o rezultatima.

Osvrt • Ukratko ispitaj kako su učenici ocenili svoju crkvu u četiri oblasti opisane na radnom listu. Možda ćeš primetiti da zapažanja učenika značajno variraju – sve ih uvaži, ali pokušaj da ih navedeš da ti daju primere svojih razloga. Vidi da li postoji saglasnost. **Pitaj:** U čemu su jake strane vaše crkve? Koje su slabosti? Do kog stepena ti osećaš odgovornost da crkvu učiniš efektivnijom u službi Bogu?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

U časopisu *Maclean's* od 20. septembra 2004. Lajen Džordž priča ovu tragičnu priču:

Jednog novembarskog dana 2002. Džim Sulker, 53-godišnji penzionisani opštinski radnik iz Vinipega u Kanadi, legao je na krevet, prekrio se i umro. Nakon skoro dve godine, 25. avgusta 2004., policija je

ušla u stan gospodina Sulkera zato što su je zvali zabrinuti rođaci, i pronašla ga mumificiranog. Sve drugo u njegovom urednom malom stanu bilo je netaknuto, iako se hrana u frižideru pokvarila a kalendar na zidu je bio od pre dve godine.

Smrt gospodina Sulkera nije ranije otkrivena iz nekoliko razloga: živeo je usamljenički, otuđen od porodice, i imao je medicinski poremećaj koji nije dozvolio telu da se raspade i pušta mirise. Pored toga, banka je automatski stavljala na njegov račun invalidsku penziju i od toga plaćala komunalne i druge troškove.

Terens Moran, koji je zajedno sa Nil Postmenom pokrenuo izučavanje medijske ekologije na Univerzitetu u Njujorku, rekao je: „Iz mnogih praktičnih razloga, ovaj čovek je virtualno bio živ tokom tog vremena. Ovom čoveku je produžen život za dve godine zbog tehnologije koju je koristio. Postmen bi rekao da je to primer nedostatka zajedništva.“ – *"A High-Tech Ghost Story", Maclean's, September 20, 2004.*

U jednom intervjuu Karmen Rene Beri, autorka knjige *Neovlašćeni vodič za odabir crkve*, rekla je:

„Išla sam svojim putem nakon fakulteta i bila u mnogim crkvama – baptističkoj, prezbiterijanskoj, harizmatskim crkvama, i svuda po malo. Ali poslednjih oko pet godina nisam išla u crkvu. Bila sam umorna od cele te „crkvene stvari“. Bila sam vrlo cinična i osuđivački nastrojena.

Ali dogodilo mi se nešto veoma bitno novembra 1999. Meni veoma blizak prijatelj je izvršio samoubistvo. To me je zaista prodrmal i učinilo da shvatim da je nekako 'kul' biti ciničan, ali da to može biti i jako opasno. Zaista ne rasteš duhovno kada si zauzet kritikovanjem i arogancijom. Tada sam napravila veliki preokret u životu i otvorila se za traženje duhovnog zajedništva.“ – *"The Dick Staub Interview: Carmen Renee Berry's Unabashedly Consumerist Handbook to Ecclesiology," ChristianityToday.com (posted 07-22-03).*

Osvrt • Pitaj: Koja je vaša definicija „crkve“? Kako biste opisali njenu svrhu? Da li bi crkva mogla da spreči da se osoba kao što je gospodin Sulker „izgubi“ iz društva? Koje su glavne aktivnosti i programi koje bi crkva trebala da radi? Koja bi reč trebala da označi reputaciju crkve u okruženju?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Crkve su se drastično promenile otkad su se hrišćanske zajednice pojatile na sceni pre 2000 godina. Načini vođstva su se promenili. Načini bogosluženja su se promenili. Stvari o kojima raspravljamo su se promenile. Zgrade u kojima se sastajemo su se tokom godina promenile. Čini se da se skoro sve što ima veze sa crkvom promenilo. Nešto što se nije promenilo su nekoliko osnovnih sastojaka koji čine lokalnu crkvu Božjim izabranim sredstvom za širenje evanđelja. Pročitajte ovu izjavu iz knjige *Apostolska crkva – Hristovim tragom* na strani 9 originala:

„Crkva je Božje izabrano sredstvo za spasavanje ljudi. Ona je organizovana da bi služila, i njena je misija da objavljuje evanđelje svetu. Od početka je Božji plan bio da se kroz Njegovu crkvu odražava Njegova punina i dovoljnost.“

Neka učenici pronađu i pročitaju naglas sledeće tekstove: **Dela 8,1-3; Dela 20,19.21; Rimljanima 16,3-5; 1. Korinćanima 16,19.20; Kološanima 4,14.15.** Ovi stihovi pružaju kratak prikaz crkvenog života u Novom zavetu. Neka učenici pronađu zajedničke teme u ovim stihovima. Zapisujte ih na tabli ili papiru dok čitate stihove.

Osvrt • Reci: U suštini, svi ovi stihovi opisuju crkvu koja se sastaje po kućama. Iako je crkva bila organizovan, rastući pokret sa vodama, apostolima, evangelistima itd., u samom srcu crkvenog života bio je dom gde su se ljudi sastajali da se mole, jedu, planiraju i brinu jedni za druge. **Pitaj:** Na koji način je crkva kao dom? Na koji način nije?

Pročitajte **Dela 2,40-45** i **Dela 4,31-35**. Razgovarajte o aspektima rane hrišćanske zajednice koji mogu biti privlačni za vaše okruženje.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Na koji način ova priča prikazuje kako crkva može da promaši svoju svrhu? Iako može biti mnogo paralela između ove priče i načina na koji crkve promašuju cilj, pitanje za vas glasi: Na koji način tinejdžeri mogu postati sredstva za promenu u svojim crkvama? Koje su to stvari koje oni mogu da urade a drugi ne mogu? Koju dinamiku mladi ljudi donose crkvi koja je neophodna za njen rast?

Iznesi sledeće ideje svojim rečima:

Ponekada možete toliko da se naviknete na neke ljude u svojoj crkvi da prosto ne vidite njihov ideo u velikoj slici. Ponekada može izgledati kao da ljudi u vašoj crkvi samo tamo sede. Pavle je bio vrlo uspešan u podupiranju ljudi u crkvi specifičnim rečima ohrabrenja za njih. Zajedno sa razredom pročitajte naglas **Rimljanima 16,1-16**, Pavlovu ličnu poruku na kraju njegovog velikog pisma crkvi u Rimu. Pročitajte iz nekog savremenog prevoda koji će tekst učiniti življim.

Osvrt • Pitaj: Da li možeš da prepoznaš određene jake strane ljudi u crkvi kojoj je Pavle pisao? Kako ih Pavle opisuje? Koje kvalitete su oni imali, koje vidiš i među članovima svoje crkve? Koje kvalitete bi voleo da su imali a izgleda da nisu? O kojim ljudima iz ovog teksta bi želeo da znaš više? Da li te bilo ko u ovim stihovima podseća na nekog iz naše crkve? Ako bi Pavle pisao našoj crkvi, šta misliš koga bi spomenuo i šta bi rekao o njima? Ako vreme dozvoljava, neka učenici pokušaju da parafrasiraju svojim rečima ove stihove kao da pišu vašoj lokalnoj crkvi, koristeći imena nekih članova vaše crkve.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Iznesi sledeću anegdotu:

Osam tinejdžera iz Australije je sedelo u krugu i razgovaralo o svojim frustracijama članovima njihove crkve sa gostujućim propovednikom za mlađe na kampovanju. Propovednik ih je pitao direktnije o pozitivnim kvalitetima njihove crkve, i malo po malo su počeli da navode privlačnije osobine članova svoje crkve.

„Ona je pomalo brbljiva i smara, ali kada te pozove u goste nahrani te kao kralja – ona je legenda.“

„Naš glavni starešina je uvek u crkvi i nešto popravlja.“

„Naša muzika uzdrmava 'svece', ali oni počinju da menjaju svoje mišljenje.“

Komentari su nastavili da se nižu, i što su se više fokusirali na pozitivno, to su pronašli više dobrih stvari koje bi rekli o članovima svoje crkve.

Pitaj: Da li ste ikada pokušali da imenujete pozitivne kvalitete ljudi u crkvi? Hajde da to sada probamo. Pomozi učenicima da otpočnu da iznose ideje. Zapisuj na tabli njihove komentare.

Reci: Hajde da napišemo jednostavne poruke članovima naše crkve na kojima ćemo pohvaliti neki njihov određeni kvalitet koji dele sa nama. Učenicima će možda doći neka nova ideja i ime, ili iskoristite one koje ste već zapisali na tabli. Dajte im kartice ili papiriće na kojima će učenici napisati svoje poruke. Sakupi poruke i daj ih lično članovima crkve na koje se odnose.

Osvrt • Pitaj: Kako usredsređivanje na pozitivno pomaže u osvetljavanju stvari koje se uzimaju zdravo za gotovo ili prolaze neopaženo? Kako se to događa u bilo kom našem odnosu? U kojim odnosima se to najčešće pokazuje? (U crkvi, sa prijateljima, u porodici.)

B. Pitanja za primenu

1. Ako bi trebao da promeniš samo jednu stvar u svojoj crkvi, šta bi promenio?

2. Ako bi sve što je vezano za tvoju lokalnu crkvu trebalo da se promeni (zgrada, vođstvo, stil bogosluženja, propovednik, tepisi itd.) a ti možeš da izabereš samo jednu stvar koja bi ostala ista, šta bi izabrao?
3. Šta misliš kako se drugi tinejdžeri širom sveta ophode prema svojoj crkvi? Zamisli mesta kao što su Afrika, Kina, Danska, Koreja, Brazil, Toronto, Palau, Severna Dakota, Novi Zeland, Melburn, Indija, i crkve koje se sastaju u Iraku. Šta misliš šta je isto za sve njih? A po čemu su različite?
4. Pogledaj crkvenu knjigu. Šta si naučio o svojoj crkvi što nisi znao pre?
5. Razgovoraj sa starešinom, propovednikom ili nekim „svecem“ u crkvi koji je tu već dugo i neka ti odgovori na sledeća pitanja:
  - a. Koja je najluđa stvar koja se dogodila ovoj crkvi?
  - b. Koja je najsmešnija stvar koja se dogodila tokom bogosluženja?
  - c. Ako bi trebali da izaberete najbolji trenutak crkvenog života ovde u _____, koji bi to bio?
  - d. Čemu se nadate kada je u pitanju naša crkva?
  - e. Šta mislite šta bi Isus rekao o našoj crkvi, da smo mi jedna od sedam crkava u Otkrivenju 2 i 3?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Lokalna crkva je dar od Boga. On nam je dao darove koji čine crkvu jakom i efektivnom, poniznom i korisnom. Ali ljudi nisu savršeni, i zbog toga ni telo nije savršeno. Ali ako savršeno verujemo u Hrista da će On dovršiti delo u nama kao što je obećao, onda ćemo, kada pogledamo unazad, videti da je ideja „crkve“ zapravo dobra ideja. Crkvi je potrebno da tinejdžeri i mladi ljudi ne budu razočarani i nezadovoljni, već da se sete Pavlovih reči mladom Timotiju: „Neka te niko ne omalovažava zbog tvoje mladosti, nego budi primer vernicima u govoru, u ponašanju, u ljubavi, u veri, u čistoti“ (**1. Timotiju 4,12**, Savremeni srpski prevod). Ono što nam je potrebno je generacija mlađih ljudi koji će govoriti svojim primerom u tim područjima.

UZ LEKCIJU 4:

Ovaj radni list je za početnu aktivnost B.

Kako je tvoja crkva?

Uputstvo: Na skali od 1 do 10 oceni svoju lokalnu crkvu u ove četiri oblasti (1 – najgore, 10 – najbolje). Pogledaj ispod objašnjenje za svaku kategoriju.

Akcija	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zajedništvo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Transformacija	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Služba	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Akcija: Da li je vaša crkva zaokupljena aktivnim ostvarivanjem onoga u šta veruje? To nije samo pričanje o onome što je dobro, ispravno i istinito. Da li je vaša crkva, crkva akcije?

Zajedništvo: Da li je vaša crkva povezana kao porodica? Da li postoji topli osećaj drugarstva i partnerstva među njenim članovima koji im pomaže i ohrabruje ih da rade velike stvari za Boga?

Transformacija: Da li ljudi duhovno rastu – pobeđuju navike, postaju saosećajniji, uče da budu više kao Isus? Transformacija ima veze sa milošću koja nas menja. Da li su ljudi drugačiji zato što su deo vaše crkve?

Služba: Da li je srce misije vaše crkve da pomaže drugima? Da li je uklanjanje tereta sa ljudi i objavljivanje Hristovog evanđelja izgubljenim ljudima bitno? Da li vaša crkva redovno nudi „čašu hladne vode onima koji su žedni“?

Lekcija 5

PORODIČNE STVARI

Čije si dete?

1 PRIPREMA

A. Izvor

2. Mojsijeva 20,12 • „Poštuj oca svoga i mater svoju, da ti se produže dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj.“

4. Mojsijeva 14,18 • „Gospod dugo čeka i obilan je milošću, prašta bezakonje i greh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otačko na sinovima do trećega i četvrtoga kolena.“

5. Mojsijeva 6,5-7 • „Zato ljubi Gospoda Boga svoga iz svega srca svoga i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje. I neka ove reči koje ti ja zapovedam danas budu u srcu tvom. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ.“

Psalam 78,5.6 • „Svedočanstvo podiže u Jakovu, i u Izraelju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predaju deci svojoj; da bi znao potonji naraštaj, deca koja će se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj deci.“

Matej 18,3 • „I reče im: 'Zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao deca, nećete ući u carstvo nebesko.'“

5. Mojsijeva 4,40 • „I drži uredbe Njegove i zapovesti Njegove, koje ti ja danas zapovedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produžili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje zasvagda.“

Kološanima 3,20 • „Deco! Slušajte roditelje svoje u svačemu; jer je ovo ugodno Gospodu.“

Kološanima 3,21 • „Očevi! Ne razdražujte decu svoju, da ne gube volju.“

B. Šta treba reći o lekciji „Porodične stvari“?

Svako ima porodicu. Često mislimo na tradicionalnu porodicu koja se sastoji od majke, oca i dece. Danas mnoge porodice imaju samo jednog roditelja, a mnoga deca širom sveta su siročad i nadaju se roditeljima. U mnogim zemljama porodice uključuju i stričeve i strine, teče i tetke, bake i deke, pa čak i druge rođake, koji svi žive pod istim krovom. Neki žive u mešovitim porodicama; u tim porodicama majka ili otac nije biološki roditelj deteta.

Bog je stvorio prvu porodicu na zemlji šestog dana stvaranja. Edemska vrt je bio njihov dom, i Bog je želeo da to bude dom i njihove dece.

Čak i porodice koje izgledaju slično mogu biti veoma različite. Različite ličnosti ljudi u porodici utiču na to kako porodica funkcioniše. Deca koja imaju iste roditelje i žive u istom domu, nisu ista. Istraživanja su otkrila različite osobine koje deca tipično imaju, na osnovu redosleda rođenja u porodici.

Bog želi da dom i porodica budu posebni. Elen Vajt nam govori u knjizi *Adventistički dom* na strani 17: „Mnogo toga zavisi od oca i majke. Oni treba da budu čvrsti i ljubazni u disciplini, i treba najozbiljnije da rade kako bi imali uredno, korektno domaćinstvo, koje će privlačiti nebeske anđele da donose mir i mirisni uticaj.“

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Porodične stvari“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Prepoznaju karakteristike hrišćanske porodice.
2. Požele da u svom domu budu više nalik Hristu.
3. Razumeju korake za rešavanje konflikta.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) papiri sa odštampanom porukom (vidi aktivnost); olovka za svaku grupu, stolovi ili nešto na čemu će pisati. (Napomena za učitelja: Da biste saznali više o uticaju redosleda rođenja, pogledajte knjigu doktora Kevina Lemana pod nazivom *The New Birth Order Book* – aktivnost A je prilagođena iz te knjige.) (Aktivnost B) primerci kviza „Osobine ličnosti“ sa kraja lekcije.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerci radnog lista „Porodične stvari“ sa kraja lekcije.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Pripremi četiri papira, sa sledećom porukom na svakom od njih: „Čestitam! Ti si vođa ove grupe. Molim te predstavi se ostalima u svojoj grupi, a zatim neka i oni to urade. Dok razgovarate, napravi na ovom papiru spisak ličnih karakteristika koje su zajedničke za sve u tvojoj grupi. Budi spreman da izvestiš ostatak razreda o tome šta ste naučili. Molim vas odmah otpočnite sa radom.“

Pozor • Reci: Oformićemo nekoliko grupa. Prvo, oni koji su jedinci u porodici, neka pređu u _____ (neki deo prostorije). Sledeći, svi koji su najstarije dete. Usmeri ih u drugi deo prostorije. Svi koji su najmlađi u porodici. Pokaži im prazno mesto gde mogu da budu. Ostali su nam samo oni koji su srednja deca. Pošalji i njih u neki deo prostorije. Treba da imaju stolove ili nešto na čemu će pisati.

Sad • Prošetaj se opušteno od jedne do druge grupe. Postavi po jedan papir sa uputstvima, licem nadole, u sredinu svake grupe. Vrati se u čelo sobe i gledaj šta će se dogoditi. Ako neko zatraži pomoć, nemoj ništa reći; umesto toga, pravi se da nešto radiš i da nisi u mogućnosti da im pomogneš.

Sačekaj 3 do 4 minuta; posmatraj šta se događa. Obično će osobe koje su u grupi jedinaca i prvenaca uzeti papir, pročitati uputstva i početi sa radom. Neko iz grupe srednjih će ih ubrzo pratiti. Nemoj se začuditi ako grupa najmlađih zanemari papir.

Kada su svi pročitali uputstva i otpočeli sa radom, **reci:** **Iamate još samo nekoliko minuta da završite zadatak. Spremite se da date izveštaj.** Pozovi grupe da se vrate na svoja mesta, bilo da su gotovi ili ne.

Osvrt • Pitaj (jednu po jednu grupu): **Ko je prvi uzeo papir? Da li ste vi prva, srednja ili poslednja grupa koja je otpočela sa radom? Šta ste naučili o ljudima u vašoj grupi? Da li mislite da redosled po kom ste se rodili u vašoj porodici utiče na vaše postupke? Da li biste se iznenadili kada biste saznali da su istraživanja pokazala da redosled rođanja direktno utiče na ličnost? To utiče na način na koji radimo i na koji se igramo sa drugima.**

B. Početna aktivnost

Priprema • Kviz će pomoći učenicima da prepozna osobine svojih ličnosti i da nauče nešto o određenim jakim stranama ličnosti, koje se zasnivaju na redosledu rođenja. Biće vam potrebni primerci kviza koji se nalazi na kraju lekcije i olovke.

Pozor • Reci: Imaćemo kratak kviz o osobinama ličnosti. Na papiru je dato nekoliko osobina ličnosti. Molim vas, zaokružite sve osobine koje odgovaraju vama. Izaberite one koje opisuju vas i vaš način ponašanja; budite iskreni.

Sad • Podeli kviz i daj im vremena da promišljeno odgovore. Zatim neka svako od njih prepozna grupu u kojoj ima najviše zaokruženih osobina. Nakon toga im reci da ako je to grupa A, onda su oni verovatno jedinci; ako je to B, onda su najverovatnije najstarije dete; ako imaju najviše C, onda srednje dete; a ako imaju najviše D, onda najmlađe.

(Prim. prev.: Ovaj kviz pokušava da povuče jasne granice i pojednostavi stvari, ali zapravo jedinci i najstarija deca imaju mnoge zajedničke osobine, s tim što su kod jedinaca izraženije. Takođe, srednja deca imaju mnoge osobine najmlađih. Ako ima grešaka u klasifikaciji, najverovatnije su između tih parova. Utiče i trajanje koliko dugo je dete bilo jedino ili najmlađe, ali i brojni drugi faktori.)

Osvrt • Pitaj: Za koliko vas je ova klasifikacija tačna? Ako su iskreno odgovorili, većina njih će biti u pravoj kategoriji. **Pitaj:** Da li mislite da redosled po kom ste se rodili u svojoj porodici utiče na vaše ponašanje? **Reci:** Istraživanja su pokazala da redosled rođenja direktno utiče na našu ličnost. Utiče na način na koji radimo i na koji se igramo sa drugima.

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Članovi porodice, koji su stali u tri puna auta, čekali su na aerodromu da stigne najnovije dete. Desetomesečna beba dečak je putovao bez prestanka poslednjih 24 sata. Letonija, zemlja u kojoj je rođen, sada je bila daleko, a njegovi novi roditelji željno su iščekivali dolazak svog sina na drugom kraju sveta.

Medicinska sestra donela je bebu u željno naručje majke. Majka je držala bebu dečaka uz sebe, jedva primećujući njegove blede obrazе i prazan pogled u očima. Kada mu je tepala u uho, on se nije okrenuo

da je pogleda. Nije se smejavao a nije ni plakao. Život je za njega bio veoma težak tokom tih nekoliko meseci koje je proživeo.

Sledećeg dana su odneli bebu kod doktora. Tu je porodica saznaala da beba ima tešku ali izlečivu infekciju ušiju. Za nekoliko dana, efekti ispravnih lekova i dobre hrane mogli su se videti na bebinim roze obrazima. Počeo je da se smeje zarazno, i da okreće glavu i sluša nežne reči svojih roditelja. – Prilagođeno iz *Chicken Soup for the Mom's Soul*.

Osvrt • Pitaj: Na koji način je priča o usvajanju ove bebe slična našem hrišćanskom iskustvu? (Isus nas priznaje kao svoju decu. On je došao na ovu zemlju po nas.) **Koja je to zdrava hrana za hrišćanina?** (Biblija, Duh proroštva, molitva.) **Od koga traži pomoć jedan Hristov sledbenik?** (Isusa, roditelja, propovednika, nastavnika, savetnika.) **Čije smo mi „strane“ zemlje deca?** (Grešne planete Zemlje.) **Gde idemo da bismo bili na sigurnom?** (Kod Isusa – u molitvi, crkvi, mestima na kojima se sakupljaju Hristovi sledbenici.)

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Pitaj: Ukratko smo razgovarali o tome na koji način redosled po kom smo se rodili u porodici utiče na naše odnose sa drugima. Da li na nas utiče i tip porodice u kojoj rastemo? Šta se dešava kada naša porodica nije savršena?

Reci: Hajde da pogledamo neke porodice iz Biblije i da vidimo šta možemo naučiti o tome kako da budemo dobri izaslanici carstva u ovom nesavršenom svetu.

Pogledajte stihove u lekciji za učenike; otkrijte šta nam Biblija govori o porodicama.

Pitaj: Šta Bog misli o porodicama? Da li se možete setiti neke savršene porodice iz Biblije? (Razgovorajte o odgovorima.)

Reci: Hajde da pogledamo porodicu opisanu u 1. Mojsijevoj 5,1-32 (Adam i Eva).

Pitaj: Da li je ova porodica bila uvek savršena?

Reci: Kada je Kain ubio Avelja, život se opet promenio. Po prvi put su ljudi sa zemlje naučili šta je smrt kada se to dogodilo u njihovoj porodici.

Druga porodica koja može da izgleda kao savršena se nalazi u Luki 1,5-17.

Pitaj: Da li je porodica Jovana Krstitelja bila savršena? Šta bi mogli biti njihovi problemi? (Jovanovi roditelji su bili stari. Jovan je živeo daleko od prijatelja. Bio je ubijen u svojim 30-tim.) **Koje crte ličnosti je Jovan delio sa ostalom decom koja su jedinci?** Šta je Jovan uradio što je pokazalo da je on bio uspešan? (Propovedao je u pustinji iako je to bilo teško.) **Da li je Jovan sve gledao crno-belo?** Da li je isticao šta je ispravno a šta pogrešno? (Da.) **Kako znate da je Jovan imao visoka očekivanja za sebe?**

Reci: Setite se neke najmlađe dece u Bibliji. (Razgovorajte o odgovorima.)

Pitaj: Koje se od karakteristika najmlađe dece mogu videti kod Mojsija? (Pogledajte listu karakteristika u kvizu za početnu aktivnost B). **Kada je Mojsije pokazao da je narodni čovek?** (2. Mojsijeva 2,16-19, kada je pomogao Raguilovim čerkama da napoje ovce.) **Kada je krivio druge?** (2. Mojsijeva 4,1, rekao je Bogu da mu Egipćani neće verovati.) **Biti uporan znači ne odustajati.** Da li se možeš setiti nekog trenutka kada je Mojsije bio uporan? (Starao se za stado svog tasta. Kasnije je Mojsije više puta dao faraonu još jednu šansu. Proveo je 40 godina u divljini.)

Reci: Hajde da još malo pogledamo Mojsijevu porodicu. Otvorite 2. Mojsijevu 2,3-7.

Pitaj: Koje karakteristike najstarijeg deteta su ispoljene kod Marije? Na koji je to način ona bila pouzdana? (Kada je ostala da čuva korpu u kojoj je bio mali Mojsije.) Na koji način je ona bila savesna (pazila na poverenu odgovornost)? (Kada je razgovarala sa faraonovom čerkom da joj pronađe pomoć oko bebe.)

Pitaj: Koju odliku starijeg deteta je Marija pokazala u 4. Mojsijevoj 12,1.2? (Marija kritikuje Mojsija.)

Reci: U toj porodici je postojalo i srednje dete, a to je bio Aron.

Pitaj: Koje karakteristike srednjeg deteta možemo naći kod Arona? Kada je Aron izbegavao sukob? (U 2. Mojsijevoj 32,1, Izraelci su želeli idola da ga obožavaju, i Aron im je napravio zlatno tele.)

Pitaj: Da li je Bogu bitan naš redosled rođenja u porodici? (Očigledno je Bog mnogo moćniji od osobina kojima težimo zbog redosleda rođenja, ali On takođe zna kojim redosledom vas je rasporedio, i šta je isplanirao da vi uradite za Njega.) Da li Bog ima nešto posebno isplanirano za svakog izaslanika Njegovog carstva? Na koji način mi možemo da iskoristimo svoje posebne crte karaktera da pomognemo ljudima unutar naše porodice? (Dopusti tinejdžerima da razmisle i daju odgovor.)

Reci: Biblija nam govori i o braći i sestrama koji se nisu uvek dobro slagali.

Pitaj: Kada se ne slažemo sa našim bratom ili sestrom, da li je to delimično zbog toga što život gledamo drugačije? Da li redosled rođenja utiče na način na koji sagledavamo stvari? Kada jedna starija sestra, pouzdani perfekcionista, vidi svog mlađeg brata, šarmantnog narodnog čoveka, kako prima svu pažnju, da li može da oseti ozlojeđenost? Na koji način shvatanje da su oboje vredni zbog onoga što jesu, pomaže u sukobima između njih? Kako malo bolje shvatanje zašto se tvoj brat ili sestra ponašaju tako kako se ponašaju, pomaže tebi da odreaguješ ispravno, kao pravi predstavnik carstva? Na koji način razumevanje stvara srećniji dom?

Reci: Ponekada dođe do sukoba između blizanaca.

Pitaj: Da li se možete setiti nekog primera? (Tinejdžeri će verovatno odgovoriti: Isav i Jakov).

Reci: Ta dva brata se nisu slagala. Uputi ih na 1. Mojsijevu 27,41-46.

Pitaj: Na koji način su njih dvojica rešili svađu? 1. Mojsijeva 32,22-32.

Reci: Bog nam je pokazao u Bibliji šta treba da radimo kako bi rešili naše probleme sa drugima. Neka učenici pronađu sledeće tekstove i neka kažu koje su tehnike rešavanja problema spomenute u njima:

- >> Priče 19,11; 12,16; Kološanima 3,13 – Ne obazirati se na prekršaj ili uvredu.
- >> Matej 18,15; Galatima 6,1-3 – Rešiti problem razgovorom.
- >> Priče 15,1; Efescima 4,29 – Potražiti pomoć da bi znao šta da kažeš.

Pitaj: Na koji način možemo iskoristiti naše crte ličnosti da obogatimo našu crkvu? Ili školu? Ili sredinu u kojoj živimo?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Zamoli nekoga unapred da ispriča priču iz odeljka za subotu. Zatim diskutujte o sledećim pitanjima.

Pitaj: Koje je probleme morao da prevaziđe Ben Huper? (Odbacivanje od strane vršnjaka zbog njegovih roditelja.) Kako se Ben poneo prema svojim problemima? (To je držao za sebe.) Kako bi jedan predstavnik carstva trebao da gleda nekoga ko ima drugačiji život u domu od njega?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Hajde da se vratimo na priču koju smo upravo pročitali o Benu Huperu. Šta bi bilo kada bi Benova priča išla ovako:

Benovi roditelji su se venčali veoma mladi, ali to nije bilo neuobičajeno za mesto u kom su živeli. Nakon Benovog rođenja, njegov otac nije želeo da prihvati odgovornosti oko porodice i otisao je. Ben nikada više nije video svog oca.

Pitaj: Da li misliš da bi ovakva porodična situacija promenila način na koji su se drugi ophodili prema Benu dok je rastao? Da li bi izaslanici carstva trebali da odluče na koji će se način ponašati prema nekome na osnovu porodične situacije? Da li je Isus odredio svoju ljubav prema nama na osnovu naše porodice? (Bog voli sve, Jovan 3,16.)

Iznesi sledeći scenario:

Rutini prijatelji su saznali da je ona usvojena. Neka od devojčica joj je rekla: „Tvoji roditelji te nisu želeli.“

Ruta je odgovorila: „Tvoji roditelji su morali tebe da uzmu, a mene su moji odabrali.“ To je bio dobar odgovor, ali su one reči i dalje jako bolele Ruti.

Pitaj: Da li okolnosti u porodici nekog tinejdžera treba da odrede kako ćemo se mi ponašati prema njemu? Šta bi na to rekao jedan izaslanik carstva? (Matej 7,12 po prevodu NIV: „U svemu, radite drugima ono što bi voleli da oni rade vama.“)

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Pripremi primerke radnog lista „Porodične stvari“ (sa kraja lekcije) za sve učenike.

Pozor • Reci: Govorili smo o redosledu našeg rođenja, ali šta je situacijom u našim porodicama? Hajde da prepoznamo različite tipove porodica.

Sad • Daj svakom učeniku radni list „Porodične stvari“. Učenicima će biti potrebno par minuta da ga popune.

Osvrt • Prođi kroz odgovore zajedno sa učenicima i uveri se da su svi razumeli pojmove (1-G, 2-B, 3-H, 4-A, 5-I, 6-C, 7-J, 8-D, 9-E, 10-F, 11-K, 12-M, 13-L, 14-N).

Pitaj: Da li se možeš setiti nekih porodica u Bibliji sa nekim od karakteristika koje se nalaze u radnom listu „Porodične stvari“? (Neka razred razmišlja o različitim životnim situacijama. U nastavku su neki od primera.)

>> Očuh ili mačeha

Biblijski primer: Isusova majka je bila mačeha drugoj Josifovoj deci, Luka 1,26.27; Jakov 1,1; Juda 1. (Ovo se ne može jasno videti iz teksta. Ovaj primer koristite samo ako mislite da treba.)

>> Polubrat

Biblijski primer: Isak i Ismailo, obojica su bili Avramovi sinovi, 1. Mojsijeva 16,3.4; 21,2.

>> Polusestra

Biblijski primer: Josif i Dina, oboje su bili Jakovljeva deca, 1. Mojsijeva 29,32-35; 30,3-13.21.

>> Više generacija

Biblijski primjeri: Nojeva porodica, 1. Mojsijeva 10,1-32 (naročito stihovi 31.32); Avramova i Lotova porodica, 1. Mojsijeva 11,29.31.

>> Usvojeno dete

Biblijski primer: Mojsija je usvojila faraonova čerka, 2. Mojsijeva 2,3-10.

>> **Siroče**

Biblijski primer: Jestira, Jestira 2,7.

>> **Dete u hraniteljskom domu**

Biblijski primjeri: Samuilo je živeo sa Ilijem, 1. Samuilova 1,22.27.28; 3,1; Nemanova žena je čuvala zarobljenu devojčicu (malu sluškinju), 2. Carevima 5,2.

>> **Rastavljeni roditelji**

Biblijski primer: Avram i Agara, 1. Mojsijeva 21,10.14.

Osvrt • Pitaj: Iz ovih primera, kako situacija u kojoj je dete rođeno određuje kurs detetovog života? (Definitivno postavlja početnu putanju, ali ne diktira odgovor osobe na date okolnosti.) **Kakvu kontrolu deca imaju nad time ko će biti njihova porodica?** (Obično nikakvu, ali svaka osoba može da izabere na koji način će se odnositi prema okolnostima u kojima se nalazi.)

B. Pitanja za primenu

1. Da li okolnosti u kojima smo rođeni utiču na Isusovu ljubav prema nama?
2. Koje vrste sukoba postoje u svim porodicama?
3. Koje vrste sukoba postoje između braće i sestara?
4. Na koji način izaslanici carstva treba da odgovore na sukob? (Oni mogu da izaberu da se ne obaziru na problem, izglađe nesuglasice, ili pronađu nekoga ko će im pomoći da reše problem.)
5. Šta bi porodica trebala da nas nauči o Bogu? (On želi da mi budemo okruženi ljubavlju.)
6. Na koji način je porodična večera kao nebo?
7. Šta jedan izaslanik carstva može da učini da poboljša sreću u svojoj porodici?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Biblija je puna priča o porodicama. Porodice postoje u različitim oblicima i veličinama. Dok posmatramo svoje prijatelje, možemo uvideti da i takve porodice postoje u Bibliji. Bog može da iskoristi svakoga ko želi da bude izaslanik Njegovog carstva, bez obzira na njegovu porodičnu situaciju ili prošlost.

Bog želi da svi mi imamo predivan porodični život, ali mnogi dečaci i devojčice će morati da pričekaju da bi osetili tu radost. Božji izaslanici mogu da učine dom srećnijim mestom tako što će paziti šta govore i kako se ponašaju prema ostalim članovima svoje porodice. Kada razumemo zbog čega reagujemo na razne situacije na način na koji reagujemo, onda možemo bolje da kontrolišemo svoje odgovore. Bog će nam pomoći da budemo prava Njegova deca; sve što treba da uradimo je da Ga zamolimo za to.

UZ LEKCIJU 5:

Ovaj kviz je za početnu aktivnost B.

Osobine ličnosti

A	B	C	D
Sa 7 godina se ponašao kao odrastao	Perfekcionista	Posrednik / pomiritelj	Manipulator
Veoma temeljan	Pouzdan	Nalazi kompromise (nagodbe)	Šarmantan
Promišljen	Savestan	Diplomata	Okrivljuje druge
Uspešan	Pravi spiskove	Izbegava sukob	Traži pažnju
Sam sebe motiviše	Dobro organizovan	Nezavisan	Uporan
Plašljiv	Veoma ambiciozan	Odan vršnjacima	Narodski čovek
Oprezan	Rođeni vođa	Ima puno prijatelja	Rođeni prodavac
Voli da čita	Kritičar	Svojeglav	Prerano sazreo
Gleda sve crno-belo (sve je ili ispravno ili pogrešno)	Ozbiljan	Tajanstven	Privlačan
Koristi reči kao što su: veoma, izuzetno, tačno	Naučnik	Neiskvaren	Nežan, pokazuje ljubav
	Logičan	Navikao da nije u centru pažnje	Voli iznenađenja
Ne podnosi neuspeh	Ne voli iznenađenja		
Ima visoka očekivanja od sebe	Voli kompjutere		
Oseća se bolje sa osobama koje su ili starije ili mlađe od njega			

UZ LEKCIJU 5:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Porodične stvari

Uputstvo: Pored svakog pojma upiši slovo koje odgovara njegovoj definiciji.

1. Porodica _____	A. Brat po jednom od roditelja, ali ne po oba.
2. Očuh _____	B. Majčin muž, ali nije biološki otac.
3. Maćeha _____	C. Porodica koju čini par i njihova deca iz prethodnih brakova.
4. Polubrat _____	D. Porodica koju čini nekoliko generacija.
5. Polusestra _____	E. Primiti nekoga u svoju porodicu zakonski i podizati kao sopstveno dete.
6. Mešovita porodica _____	F. Dete čiji su roditelji mrtvi.
7. Osnovna porodica _____	G. Svi članovi domaćinstva pod jednim krovom.
8. Višegeneracijska porodica _____	H. Očeva žena, ali nije biološka majka.
9. Usvojiti _____	I. Sestra po jednom od roditelja, ali ne po oba.
10. Siroče _____	J. Porodica koju sačinjava majka, otac i njihova deca.
11. Posvojče _____	K. Zapostavljeno dete o kome se brine neka institucija ili hraničarska porodica.
12. Roditelji _____	L. Zakonsko poništenje braka.
13. Razvod _____	M. Oni koji rađaju ili podižu decu; majka ili otac.
14. Samohrani roditelj _____	N. Roditelj koji nema partnera, nevenčan.

Lekcija 6

MODA I SLIKA O SEBI

Ko je u ogledalu?

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Samuilova 16,7 • „Ali Gospod reče Samuilu: 'Ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegovog, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na šta čovek gleda: čovek gleda što je na očima, a Gospod gleda na srce.'“

Priče 31,30 • „Ljupkost je prevarna i lepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu.“

Isajia 53,2 • „Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao koren iz suve zemlje; ne bi obličja ni lepote u njega; i videsmo ga, i ne beše ništa na očima, čega radi bismo ga poželeti.“

1. Petra 3,3.4 • „Vaša lepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; nego u tajnome čoveku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogoceno.“

B. Šta treba reći o lekciji „Moda i slika o sebi“?

Životom današnjih tinejdžera upravljaju reklame i želja za kupovanjem u znatno većoj meri nego pre samo jedne generacije. Iako nema ničeg lošeg u nošenju garderobe koja je u modi, mlađi hrišćani nikada ne bi trebali da modu stave na prvo mesto. Praćenje mode prečesto iziskuje da ignorišemo druge vrednosti, kao što su skromnost, dobra upotreba novca i jednostavnost. Sposobnost da donosimo odluke zasnovane na vrednostima, a ne na modnim trendovima, mora biti ukorenjena u jakom samopoštovanju. A dobra slika o sebi ima svoje korene u spoznaji da nas je stvorio i da nas ceni Bog pun ljubavi.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Moda i slika o sebi“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Prepoznaju da su modni trendovi vođeni samo željom za zaradom i da će se uvek menjati.
2. Shvate da su vredni zato što ih je Bog stvorio i zato što ih On voli, ne zbog onoga što kupuju ili nose.
3. Identifikuju svoje sopstvene vrednosti i standarde u vezi sa oblačenjem i spoljnim izgledom.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) časopisi ili katalozi, papir, olovke. (Aktivnost B) primerci radnog lista „Osećaj za modu“ sa kraja lekcije, olovke. (Ilustracija) dve slične stvari za oblačenje – jedna firmirana a druga ne.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike; papir, olovke; veliki papir, markeri.

Primena • Papir, olovke.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Pronađi nekoliko aktuelnih časopisa ili kataloga za mlade sa dosta reklama za garderobu. Izaberi 10-12 fotografija mladih ljudi (i mladića i devojaka; treba da budu prikazani „od glave do pete“) koji nose reklamiranu garderobu.

Pozor • Stavi fotografije na zid ili na oglasnu tablu u vašoj učionici. (Ako hoćeš, označi ih brojevima.)

Sad • Svakom učeniku daj parče papira i olovku. Zamoli ih da pogledaju postavljene slike ali da ih ne komentariš i ne razgovaraju o njima. Zatim im reci da zapišu tri stila koja su im se najviše dopala između prikazanih, i jedan koji im se najmanje dopao. Izbroj glasove a zatim diskutujte o rezultatima. Da li je postojalo očigledno slaganje u vezi sa omiljenim stilovima, ili više različitih mišljenja? Da li je neka od stvari navedena i kao najbolja i kao najgora?

Osvrt • Pitaj: **Šta nam ova aktivnost govori o modi?** (Da nije univerzalna; različiti ljudi imaju različita mišljenja; stavovi drugih o modi mogu veoma da utiču, itd. Odgovori će se razlikovati, u zavisnosti od toga koliko su učenici bili istog mišljenja pri glasanju, ali verovatno će biti dosta raznolikosti u glasovima, koja može voditi u diskusiju o različitosti ličnih ukusa.) **Koliko vam je bitno da ste „u trendu“? Da li mislite da bi rezultati ovog testa bili drugačiji da vam je bilo dozvoljeno da razmenite mišljenja pre glasanja? Da li drugi ljudi utiču na vaše izbore stilova i garderobe?**

B. Početna aktivnost

Priprema • Svima podeli primerke radnog lista „Osećaj za modu“.

Pozor • Daj učenicima 5 minuta da ispune radni list.

Sad • Razgovarajte o odgovorima.

Osvrt • Pitaj: Šta ste otkrili o svom osećaju za modu dok ste odgovarali na ova pitanja? Da li vam je bitno da ste u trendu i da kupujete ono što je u modi? Zašto da a zašto ne? Šta vam je najvažnije kada birate garderobu?

C. Početna ilustracija

Pokaži dve majice koje su veoma slične po boji, veličini, stilu – jednu sa oznakom nekog popularnog dizajnera, a drugu bez oznake dizajnera ili sa nekom jeftinom uopštenom oznakom. (Ako nemaš odgovarajuće majice, možeš bilo koji drugi odevni predmet, npr. dukserice ili patike.) **Pitaj:** Koja je razlika između ove dve majice? Da li su iste? Šta misliš koliko bi platio jednu a koliko drugu? Šta „govoriš“ kada nosiš jednu majicu, a šta kada nosiš drugu?

Osvrt • Razgovaraj sa razredom o uticaju mode na njihov život. **Reci:** Da li nošenje jedne od ovih majica može da napravi razliku u načinu na koji će te posmatrati u školi, ili u komšiluku, ili u grupi tvojih prijatelja? Zašto da, a zašto ne? Šta nagoni ljudе da kupuju poslednju modu, dizajnerske oznake itd.? Koliko u tome ima udela potreba da budu voljeni i prihvaćeni i da se uklapaju u društvo?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Mi smo predstavnici Božjeg carstva, ali Bog nam ne daje uniformu kada Mu se pridružimo. Umesto toga, baš kao i svi, i hrišćani moraju da biraju na koji način će se oblačiti. Često, moda i trendovi igraju bitnu ulogu u donošenju tih odluka.

Da li moda treba da bude problem za hrišćane? Iako nema ničeg lošeg u nošenju garderobe koja je u trendu, ipak moramo da razmislimo o razlozima za izbore koje činimo. Ponekad kupovina garderobe koja je u trendu neće biti najbolji način rukovođenja našim novcem. Ponekad se ono što je u trendu kosi sa hrišćanskim standardima skromnosti. A ponekad možemo koristiti modu kao način da nas drugi vole i prihvate. Ali umesto toga treba da gradimo samopoštovanje na osnovu činjenice da smo Božja deca; da nas je On stvorio i spasio i da imamo posebnu ulogu u Njegovom carstvu. I bez uniforme tajnog agenta, ovo bi trebalo da nam pomogne da se osećamo veoma posebnim!

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Nakon čitanja priče, pitaj razred da se sete što više modnih trendova iz prošlih nekoliko godina – stvari koje se su smatrali „in“ ali na kratko vreme. **Pitaj:** Zašto su neki od ovih trendova bili kratkog veka? Zbog čega je ljudima bitno da kupuju stvari dok su popularne?

Zamoli učenike da razgovaraju o rečenici: „Hrišćani ne treba da se brinu o tome da li nose stvari koje su 'in' ili ne.“ Da li se slažu ili se ne slažu sa tom izjavom? Pozovi ih da objasne svoj odgovor. Ako se ne slažu svi sa tom rečenicom, zamoli učenike da predlože kako ta rečenica može drugačije da se kaže a da odslikava stav koji bi hrišćani tinejdžeri trebali da imaju prema modi i oblačenju.

Podeli razred u grupe od po troje ili četvoro i zamoli svaku grupu da pronađu a zatim i da podele sa drugima biblijski tekst koji po njihovom mišljenju pokazuje pravi stav prema modi iz hrišćanske perspektive. Tekstovi iz lekcije za učenike mogu da se uzmu kao početna tačka, ali ohrabri učenike da pronađu još neke. Neka svaka grupa zapiše svoj tekst; koristiće ih ponovo u „Povezivanju sa životom“.

C. Povezivanje sa životom

U istim malim grupama, neka učenici dizajniraju majicu (koristeći veliki papir i markere) sa biblijskim tekstrom (ili delom teksta) koji su izabrali u prethodnoj aktivnosti. Tekst, dizajn majice i bilo šta drugo na

njoj treba međusobno da se uklapaju i da ilustruju hrišćanski pristup odabiru mode. Ohrabri ih da budu kreativni. Neka svaka grupa iseče oblik majice koju su nacrtali i neka ih zakače na zid učionice.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Opet ih podeli u male grupe i svakoj grupi daj papir i olovke. **Reci:** Zamislite da je jednoj osobi iz vaše grupe dato 500 eura koje može potrošiti na garderobu. Neka svi članovi grupe zajedno napišu plan šta bi kupili tim novcem.

Nakon 5-10 minuta za planiranje budžeta, upitaj svaku grupu da podeli svoje ideje, i uporedite ih. Kakve izbore ljudi prave sa svojim novcem? Nekoliko kvalitetnih stvari ili puno jeftinih? U kolikoj meri je moda uticala na odluke koje ste doneli u vezi sa budžetom?

Osvrt • Pitaj: Koji su bili glavni faktori zbog kojih ste doneli takve odluke? Da li uglavnom mislite na praktične stvari, kao npr. šta vam stvarno treba i koliko dugo će trajati, ili ste mislili samo na izgled i kako će vas drugi ljudi posmatrati? Kako se te vrednosti slažu sa hrišćanskim vrednostima?

B. Pitanja za primenu

1. Da li je pogrešno da želimo ono što je poslednje u modi? Zašto da a zašto ne?
2. Da li je ikada u redu da jedan hrišćanin potroši mnogo novca da bi izgledao „kul“? Zašto da a zašto ne?
3. Na koji način bi mladi hrišćani trebali da izgledaju drugačije od drugih tinejdžera? Objasni.
4. Seti se ljudi koje poznaješ, koji su jako zainteresovani za modu. Šta misliš, zbog čega je njima toliko stalo do mode? Ako si ti jedan od tih ljudi, zašto ti je toliko stalo do toga?
5. Šta misliš, šta bi Isus nosio da je On sada tinejdžer u tvojoj školi? Zašto tako misliš?

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Naši pogledi i mišljenja po pitanju mode se verovatno razlikuju isto koliko i ljudi u ovoj prostoriji. Neki od vas se možda jako brinu da li će biti prihvaćeni u društvu ili ne, dok su drugi ponosni na svoju jedinstvenost. Jedna stvar je sigurna: svi želimo da se osećamo prihvaćenima. Želimo da osećamo kao da pripadamo negde, bilo da to iskazujemo garderobom ili ne.

Ništa nije pogrešno u tome da želimo da budemo deo grupe. Čak nije pogrešno ni nositi iste farmerke ili patike kao svi vaši prijatelji. Ali ono što je pogrešno je da cenite sami sebe po spoljašnjim stvarima kao što su garderoba, patike ili etikete. Prava vrednost dolazi iznutra. Bog nas je stvorio kao predivna, posebna ljudska bića. Iako smo svi pali i oštećeni grehom, Isus nas voli i umro je za svakog od nas, i On želi da obnovi svoje obliče u nama. Ne treba da brinete o tome da li ćete kupovati garderobu na rasprodaji ili čak korišćenu. Za Boga, svako od nas je firmirani unikat.

UZ LEKCIJU 6:

Ovaj radni list je za početnu aktivnost B.

Osećaj za modu

Uputstva: Navedi poslednjih 10 stvari za oblačenje koje si kupio. (Ako se ne možeš setiti 10, napiši koliko se sećaš.) Pored svake označi glavni razlog zbog kog si baš to kupio.

1.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
2.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
3.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
4.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
5.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
6.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
7.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
8.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
9.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____
10.	Razlog za kupovinu: ☐ Cena ☐ Dopalo se mojim prijateljima ☐ Prosto mi se dopalo ☐ Udobnost ☐ Etiketa (ime) ☐ Drugo: _____

Lekcija 7

IDENTITET (1): TESTIRAN

Prijatelj ili parazit?

1 PRIPREMA

A. Izvor

Luka 4,1-13 • „Isus pak pun Duha Svetoga vrati se od Jordana, i odvede Ga Duh u pustinju, i četrdeset dana kuša Ga đavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladne, i reče Mu đavo: 'Ako si Sin Božji, reci ovome kamenu da postane hleb.' I odgovori mu Isus govoreći: 'U Pismu stoji: Neće živeti čovek o samom hlebu, nego o svakoj reči Božjoj.' I izvedavši Ga đavo na goru visoku pokaza Mu sva carstva ovoga sveta u trenuću oka, i reče Mu đavo: 'Tebi ču dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je; ti dakle ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.' I odgovarajući Isus reče mu: 'Idi od mene, sotono; u Pismu stoji: Poklanaj se Gospodu Bogu svome, i Njemu jedinome služi.' I odvede Ga u Jerusalim, i postavi Ga navrh crkve, i reče Mu: 'Ako si Sin Božji, skoči odavde dole; jer u Pismu stoji da će anđelima svojim zapovediti za tebe da te sačuvaju, i uzeće te na ruke da gde ne zapneš za kamen nogom svojom.' I odgovarajući Isus reče mu: 'Kazano je: Ne kušaj Gospoda Boga svoga.' I kad svrši đavo sve kušanje, otide od njega za neko vreme.“

1. Mojsijeva 3,1-5 • „Ali zmija beše lukava mimo sve zveri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reče ženi: 'Je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?' A žena reče zmiji: 'Mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.' A zmija reče ženi: 'Nećete vi umreti; nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati šta je dobro šta li zlo.'“

Jakov 1,13-15 • „Nijedan kad se kuša da ne govori: 'Bog me kuša'; jer se Bog ne može zlom iskušati, i On ne kuša nikoga; nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami. Tada zatrudnevši slast rađa greh; a greh učinjen rađa smrt.“

5. Mojsijeva 8,1-3 • „Držite i tvorite sve zapovesti koje vam ja zapovedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je nasledili. I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovesti Njegove ili nećeš. I mučio te je, i glađu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nisi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovek ne živi o samom hlebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.“

Jakov 1,12 • „Blago čoveku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće venac života, koji Bog obreče onima koji Ga ljube.“

1. Korinćanima 10,12.13 • „Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne. Drugo iskušenje ne dođe na vas osim čovečijega; ali je veran Bog koji vas neće pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podneti.“

Jevrejima 2,17.18 • „Zato beše dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i veran poglavar sveštenički pred Bogom, da očisti grehe narodne. Jer u čemu postrada i iskušan bi u onome može pomoći i onima koji se iskušavaju.“

B. Šta treba reći o lekciji „Identitet (1): testiran“?

Ovu mini-seriju od 4 lekcije o identitetu počinjemo pogledom na Sotonin glavni napad na Hrista u kušanjima. Sotona je posebno ciljao na srž Isusovog pouzdanja u Njegovu vezu sa Bogom. Identitet je

zapravo veza ili odnos. Kome pripadam? Gde se uklapam? Ova lekcija putuje kroz priču o kušanjima i otkriva kako je Hristos pobedio kušača u pustinji.

Može biti da će ono što je Hristos učinio u tom trenutku da osigura svoj osećaj identiteta pomoći tinejdžerima da dođu do sigurnosti o sopstvenom mestu u Božjem carstvu. Kušanja dolaze sa izazovom: „Ako si Božji Sin...“, i u tom izazovu se krije ogromna opasnost da pokušamo da dokazujemo da stvarno jesmo ono što mislimo da jesmo.

Da li je Hristos ikada odgovorio na osporavanje Njegovog identiteta? Nije. Hristos je znao ko je On – Božji Sin. On to nije morao da dokazuje Sotoni. Onoga trenutka kada pokušamo da dokažemo, opravdamo ili proverimo ono što je Bog već učinio, stupamo na opasno tlo gde naša sigurnost u Hristu može biti ugrožena. Umesto toga, mi sledimo Spasitelja držeći se onoga što je Bog već objavio o nama u svojoj Reči, svojoj volji, i u našem obožavanju. Usredsređenost na ova tri aspekta Hristovog identiteta – Reč, volju i obožavanje – može pomoći učenicima da čvrsto stoje na svom mestu kao deca u Božjem carstvu.

Na kraju, sami sebe upoznajemo u trenucima testiranja. Muškarci i žene su definisani životnim testovima. Tinejdžeri treba da razumeju da im trenuci testiranja omogućavaju da saznaju ko su oni zaista.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Identitet (1): testiran“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu:

1. Da razgovaraju o relevantnosti iskušenja u današnjem svetu.
2. Da se fokusiraju na načine na koje nam je Bog dao osećaj identiteta.
3. Da razviju plan da kontinuirano podsećaju sami sebe i jedan drugog o našem mestu u Božjem carstvu.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) papir, olovke, tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista „Isusova kušanja“ sa kraja lekcije, olovke.

Primena • Olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Ova vežba je zapravo anonimni upitnik za 5 najvećih iskušenja kod tinejdžera. Obezbedi papir i nešto čime će pisati.

Pozor • Daj svakom članu razreda papir i olovku.

Sad • Reci: Želim da razmislite o pet najvećih iskušenja sa kojima se tinejdžeri suočavaju danas. Možete biti određeni ili uopšteni, ali navedite pet. Zapazite, to ne mora da bude iskušenje sa kojim se vi lično borite. Napišite ih na papiru. I nemojte se potpisivati. Neka ovo bude anonimno.

Kada učenici završe, kupi papire. Možeš ih pročitati naglas ili neka neko prebroji rezultate. Zabeleži koje iskušenje je najčešće navedeno (na primer: varanje u školi se pojavilo 5 puta). Možete otpevati neku pesmu ili pročitati početnu ilustraciju dok se broje iskušenja. Možeš napisati na tabli pet najčešćih iskušenja, i pustiti ih da pogode koje iskušenje ima najviše glasova. Zatim nastavite razgovor sledećim pitanjima.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite zašto su ova iskušenja tako teška današnjoj omladini? Da li mislite da su neka iskušenja ozbiljnija od drugih? Objasnите. Koja iskušenja utiču samo na pojedinca koji se iskušava? A koja utiču i na druge? Reč „iskušenje“ može da znači i „testiranje“. Na neki način, ljudi su definisani po načinu na koji se suprotstavljaju iskušenju. Lekcija za ovu sedmicu govori na koji način iskušenja pokazuju ko smo mi.

B. Početna aktivnost

Priprema • Ova aktivnost je zapravo predstava o „dobrom anđelu“ i „lošem anđelu“ koji su često na humoristički način prikazani na oba ramena nekoga ko je kušan. Trebaće vam pomoćnici (ljudi za koje znate da će ovo odraditi kako treba). Ova predstava će biti vežba improvizovanja, u kojoj će onaj ko je kušan proceniti efektivnost ubedivanja svakog anđela. (Ako nemate članove u grupi kojima bi bilo lako da improvizuju takvu scenu, umnožite jednostavan dijalog sa kraja lekcije i izvedite ga kao skeč.)

Pozor • Napiši nekoliko iskušenja sa kojima se tinejdžeri suočavaju, npr. ismejavanje nekoga ko je laka meta, laganje o tome da li si varao na testu kada te nastavnik uhvati, širenje glasina o osobi koja te ne voli, i tako dalje.

Sad • Reci: Ovde imamo nekoga na koga će uticati dobri anđeo ili će ga iskušati zli anđeo. Vi ćete odlučiti koji je anđeo bio ubedljiviji. Svaki anđeo će imati priliku da ukratko iznese svoj poziv.

Na kraju lekcije naći ćete dijalog koji može biti iskorišćen kao primer, ili kao tekst koji ćete izvesti.

Osvrt • Pitaj: Koji je glavni cilj većine iskušenja? (Da se fokusiramo na sebe.) Izgleda da Sotoni dobro ide da prikriva opasne situacije i prikazuje ih kao nebitne. Da li ste ovo iskusili u svom životu? U kojim drugim pričama iz Pisma vidite da je to tako bilo?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

„Jula 2004. Agencija za pelikane i ribe države Arizona počela je sa negovanjem više od 30 izgladnelih, dehidriranih, izudaranih pelikana. Tokom protekle dve sedmice povređeni pelikani su pronađeni od Jume do Finksa.

Braon pelikani su zadobili povrede kada su se spustili sa neba, leteli nisko iznad trotoara i asfaltiranih autoputeva, ispružili noge spremni da savršeno slete na vodu, a umesto toga udarili u put kotrljajući se preko glave.

Pelikani, koji izgleda nisu imali dovoljno hrane u Kaliforniji, doleteli su do Arizone tražeći ribu. Gledano sa neba, vredni vazduh iznad crnog asfalta izgledao im je kao voda. Sleteli su da bi jeli i osvezili se uranjanjem u jezero. Ali umesto toga našli su tvrdnu površinu, dehidriranje, glad i skoro smrt. Realnost jako udara.

Srećom, Agencija za pelikane i ribe ih je izbavila.“ – Uzeto iz Associated Press, "Pelicans Mistake Arizona Asphalt for Lakes," CNN.com (posted 7-12-04).

Osvrt • Pitaj: Kako nam ova ilustracija opisuje na koji način radi iskušenje? U kojim određenim područjima u životu izgleda da se baš ovako događa?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Postoji neprijatelj koji se protivi Božjem carstvu. On mrzi sve državljane koji su odani Caru. Iako iskušenja dolaze i spolja i iznutra, ono što učimo od Isusa kada je bio kušan je neverovatno. Spasitelj se odupro kušanju jer je jasno znao ko je Njegov Otac i takođe imao živu sliku o sebi, o tome ko je On. Kada smo kušani, težimo da govorimo i radimo stvari koje štete našem identitetu zbog toga što smo ili nesigurni ili jednostavno nismo svesni Božje veličine ni ko smo mi u Njemu.

Kada posmatramo Isusovo kušanje u pustinji, Sotona je na nekoliko nivoa doveo u pitanje Isusovo sinovstvo – činjenicu da je Isus Božji Sin. Kada je Sotona kušao Isusa da pretvori kamenje u hleb, Isus je jasno rekao da su Reči Njegovog Oca (Pismo, Biblija) najbitnije, a ne hleb. Sotona je kušao Isusa da se baci sa vrha hrama, nešto što su lažne mesije tvrdile da mogu. Ljudi bi sigurno prihvatali Isusa kao Mesiju i Cara da je skočio i dopustio anđelima da Ga spasu.

Za Isusa, taj čin bi prouzrokovao da Ga mnogi obožavaju. Sotonin način bi doneo instant popularnost – ali Hristos je došao da navede ljude da obožavaju **Oca** i da plati otkup za njihove grehe. Hristos je trebao da uči druge o Božjoj ljubavi i da to pokaže kroz svoj život. Ljubav je volja i način za Hrista. Sotona je Isusu ponudio prečicu ako mu se samo pokloni i obožava ga. Ta prečica nije bila po Očevoj volji i po putu koji je Njegov nebeski Otac izabrao za Isusa. Sotona je pozvao Isusa na kompromis – Isus je rekao Sotoni da ode.

Podeli učenicima primerke radnog lista sa kraja lekcije, neka ga pročitaju i odgovore na pitanja, a zatim neka kao razred diskutuju o odgovorima.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Koji bi mogli biti drugi ishodi ovakve situacije? Kada ste u svom životu bili u sličnoj situaciji? Kako je na vas uticala vaša odluka?

C. Povezivanje sa životom

Reci: Kao što smo već rekli, Biblija nam govori da nas kuša kušač (Jakov 1,13.14), neprijatelj koji pokušava da nas uništi (1. Petrova 5,8). Svi zajedno pročitajte ove tekstove. **Pitaj:** Na koji način možete da pobedite kada vas zadesa napadi i spolja i iznutra? Šta možete da koristite da biste se odbranili? Na koji način vam osećaj pripadnosti Božjoj porodici pomaže da stojite čvrsto kada dođu iskušenja? Šta nam još može pomoći?

Zajedno pročitajte citate iz odeljaka „Šta kažu drugi?“ i „Bog kaže...“ u lekciji za učenike, a zatim postavi učenicima sledeće pitanje: **Koji citat najbolje govori vama lično o prirodi kušanja i načinu da se oduprete?**

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

U lekciji za učenike u odeljku „Kako to funkcioniše?“ učenicima je data tabela kao priprema za pobeđivanje iskušenja. Mogu da pogledaju tu tabelu da bi im pomogla na njihovom sigurnom položaju u Hristu i dala snagu da se odupru.

Neka prvo sami popune tabelu, a zatim (ako mislite da im to ne bi bilo neprijatno) neka podele svoje odgovore u grupama od po dvoje ili troje. Ako ne, potražite dobrovoljce koji će podeliti svoje odgovore. **Pitaj:** Na koji način „prolazak kroz proces razmišljanja“ pomaže ljudima da ostanu čvrsti kada dođu iskušenja?

Možeš se vratiti na iskušenja koja su na početku izglasali kao najčešća. Uzmi pet iskušenja koja su dobila najviše glasova, i koristeći tabelu prođite kroz proces razotkrivanja šta su zaista ta iskušenja. Na primer, ako učenici kažu da je varanje u školi ključno iskušenje, onda se tabela može popuniti ovako.

Iskušenja sa kojima se suočavam tokom sedmice	Reč – Šta Božja reč kaže? Obožavanje – Da li se radi o meni ili o Bogu? Volja – Da li Bog ima bolji put za mene?	Kao Božje dete, ja sam ...	Rezultat
Varanje u školi	Reč – Iskrenost i integritet su teme u Božjoj reči. Obožavanje – Varanje na testu je sebično. Volja – Bog bi radije htio da me vidi da se borim u školi negoli da živim u laži.	Obavezan da budem istinit, jer Bog je istinit i pošten.	Mir. Autentičnost. Osećaj radosti što se ne pretvaram da sam nešto što nisam. Osmeh na Božjem licu.

B. Pitanja za primenu

1. Kako biste definisali reč „iskušenje“?
2. Po vašem mišljenju, da li Sotona može da čita um i da zna vaše misli? Kakav to uticaj ima na način na koji smo kušani?

3. Na koji način naša grešna priroda utiče na način na koji smo kušani? Da li je samo „đavo me je na to naterao“, ili smo odgovorni za problem više nego što želimo da priznamo?
4. Kada treba da čvrsto stojiš i da se odupreš iskušenju? Kada jednostavno izbegavaš okolnosti u kojima bi mogao biti kušan? Daj primere za oba.
5. Šta misliš koja su Hristova iskušenja slična iskušenjima tinejdžera danas? Po čemu su Njegova iskušenja bila drugačija?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Kušač kuša skoro od samog početka naše planete Zemlje. Sotona uspeva da izokrene istinu tako da ono što je pogrešno izgleda kao nešto što uopšte nije loše. U većini slučajeva Sotona nas ne tera otvoreno da radimo „loše stvari“ već nas ubeduje da te stvari nisu tako loše. Štaviše, mi smo kušani da sebe stavimo na prvo mesto i odstupimo od načina rada našeg nebeskog Oca. Bog je nesebičan i žudi da svoju decu nauči radosti u ljubavi sličnoj Njegovoj. Najbitnija odbrana koju Božje dete ima u trenucima iskušenja je sigurnost da će mu Bog pomoći. Ali za nas je najteži deo da razmislimo, i da stanemo i zatražimo pomoć. Neverovatno je kako stvari postanu jasne kada stanemo i razmislimo gde nas to iskušenje vodi. Ova promišljena reakcija se ne razvija lako, ali je neophodna.

UZ LEKCIJU 7:

Ovaj scenario je za početnu aktivnost B.

Iskušenje da verbalno napadate nekoga ko je laka meta

Zli anđeo: Evo ti prilike da se malo nasmeješ – hajde malo joj ismevaj garderobu, kako bi taj stil bio „in“ da živimo negde na početku devedesetih.

Dobri anđeo: Ljudi će se smejeti, ali razmisli koliko bi to moglo da je povredi.

Zli anđeo: Ma daj. To je samo šala. Nije to toliko strašno. Hajde. Sada ti je prilika da budeš klovn.

Dobri anđeo: Možda će se ljudi smejeti, ali te više neće poštovati. Zapravo, kako će oni znati da nećeš tako postupati i sa njima jednog dana? Učini ispravnu stvar i budi ljubazan. Ljudi će te zbog toga poštovati.

Zli anđeo: To je smešno. Niko te neće poštovati zato što si fin – fine ljudi niko ne primećuje. Smešni ljudi su „kul“ – samo se seti svih popularnih ljudi koje poznaješ. Oni ili dobro izgledaju, ili su smešni, ili su jako hrabri. Pokušaj i vidi ko će se smejeti. Neće biti učinjena nikakva šteta.

Dobri anđeo: Neće biti učinjena nikakva šteta!? Ako ismevaš tu osobu, to će je povrediti više nego što možeš da znaš. A to će nauditi i tebi – to nisi ti. Zbog prijateljstva i ljubavnosti ćeš se osećati 10 puta bolje nego zbog to malo pažnje koju ćeš možda privući.

Zli anđeo: Ma to je šala! Samo se malo zabavi. Zašto hrištanstvo mora da bude tako dosadno? Zbog čega se ne možeš nasmejati par puta – da li će te to stvarno ubiti? Ma daj.

Dobri anđeo: Znaš kako se neko može loše osećati kad ga drugi imaju na nišanu. Pokušaj da zamisliš koliko dobra može tvoja opaska učiniti i uporedi to sa koliko zla i bola može da nanese, i napravi dobar izbor. Učini pravu stvar za nju.

UZ LEKCIJU 7:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Isusova kušanja

Uputstva: Zaokruži ili fraze u kojima je Isusov identitet napadnut. Nacrtaj **pravougaonik** oko reči ili fraza koje govore da je obožavanje vernost Bogu i poštovanje Boga a ne sebe. **Podvuci** delove u kojima je Isus morao da bira između svoje i Očeve volje.

Matej 4,1-11

Br. 1 – „Tada Isusa odvede Duh u pustinju da Ga đavo kuša. I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, napisetku ogladne. I pristupi k Njemu kušač i reče: 'Ako si Sin Božji, reci da kamenje ovo hlebovi postanu.' A On odgovori i reče: 'Pisano je: Ne živi čovek o samom hlebu, no o svakoj reči koja izlazi iz usta Božjih.'“

Br. 2 – „Tada odvede Ga đavo u sveti grad i postavi Ga navrh crkve; pa Mu reče: 'Ako si Sin Božji, skoči dole, jer u Pismu stoji da će anđelima svojim zapovediti za tebe, i uzeće te na ruke, da gde ne zapneš za kamen nogom svojom.' A Isus reče njemu: 'Ali i to stoji napisano: Nemoj kušati Gospoda Boga svoga.'“

Br. 3 – „Opet Ga uze đavo i odvede Ga na goru vrlo visoku, i pokaza Mu sva carstva ovoga sveta i slavu njihovu; i reče Mu: 'Sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se.' Tada reče njemu Isus: 'Idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svome poklanjaj se i Njemu jedino služi.' Tada ostavi Ga đavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu Mu.“

Činjenica da je Isus bio čovek učinila je neke delove Njegovog života teškim za podnošenje. Ali činjenica da je takođe bio Bog još više je otežala stvari, jer nije koristio moć za svoju korist. Pitanja: 1) Koje iskušenje misliš da je bilo najteže za Njega kao čoveka? 2) Koje iskušenje misliš da je bilo najteže za Njega zbog Njegove božanske prirode?

Lekcija 8

IDENTITET (2): PREKOVREMENO

Jakov i Jovan u prolazu za slučaj opasnosti 33 A i D

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Korinćanima 1,4-9 • „Zahvaljujem svagda Bogu svome za vas što vam je data blagodat Božja u Hristu Isusu, te se u svemu obogatiste kroz Nj, u svakoj reči i svakom razumu, kao što se svedočanstvo Hristovo utvrdi među vama; tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji čekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, koji će vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. Veran je Bog koji vas pozva u zajednicu Sina svoga Isusa Hrista Gospoda našega.“

1. Korinćanima 4,1.2 • „Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajni Božjih. A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko veran nađe.“

Otkrivenje 14,12 • „Ovde je trpljenje svetih, koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu.“

Priče 20,6 • „Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko će naći čoveka istinitog?“

Rimljanima 12,9-21 • „Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra. Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga većeg činite. Ne budite u poslu lenji; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednak. Delite potrebe sa svetima; primajte rado putnike. Blagosiljavte one koji vas gone: blagosiljavte, a ne kunate. Radujte se s radosnima, i plaćite s plačnima. Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokim stvarima, nego se držite niskih. Ne mislite za sebe da ste mudri. A nikome ne vraćajte zlo za zlo; promišljajte o tome što je dobro pred svim ljudima. Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svim ljudima. Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mesto gnevnu, jer stoji napisano: 'Moja je osveta, ja ћu vratiti', govori Gospod. Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer čineći to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu. Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.“

Filibljanima 1,6 • „Uzdajući se u ovo isto da će Onaj koji je počeo dobro delo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista.“

Jevrejima 12,2.3 • „Gledajući na načelnika vere i svršitelja Isusa, koji mesto određene sebi radosti pretrpe krst, ne mareći za sramotu, i sede s desne strane prestola Božjega. Pomislite dakle na Onoga koji je takvo protivljenje protiv sebe od grešnika podneo, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži.“

B. Šta treba reći o lekciji „Identitet (2): prekovremeno“?

Kao deo četvorodelne serije o identitetu, ova lekcija govori o tome ko smo mi posmatrajući put Jakova i Jovana dok sazrevaju kao Hristovi sledbenici. Lekcije za ovu i za sledeću sedmicu govore o tome šta se događa ljudima koji su najbliži Hristu. Na koji način se njihove slabosti i nesigurnosti otkrivaju, i što je još važnije, na koji način njihovo zajedništvo sa Hristom oblikuje njihov identitet na duge staze? Oni su prošli dug put od poziva na obali jezera, i od planova njihove majke za njihovu karijeru. Oni su sazreli tako da budu sigurni u svoju svrhu, i u to ko su oni u Hristu.

Tinejdžeri tek počinju da oblikuju svoj osećaj identiteta, i biblijske priče o stvarnim ljudima mogu ih utvrditi na tom putu. Ova lekcija će ispitati ključne tačke u njihovom putovanju sa Hristom. Glavna poenta ove lekcije je da razumevanje ko smo mi u Hristu dolazi vremenom dok hodamo sa Njim. Učeništvo je hodanje korak po korak uz Spasitelja, i učimo ko smo mi dok otkrivamo ko je On.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Identitet (2): prekovremeno“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Pregledaju živote Jovana i Jakova kako bi stvorili pozadinu za učenje o njihovom identitetu u Hristu.
2. Prepoznaju osobine zdravog identiteta u Hristu.
3. Odaberu da slede primer te dvojice braće da se potčine planu koji Hristos ima za njih.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) donesi neku staru stvar koju ti, učitelj, ne želiš da baciš; unapred zamoli 2-3 učenika da i oni urade isto. (Aktivnost B) spisak poznate braće ili sestara; tabla, papir, olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista sa kraja lekcije.

Primena • Primerci crteža iz lekcije za učenike iz odeljka „Kako to funkcioniše?“, papir, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove vežbe je da pokaže kako naše stare omiljene stvari (odeća, plišane igračke...) koje ne želimo da bacimo ilustruju deo našeg identiteta kao Hristovih učenika. Taj omiljeni duks, koji je tako udoban, bio je sa tobom godinama. Odrpani stari zeka sa jednim uhom, iako za neke beskoristan, za

vlasnika može biti neprocenjiv. Tako mnogo priča je vezano za takve stvari. U ovoj vežbi učenici će podeliti primere sličnih stvari u svom domaćinstvu, koje pripadaju njima ili nekome iz njihove porodice.

Pozor • Donesi neku staru stvar koju ne možeš tek tako da baciš. Ispričaj neke od razloga zbog čega je još čuvaš. Možeš zamoliti nekoliko učenika da ponesu sa sobom takve stvari za koje su vezani.

Sad • Reci: Ovo je moj omiljeni _____ (duks. Sa mnom je bio na studijama, putovanjima...) U svakom domaćinstvu postoji nešto što se čuva. Želim da ispričate o nekoj stvari koju vi ili neko u vašem domaćinstvu ne želi da baci. Dok govore, neka objasne zbog čega je ta stvar koju su spomenuli tako vredna njima ili njihovoj porodici.

Osvrt • Pitaj: Pričali smo o ovim našim starim, iznošenim stvarima, ali šta nam one mogu reći o našem odnosu sa Bogom? (U nekim slučajevima ove stvari su bile uz ljude u različitim dobima i fazama života: npr. rano detinjstvo – plišane igračke i čebence.) **Opišite neke od faza hrišćanskog života kroz koje ste prošli.**

B. Početna aktivnost

Priprema • Jakov i Jovan su imali nadimak „sinovi groma“. Ova vežba će biti o poznatoj braći ili sestrama, i o načinu na koji nam se daju nadimci i kako ti nadimci prikazuju naše osobine – i negativne i pozitivne.

Pozor • Možda ćeš hteti da uz pomoć interneta napraviš preliminarni spisak poznate braće ili sestara. Ova aktivnost deluje kao laka ali zapravo nije. Ako je učenicima potrebno nekoliko primera za početak, pomozi im navodeći poznatu braću ili sestre među glumcima, pevačima i sl.

Sad • Podeli učenike u grupe od po troje ili četvoro i neka naprave spisak poznate braće ili sestara (dolaze u obzir i polubraća i polusestre). Njihov zadatak je da sastave najduži spisak poznate braće ili sestara koji su poznati celoj grupi. Sledeći korak će biti da se dogovore oko 10 najpoznatijih i da zapišu njihova imena na tabli ili papiru. A onda neka im učenici daju nadimke koji će saopštavati o kome se radi bez izgovaranja njihovih imena.

Neka učenici iznose nadimke koje su smislili i vide da li ostali mogu da pogode o kome se radi. Jedna grupa kaže nadimak a ostale pogadaju na koju braću ili sestre se taj nadimak odnosi.

Osvrt • Pitaj: Da li su nadimci koje ste odabrali zasnovani na jednom događaju iz njihovog života ili na kulminaciji mnogih događaja? Da li je bilo teško pogoditi na koju braću se nadimci odnose? Zašto? Šta misliš zbog čega su Jovan i Jakov dobili nadimak „sinovi groma“?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj jednu ili više sledećih priča:

1) Na kraju letnjih Olimpijskih igara, atlete učestvuju u posebnom događaju, ponavljujući dugu trku po kojoj je taj olimpijski događaj i dobio ime. 490. g. p.n.e. Filipides je pretrčao oko 42 km da bi upozorio svoj narod o napadu Persijanaca. Njegova putanja je otpočela u Maratonu a završila se u Atini. Ubrzo nakon što je došao do Atine, preminuo je.

Analizirajući mesečeve zapise, astronomi sa Univerziteta u Teksasu veruju da je uzrok njegove smrti bio topotni udar. Njihova istraživanja ukazuju da je on verovatno trčao po temperaturi od oko 39 stepeni u hladu. (Savremene maratonske trke leti obično počinju uveče.) Časopis *New Scientist* navodi izjavu istraživača Rasela Dačera: „Izgleda verodostojnim da se neko ko je trčao iz sve snage da bi spasao svoje sugrađane na kraju prevrnuo i umro.“

2) Dr. Mekmilen, u svojoj knjizi „Ni jedna od ovih bolesti“, priča priču o mladoj ženi koja je želeta da se upiše na fakultet, ali je njeno srce potonulo kada je pročitala jedno od pitanja na formularu za prijavu: „Da li si ti vođa?“

Pošto je bila poštena i savesna, napisala je „ne“ i predala formular očekujući najgore. Na njeno iznenađenje, primila je pismo od fakulteta u kome je pisalo: „Dragi podnosiče zahteva, analiza formulara za prijavu pokazala je da ćemo ove godine na fakultetu imati 1452 novih vođa. Mi primamo tebe jer mislimo da je veoma bitno da oni imaju barem jednog sledbenika.“

3) Nakon napada na Perl Harbor, pomorski oficir Džo Ročefort je provalio japanske komunikacione kodove. Postavljen u obaveštajnoj bazi na ostrvu Oahu, on je predviđao da će Japanci napasti Midvej 3. juna 1942., što se i dogodilo. Zbog Ročefortove stručnosti, Sjedinjene Države su iznenadile japansku mornaricu i nanele joj prvi poraz tokom 350 godina. Japanci su izgubili 4 nosača, jednu krstaricu, 2500 ljudi, 322 aviona i najbolje pilote. Zbog ovog velikog poraza, Japanci su na kraju izgubili rat.

Iznenađujuće je da Ročefort nikada nije primio priznanje za svoj trud. Umesto toga, neki obaveštajci iz Vašingtona su falsifikovali izveštaje i prisvojili zasluge, iako su oni predviđali da je 10. jun dan napada. Vašington je zapečatio dokumenta o tom događaju na 40 godina, i Ročefort nikada nije prikladno nagrađen. Zapravo, on je uklonjen iz obaveštajne službe i dodeljen brodogradilištu u San Francisku.

U svojoj knjizi „Prevara kod Perl Harbora“ (*Deceit at Pearl Harbor*), penzionisani pomorski oficiri Ken Lendis, Reks Gan i Robert Andrade govore o poruci koju je Ročefort držao na stolu: „Mi možemo postići sve ako nikoga nije briga ko dobije priznanje.“ Autori su napisali: „To je bio stav koji je pobedio u bici kod Midveja.“

Osvrt • Pitaj: Šta misliš, koji su kvaliteti bili utisnuti u Filipidesa da je mogao da uradi ono što je uradio? Zbog čega je on mogao da žrtvuje sebe da bi upozorio druge? Šta je zajedničko Filipidesu, Džou Ročefortu i devojci koja se prijavila na fakultet? (Nesebičnost, fokusiranje na posao a ne na sebe, poniznost.) Zašto su ove osobine ključne za kvalitetan hrišćanski život?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Iako su Hristovi sledbenici poštovani heroji hrišćanske vere, oni su takođe samo ljudi. Imali su trenutke velikih dostignuća ali i trenutke kada su se okliznuli i pali. Većina priča iz njihovih života verovatno su uobičajene i jednolične. Ali tokom svog putovanja, Jakov i Jovan su otkrivali sve više i više o Isusu i postajali su mu sve više i više odani. Zapravo, na neki način oni su postajali sve više i više kao On. Stvari koje su bile bitne Hristu su postale bitne i njima. U ovom delu mi ćemo istražiti živote ta dva brata tako što ćemo pogledati najvažnije događaje u njihovom životu koji su zapisani u Bibliji.

Upotrebite radni list sa kraja lekcije, i neka se učenici podele u grupe od po dvoje do četvero i odgovore na pitanja iz radnog lista. Kada učenici završe zadatka, neka svaka grupa iznese svoj izveštaj.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li si voljan i da li možeš? Većina ljudi želi prednosti sedenja u prolazu za slučaj opasnosti – veći prostor za noge – ali koliko ljudi želi da sedi тамо zbog toga što osećaju da bi u slučaju opasnosti mogli da pomognu?

Reci: Većina ljudi koji se utrukuju da dobiju sedišta u prolazu za slučaj opasnosti mogli bi biti od pomoći, ali glavni razlog zbog kog žele tu da sede je njihov sopstveni komfor. O Jakovu i Jovanu je zapisano da su „pokušali da sede na tim sedištima“ iz pogrešnih razloga. Hajde da to pronađemo i pročitamo u Mateju 20,20-28 i Marku 10,35-45. Zamoli da dobrovoljci pročitaju tekstove.

Pitaj: Na koji način se ilustracija iz pouke odnosi na ove stihove?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Jedna škola je imala izbore za službenike osmog razreda. Nekoliko veoma popularnih učenika su vodili kampanje da postanu predsednik razreda, dok su drugi ne tako zapaženi učenici posmatrali. Iako nije bilo mnogo posla za jednog predsednika osmog razreda osim da prikuplja sredstva i da planira završnu proslavu, ipak je bilo ozbiljnog meteža kada je došlo vreme da se izaberu službenici.

Umesto da izabere popularne osobe koje su održale velike govore, razred je izabrao učenika koji je odštampao sve reklame, postavio stolice, i tiho pripremio sve za izbore. Neko ko je primetio njegovu marljivost ga je prijavio. Druge kandidate su nominovali njihovi prijatelji.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite o učenicima koji su se kandidovali za razredne službenike? Na koji način bivaju izabrani? Šta mislite, zbog čega ljudi žele da budu vođe? Iako nema ničeg lošeg u toj želji, da li mislite da to što ste predsednik ili kapiten ili prva stolica znači da ste vođa? Koje osobine cenite kod vođe? Tipično, da li mislite da vođe bivaju izabrani zbog toga što su sposobni ili zbog toga što su popularni?

Sada je trenutak da skreneš pažnju na lekciju za učenike.

Reci: Pročitajte citate iz odeljka „Šta kažu drugi?“ iz vaše lekcije. A zatim neka svako izabere jedan ili dva citata koji najbolje govore o tome što znači biti Hristov sledbenik. Budite spremni da podelite sa ostalima svoj izbor.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Iznesi sledeće ideje svojim rečima:

Jakov i Jovan su očigledno bili duboko odani Hristu ali su morali da nauče više o Njemu da bi otkrili koja je njihova uloga u Njegovom carstvu. Što su više učili o Hristu, to su više dolazili u dodir sa prilikama da otkriju svoje mesto u Njegovom carstvu.

U lekciji za učenike, u odeljku „Kako to funkcioniše?“ je crtež koji prikazuje godove drveta. Kao što znate, svaki prsten predstavlja jednu punu sezonu rasta. U nekim godinama drvo više raste nego u drugim. U nekim godinama drvo više raste na jednu stranu nego na drugu. Ali pravilan prsten nastane samo kada su zastupljeni svi elementi rasta.

Svrha ove aktivnosti je da označite sezone rasta Jakova i Jovana najbolje što možete. I što je još važnije, da pomoću crteža predstavite svoj rast. Možda ste imali neke lake godine ali je onda došla patnja, kao što je gubitak nekog člana porodice ili neka druga tragedija. Možda ste u nekom trenutku bili udaljeni od Boga, ili ste Ga se stideli, ali ste Mu se kasnije vratili i obnovili zavet. Koristeći crtež, pokušajte da označite sezone svog rasta.

Reci: Jedan od najboljih načina da se otpočne je da identifikujete 5 najznačajnijih događaja u vašem životu. Na primer, to može biti vaše krštenje, razvod roditelja, selidba prijatelja, ili sklapanje novog prijateljstva u školi. Možda je to neka lekcija koju ste naučili na teži način, ili otpočinjanje nekog novog hobija. Pokušajte da uključite događaje koji opisuju vaš odnos sa Bogom.

NAPOMENA UČITELJU: Ne moraš da tražiš od učenika da sve dele do detalja, ali ih možeš pitati da li im je ova vežba pomogla da pogledaju bitne događaje u njihovom duhovnom životu.

Osvrt • Pitaj: Kako vidiš sezone svog rasta – hronološki, po važnim događajima i pričama, ili po tome što se dogodilo sa bliskim vezama, ili možda po nekom crkvenom događaju? Znajući da se duhovni rast odvija tokom celog života, da li možeš da vidiš rast u svom životu?

B. Pitanja za primenu

1. Kojim bi još likovima iz Biblije lako mogao da daš nadimak koji bi im nepogrešivo pristajao?
2. Kako bi ljudi trebali da se odnose prema svojim uspesima i promašajima dok slede Hrista na dugom putovanju učeništva?
3. Po čemu si uveren da iz ispravnih motiva slediš Hrista? (Uporedi svoje motive sa motivima ljudi da sede u prolazu za slučaj opasnosti u avionu.)
4. Da li poznaješ nekoga ko sledi Hrista, u usponima ili padovima, jednostavno zato što Mu je odan?
5. Koje te druge priče iz Pisma podsećaju na ljudе koji su odani Bogu bez obzira na to šta će ljudi misliti ili reći o njima?
6. Koje oblasti u svom životu bi možda trebao da preispitaš i da smelo slediš Hrista bez obzira na sve?
7. Koje osobine jednog vođe su najbitnije? Koje osobine učenika su danas najpotrebnije?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Niko odjednom ne poraste da bude blizu Boga. Očigledno postoje krupni trenuci u našem životu koji su ključne tačke, ali na kraju rastemo bliže Hristu tokom sezona uspeha i neuspeha. Izgleda da je zajednički element za učenike koji zaista poznaju Isusa i znaju ko su oni, taj što se uvek vraćaju da budu odani prijatelji Spasitelju. Jakov i Jovan su radili pogrešne stvari u mnogim prilikama, a u nekim su uradili kako treba. Ali tokom dugog perioda u njihovim kratkim životima oni nikada nisu napustili svog Prijatelja, i nikada nisu odustali. Oni su naučili mnogo o sebi dok su otkrivali ko je Isus, i kao rezultat toga postali su strahovito uticajni u hrišćanskoj priči.

Kroz njihove lude snove o tome ko će biti sa leve a ko sa desne strane, Isus je preusmerio njihove misli ka stvarima kao što su poniznost, služba i vernost. I pošto su oni odabrali da se usredsrede na te stvari, pogledajte gde su završili. To daje novi smisao onome što je Isus rekao: „Jer svaki koji se podiže, poniziće se; a koji se poniže, podignuće se“ (Luka 14,11).

UZ LEKCIJU 8:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Sinovi groma

Upustva: Pažljivo pročitaj donji sažetak o Jakovu i Jovanu i njihovim odnosima sa Isusom. Označi ili podvuci događaje koji su po tvom mišljenju najznačajniji u njihovom iskustvu sa Isusom. Zatim odgovori na pitanja o njihovom životu. Pogledaj spomenute stihove u Bibliji da bi ti bilo jasnije.

1. Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, dvojica od 12 Isusovih apostola. Njihov otac je bio ribar; njihova majka Solomija se često brinula za Isusove svakodnevne potrebe (Matej 27,56; Marko 15,40.41).

U spiskovima 12 apostola, Jakov i njegov brat Jovan su uvek činili grupu od četvorice sa druga dva brata, Petrom i Andrijom. Njih četvorica su bili ribari na Galilejskom moru. Prvi zapisani događaj nakon početka Isusove javne službe bio je poziv toj četvorici da Ga slede (Matej 4,18-22; Marko 1,16-20).

2. Jakov i Jovan su sigurno unosili energičnost i tvrdoglavost u Isusovu grupu sledbenika, jer im je Isus dao nadimak „sinovi groma“ (Marko 3,17).
3. Jednom prilikom (Luka 9,51-56), kada je jedno samarijsko selo odbilo da primi Isusa, njih dvojica su molili Isusa da prizove vatrnu sa neba da ih spali, kao što je to jednom uradio prorok Ilija (2. Carevima 1,10.12).
4. Drugom prilikom su zaradili ljutnju svojih kolega učenika time što su pitali da sede jedan sa leve a drugi sa desne strane Isusa u Njegovoj slavi (Matej 20,20-28; Marko 10,35-45).
5. Jakov i Jovan su bili deo trojice učenika – Petar, Jakov i Jovan – koje je Isus poveo sa sobom u tri posebne prilike. Njih trojica su Ga pratila kada je izlečio Jairovu kćer (Marko 5,37; Luka 8,51); oni su bili svedoci Njegovog preobraženja (Matej 17,1.2; Marko 9,2; Luka 9,28); i bili su takođe sa Njim u Njegovoj agoniji u Getsimanskom vrtu (Matej 26,37; Marko 14,33).
6. Nakon vaskrsenja, Jovan je postao istaknutiji, verovatno zbog svoje povezanosti sa Petrom (Dela 3,1; 8,14). On je bio prisutan kada je Petar izlečio hromog čoveka u hramu. Zajedno sa Petrom je svedočio pred Sinedrionom o svojoj veri u Isusa Hrista. Smelost njihovog svedočenja je razljutila Sinedrion (Dela 3; 4).
7. Nakon Isusovog vaznesenja, Jovan je nastavio da bude na istaknutoj poziciji vođe među učenicima (Dela 1,13).
8. Jakov nikada nije spomenut razdvojeno od svog brata Jovana u Novom zavetu, čak ni u svojoj smrti (Dela 12,2). Kada su braća spominjana u jevanđeljima, Jakov je uvek prvi spominjan, verovatno zato što je bio stariji. Nakon Jakovljevog pogubljenja od strane Iroda Agripe I, negde oko 44. god. n.e. (Dela 12,1.2), Jovan se više ne spominje u Delima.
9. Kada su apostoli u Jerusalimu primili vest o evangeliziranju u Samariji, poslali su Petra i Jovana da ispitaju da li su obraćenja verodostojna (Dela 8,14-25).

UZ LEKCIJU 8, nastavak:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

PITANJA:

Po tvom mišljenju, koji je događaj bio najznačajniji? Zašto?

Šta misliš, zašto su oni bili deo najbližeg kruga ljudi oko Isusa? Koje priče ih prikazuju kao deo tog najbližeg kruga?

Koja priča ih prikazuje u najboljem a koja u najgorem svetlu?

Kada su oni na svom putovanju, po tvom mišljenju, shvatili ili došli do dubljeg razumevanja Isusa i njihove prave uloge u Njegovom carstvu?

Ako bi trebao da ispričaš jednu priču o Jakovu i Jovanu koja bi oslikala kakvi su oni stvarno bili većinu vremena, koju bi priču izabrao? Zašto?

Lekcija 9

IDENTITET (3): USPONI I PADOVI

Važnost reči ALI

1 PRIPREMA

A. Izvor

Dela 4,13 • „A kad videše slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajući da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znahu ih da behu s Isusom.“

1. Korinćanima 16,13.14 • „Pazite, stojte u veri, muški se držite, utvrđujte se. Sve da vam biva u ljubavi.“

Jevrejima 3,1-6 • „Zato, sveta braćo, vi koji imate udela u nebeskom pozivu, usmerite svoje misli na Apostola i Prvosveštenika naše vere – Isusa. On je veran Onome koji Ga je postavio, baš kao što je bio i Mojsije u svoj Božijoj kući, a dostojan je veće slave nego Mojsije, baš kao što graditelj kuće ima veću čast od kuće. Jer, svaku kuću neko gradi, a Bog je sagradio sve. Mojsije je, doduše, bio veran kao sluga u svoj Božijoj kući, svedočeći o onome što će biti rečeno, ali Hristos je veran kao Sin nad svojom kućom. A Njegova kuća smo mi, ako se držimo pouzdanja i nade kojima se hvalimo.“ (Savremeni srpski prevod)

Dela 3,6 • „A Petar reče: 'Srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazarećanina ustani i hodi.'“

Dela 4,18-20 • „I dozvavši ih zapovediše im da ništa ne spominju niti uče u ime Isusovo. Petar i Jovan odgovarajući rekoše im: 'Sudite je li pravo pred Bogom da vas većma slušamo negoli Boga? Jer mi ne možemo ne govoriti što videsmo i čusmo.'“

Dela 10,34.35 • „A Petar otvorivši usta reče: 'Zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; nego u svakom narodu koji se boji Njega i tvori pravdu mio je Njemu.'“

Dela 12,5 • „I tako Petra čuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka.“

B. Šta treba reći o lekciji „Identitet (3): usponi i padovi“?

Treća lekcija u ovoj četvorodelnoj seriji se usredstavlja na trećeg člana Isusovog najbližeg kruga ljudi. Ponovo, oni koji su bili najbliži Isusu mogu biti primeri o tome na koji način bliski hod sa Hristom, ne samo da preoblikuje naše ideje o Njegovom carstvu, već i učvršćuje u nama zdrav osećaj identiteta kao Božjeg deteta. Petar je verovatno u mnogim prilikama privlačio najveću pažnju među učenicima zato što je prednjačio u govoru. Ali zapis o Petrovom putu je serija uspona i padova dok on otkriva ko je Isus i ko je on, Petar, u odnosu na Hrista. Petrov put je označen ekstremnom poniznošću ali i besramnim obećanjima koja nikada nisu održana. Petar je jasno izrekao ko je Isus ali je imao mnogo da nauči o tome kako se to odnosi na Božje carstvo. Na kraju, vrhunac Petrovog iskustva je u jasnom viđenju toga ko je On i šta On ima da ponudi. Za tinejdžere, Petrovo otkriće Isusa može biti od pomoći da razumeju da Hrista upoznajemo tokom vremena, a i da tokom vremena takođe spoznajemo ko smo mi.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Identitet (3): usponi i padovi“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

- Istraže Petrov život i označe glavne delove njegovog rasta.
- Otkriju ono što je Petar znao kao istinu o Hristu i kako je to promenilo Petra.
- Odaberu da žive sa čvrstim ubedljenjem o tome ko je Bog i sa otvorenim umom o tome šta mi možemo da postanemo.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) fotografija, crtež ili slika sa puno detalja; papir, olovke. (Aktivnost B) isto kao aktivnost A.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista sa kraja lekcije, olovke.

Primena • Biblije.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove vežbe je da pokaže da, što smo bliži nečemu, to bolje možemo da vidimo detalje. Što se više približavamo Hristu, otkrivamo i doživljavamo sve više o tome ko je On – kao da se približavamo slici.

Pozor • Biće ti potrebna slika, crtež ili fotografija sa što više detalja, tako da, što joj se više približiš, bolje razumeš sliku. Ovo prvo isprobaj kod kuće. Biće potreban i papir i olovka za svakog učenika. Biće im rečeno da se približavaju korak po korak i zapisuju šta vide.

Sad • Pozovi učenike da se poređaju na jednom kraju prostorije sa olovkom i papirom. Zatim zakači sliku na suprotni zid i reci učenicima da naprave jedan korak napred. Treba da zapišu šta vide na slici pod naslovom „prvi korak“. Zatim im reci da naprave još jedan korak, i neka pod naslovom „drugi korak“

zapišu ono što pre nisu videli, i tako dalje. U nekim kritičnim tačkama, neka zapišu u nekoliko reči ono što misle da cela slika predstavlja.

Osvrt • Pitaj: Na koji način je ovo iskustvo slično upoznavanju ljudi? Na koji način je slično upoznavanju Boga? Koliko su tačne bile vaše izjave o tome šta ste videli? Ako ovo iskustvo uporedite sa Petrovim, u kojim kritičnim trenucima u njegovom životu je dobio bolju, jasniju sliku o tome ko je Isus?

B. Početna aktivnost

Priprema • Ova vežba pokazuje kako vreme poboljšava naše mogućnosti zapažanja. Koristeći istu sliku kao u aktivnosti A (ili neku drugu koja ima puno detalja) učenici će zapisati ono što vide. Jedna grupa učenika će moći samo na kratko da pogleda sliku, a druga će imati obilje vremena da je posmatra i čak će moći da razgovara o njenim osobinama sa ostalima u timu. Nakon toga će ih diskusija povesti da razmotre na koji način je vreme provedeno sa Isusom učinilo Petra boljim.

Pozor • Podeli razred u dve grupe i pripremi sliku. Prva grupa sme da gleda sliku samo 20 sekundi, i ne smeju da kažu ni reč. Nakon toga treba da izađu iz prostorije. Druga grupa može da posmatra sliku 5 minuta i da razgovara o njenim detaljima.

Sad • Reci svakoj grupi: Vaš zadatak je da pokušate da zapamtite što više detalja na slici. Počnite. Prvoj grupi daj oko 20 sekundi. Drugoj grupi daj 5 minuta. Grupe treba, razdvojene jedna od druge, da kolektivno napišu opise slike sa što više detalja. A onda ih opet sve okupi i neka iznesu svoje spiskove. Razgovarajte o stvarima koje je jedna grupa primetila a druga nije. Trebalо bi da grupa koja je provela više vremena sa slikom može da kaže više o njoj. Ako nije tako, neka razmisle zašto.

Osvrt • Pitaj: U kojoj meri vam je to što ste imali više vremena da posmatrate sliku pomoglo da je bolje razumete? Da li ljudi uvek mudro koriste vreme ako ga imaju više? Šta vam je pomoglo u pamćenju detalja? Na koji način se ova vežba može uporediti sa upoznavanjem ljudi? Po čemu je Petar imao bolje prilike da upozna Isusa nego neki drugi učenici? Po čemu se ispostavilo da to nije tako?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Mladi nastavnik na zameni u šestom razredu je očajnički pokušavao da pronađe nešto što bi radili neki preaktivni, sportski nastrojeni dečaci, pošto su završili domaći zadatak iz matematike (ili su barem tako rekli) pre vremena. Izazvao ih je da okrenu sportsku stranu i da pronađu način da mu matematički pokažu nešto što on do tada nije znao, ili nešto o čemu novine nisu direktno pisale.

Jedan od njih je 30 minuta kasnije nastupio sa zanimljivim zapažanjem o Volteru Pejtonu, koji je bio ragbi igrač u klubu Čikago Bers tokom 70-tih i 80-tih. Pejton je u to vreme držao rekord sa osvojenih 15.294 metra tokom karijere. To je jedan od najprestižnijih rekorda u američkom ragbiju, a postavio ga je čovek koji je bio visok samo 178 cm a težak nešto preko 90 kg. Učenik je pokazao sve statistike koje su bile objavljene u novinama i vestima, a učitelj je već sa time bio upoznat. Zato je rekao: „Šta još imaš? Reci mi nešto što nisam znao.“

Jedan od preaktivnih učenika zlobno se cerio kao da zna nešto što učitelj ne zna.

„Da li ste znali,“ počeo je dramatično, „da je Volter Pejton nosio loptu više od 15 kilometara u svojoj karijeri?“

Učitelj je odgovorio sa samopouzdanjem: „Da, pročitao sam to u članku. Fascinantno je. Šta još imaš?“

Učitelj je bio prilično samouveren, dok nije video da se učenik i dalje celi, kao da govori: „E, sad Vas imam.“

„Da li ste znali da je Pejton tokom svoje karijere bio obaran u proseku na svaka 4 metra?“ Široko se iskezio, naslađujući se svojom pobedom.

Učitelj to nije znao. On i učenik koji je pobedio su objasnili razredu matematički proces kojim su došli do tog podatka. A učitelj je završio opaskom kako i neki od najvećih ljudi na svetu često budu oborenici. Ono što ih čini velikima nije koliko puta su bili oborenici, već to što su stalno ustajali i nastavljali da guraju napred.

Osvrt • Pitaj: Kako vidiš da se ovaj princip ispunio u Petrovom životu?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Jedna stvar sigurno važi za državljanе u Božjem carstvu: nijedan nije savršen, i nijedan ne odustaje. Što smo bliže Caru i bolje Ga upoznajemo, to Ga bolje razumemo. Za taj proces je potrebno vreme, i obično naučimo puno o sebi na tom putu. Ali svakim korakom što smo bliže Njemu, jasnije Ga vidimo. Čak i kroz naše greške i pogrešna shvatanja o Njemu i Njegovom carstvu, mi otkrivamo nove i bolje načine da Ga sledimo. Ovo se jasno vidi u Petrovom životu. Često ga bije zao glas da ima preku narav, da nije baš bistar, nešto kao hrabri budala za Hrista. Ovo poslednje je zapravo najvažniji kvalitet za Hrista.

Sada je bitno da istražimo Petrov život da bismo dobili ideju šta je on naučio o Isusu i o sebi. Čineći to, možda ćemo naučiti nešto i o sebi.

Podeli radni list koji se nalazi na kraju lekcije, koji pokazuje glavne delove Petrovog života sa Isusom.

Reci: Postoje tekstovi koji će vam pomoći da sagledate celu priču. U grupama od po troje ili četvoro, pročitajte ovaj sažetak Petrovog života i odgovorite na pitanja koja su data u radnom listu. Budite spremni da svoje odgovore podelite sa drugima.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Šta je zajedničko priči o skijanju na vodi i Petrovom životu (nekim njegovim posebnim doživljajima ili njegovom životu u celini)? Koje lekcije možemo izvući iz obe priče?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Ponekad nam je najteže da budemo strpljivi prema ljudima koji su nam najbliži. Ponekad je teško videti njihov rast jer smo preblizu. Postoji jedna predivna mala crkva na srednjem zapadu Sjedinjenih Država koja ima 37 članova. Većina, ako ne i svi, decenijama su bili zajedno i poznaju se veoma dobro. Jedna mlada osoba koja je odrasla u toj crkvi, ali je bila odsutna zbog srednje škole, fakulteta, a sada stotinama kilometara daleko zbog posla, odlučila je da ih poseti. Proveo je popodne sa članovima crkve i izneo opasku kako su se mnogo promenili. Gospodin Hamilton je izgledao strpljiviji sa pastorom, a Grejs sada dozvoljava služenje čokolade na zajedničkim ručkovima. Crkva je izgledala ljubaznije i atmosfera je bila življija od one koje se sećao ovaj mladi čovek. Oni su bili šokirani njegovim zapažanjem!

Pitaj: Kako bi mogli članovi ove crkve da bolje pogledaju jedni druge i da vide jedni druge onako kako ih vide oni koji su van njihovog kruga? Kako mi možemo da naučimo da budemo strpljiviji sa svojim manama a pozitivniji prema dobrim osobinama koje Sveti Duh već ugrađuje u nas?

A. Aktivnost za primenu

Reci: Jedna od osobina koja je tako simpatična kod Petra je način na koji on koristi reč „ali“. Ovaj veznik razdvaja dve ideje u rečenici, a izgleda i mnogo više u stvarnom životu. Možda ste čuli kako ljudi govore: „Stvarno mi se jako dopadaš, ali...“, ili „To je bila predivna pesma, ali...“, ili „Želim da se upoznaš sa mojim roditeljima, ali...“. To je moćna reč, zar ne? Evo nekoliko primera koji oslikavaju kako ova reč menja smer nečijeg ponašanja, i često ih poziva da naprave „skok vere“, da zakorače u nepoznato.

Naglas pročitajte Petrovo iskustvo zapisano u **Luki 5,1-11**. Onda **pitaj:** Šta je Petar naučio o Isusu u ovom događaju? Šta je Petar naučio o sebi u ovom događaju?

Neka učenici u malim grupama pronađu sledeće stihove i razgovaraju o sličnostima između tih drugih Petrovih iskustava i priče koju ste upravo pročitali: **Dela 3,6; Dela 4,18-20; Dela 10,34-36; Dela 12,5.**

A sada neka iste male grupe pronađu sledeće stihove i iznesu koje sličnosti vide između ovih iskustava i onih Petrovih: **1. Mojsijeva 39,20; Psalm 119,78; Psalm 119,95; Danilo 3,16-18.**

B. Pitanja za primenu

1. Šta misliš, zbog čega se Petar smatra vođom među učenicima?
2. Koja osoba koju poznaješ te podseća na Petra? Na koji način se ljudi ophode prema toj osobi?
3. Kojim Petrovim osobinama se najviše diviš? Zašto?
4. Da li se slažeš ili ne: Petar ne bi bio ni upola tako dobar vođa novozavetne crkve da nije padao toliko puta. Reci zbog čega se slažeš, ili ne slažeš.

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Što je Petar bio bliži Isusu, izgleda da je više grešaka pravio u odnosu sa Njim. Ali za tri godine, Petar se odrekao svoje karijere i odlučio da sledi Hrista, čak do smrti. Pre vaskrsenja Petar je bio slomljen i upropošćen čovek – nakon vaskrsenja on je bio zapaljen Svetim Duhom. Ali Petar je nastavio da raste, a taj rast je uključivao padove i pravljenje grešaka.

Petrova ljubav i potpuna odanost Isusu ga je vodila u službu za svog Spasitelja. Da li možeš da zamisliš koju je sramotu on osećao tog vikenda kada je Isus umro? Kako da se pojavi nakon onako smelog obećanja da Ga se nikada neće odreći, i da će čak umreti za Njega?

Ali kada pogledate celu sliku, Petrov život se ne razlikuje puno od našeg. Imamo veličanstvene trenutke a i obične dane kada se saplićemo i padamo. Isus je jasno pokazao načinom na koji je pozdravio Petra da treba da nastavimo da se trudimo, da On želi da svako od nas ustane kada padne i nastavi da Ga sledi.

UZ LEKCIJU 9:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Petar

Najistaknutiji od Isusovih apostola, Petar, često je prikazan kao lakrdijaš od ribara sa velikim ustima. Petrov opis u Pismu je, međutim, bogat i veoma slikovit opis pionira.

Prvi apostol koji je bio pozvan. Petar je bio oženjen, jevanđelje spominje da je Isus izlečio njegovu taštu (Matej 8,14.15). Kasnije je apostol Pavle spomenuo da je Petar poveo svoju ženu na misionsko putovanje (1. Korinćanima 9,5). Petar i Andrija su bili ribari na Galilejskom moru, i možda su bili partneri sa Jakovom i Jovanom, Zevedejevim sinovima (Luka 5,10). Usred svog rada kao ribara, Petar je primio poziv od Isusa koji je promenio njegov život (Luka 5,8). Jovanovo jevanđelje nas izveštava da su Andrija i Petar bili učenici Jovana Krstitelja pre nego što su se pridružili Isusu. Jovan takođe izveštava da je Andrija, koji je već bio prepoznao Isusa kao Mesiju, upoznao Petra sa Isusom (Jovan 1,35-42).

Prvi među apostolima. Njegovo ime je na početku svakog spiska 12 učenika u Novom zavetu. On je izgleda bio najjača ličnost u grupi. On je često govorio u ime učenika i bio prepoznat kao njihov vođa (Marko 1,36; Luka 22,32). Tipična za Petrovu dominantnu ličnost bila je njegova spremnost da hoda po vodi ka Isusu (Matej 14,28), i da postavi Isusu čudno pitanje, koliko puta treba da oprosti bratu koji je sagrešio (Matej 18,21). Unutar dvanaestorice postojao je najbliži krug od tri apostola. Petar je takođe bio i vođa ove male grupe. Trio – Petar, Jakov i Jovan – je bio sa Isusom u brojnim prilikama. Oni su bili svedoci vaskrsenja mlade devojke (Marko 5,37; Luka 8,51); prisustvovali su Isusovom preobraženju (Matej 17,1.2); bili su prisutni i tokom Isusove agonije u Getsimaniji (Matej 26,37; Marko 14,33). Tokom Isusove poslednje sedmice u Jerusalimu, dvojica od njih trojice, Petar i Jovan, bili su poslati da izvrše pripreme za poslednji zajednički obrok (Luka 22,8).

Prvi apostol koji je verbalno priznao Isusa kao Mesiju. Prvi apostol koji je priznao Isusa kao Mesiju bio je Petar (drugi su možda to pomislili ali je samo Petar bio spreman da to kaže, Matej 16,13-17). Nakon što su učenici izneli razne glasine, Isus je postavio ličnije pitanje: „A vi, šta vi mislite ko sam ja?“ (stih 15). Petar je odgovorio da je On Hristos, sin živoga Boga (stih 16).

Prvi apostol koji je posvedočio o vaskrsenju. Kakva ironija, onaj koji se najintenzivnije odrekao Isusa u Njegovim najtežim trenucima, prvi je bio svedok Njegovog vaskrsenja. Ipak, prema Luki (Luka 24,34) i Pavlu (1. Korinćanima 15,5), Petar je bio prvi apostol koji je video vaskrslog Gospoda. Petar je bio govornik na Pedesetnici (Dela 2) i nastavio da vodi novu crkvu nakon što se Hristos vazneo na nebo.

Prvi apostol koji je propovedao spasenje paganima. Prvih 11 poglavlja Dela apostolskih se vrte oko aktivnosti apostola Petra. Kada je Sveti Duh posetio crkvu u Samariji, apostoli su poslali Petra i Jovana da ispitaju situaciju (Dela 8,14-25). Ali taj događaj je bio samo uvod u događaj koji je zaključio Petrovu priču u Novom zavetu: propovedanje jevanđelja paganima (Dela 10; 11). To je pokazatelj pobede Božje milosti koja dovodi do promene u jogunastim srcima i bezosećajnim društvenim navikama jevrejskih vernika.

Nakon smrti Jakova, Jovanovog brata, i Petrovog čudesnog oslobođenja iz zatvora (Dela 12), Petar se više se spominje u Delima. Luka izveštava da je on „otišao na drugo mesto“ (stih 17). Mi znamo da se Petar nije povukao iz aktivne službe u ranoj crkvi. Istorija govori da je Petar umro u Rimu raspećem. – Prilagođeno iz *Nelson's Illustrated Bible Dictionary*.

PITANJA:

Šta misliš koje su Petrove najveće prednosti kao Hristovog sledbenika? (Navedi primere.) _____

Šta misliš koje su njegove najveće slabosti? (Navedi primere.) _____

Na koji način vidiš Isusa kako se ophodi prema Petru u tim okolnostima? _____

Ako je Petrov put sa Isusom opisan kao rolerkoster, nacrtaj putanju njegovih uspona i padova (na drugoj strani).

Na koji način ovo može da ohrabri današnje vernike koji se bore? _____

IDENTITET (4): USREDSREĐEN

Cvrčak i mrav

1 PRIPREMA

A. Izvor

Marko 14,32-36 • „I dođoše u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima svojim: 'Sedite ovde dok ja idem da se pomolim Bogu.' I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poče tužiti. I reče im: 'Žalosna je duša moja do smrti; počekajte ovde, i stražite.' I otisavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi Ga mimošao čas ako je moguće. I govoraše: 'Ava Oče! Sve je moguće Tebi; pronesi čašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoću nego kako Ti.'“

Matej 27,39-44 • „A koji prolazahu huljahu na Nj mašući glavama svojima, i govoreći: 'Ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš pomozi sam sebi; ako si Sin Božji, siđi s krsta.' A tako i glavari sveštenički s književnicima i starešinama podsmevajući se govorahu: 'Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izrailjev, neka siđe sad s krsta pa ćemo ga verovati. On se uzdao u Boga: neka mu pomogne sad, ako Mu je po volji, jer govoraše: Ja sam Sin Božji.' Tako isto i hajduci razapeti s Njim rugahu Mu se.“

Psalam 22,3-8 • „Sveti, koji živiš u pohvalama Izrailjevim! U Tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i Ti si ih izbavljaš. Tebe prizivaše, i spasavaše se; u Tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti. A ja sam crv, a ne čovek; podsmeh ljudima i rug narodu. Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom, i govore: 'Oslonio se na Gospoda, neka mu pomogne, neka ga izbavi, ako ga miluje.'“

Rimljanim 5,6-8 • „Jer Hristos još kad slabi bejasmo umre u vreme svoje za bezbožnike. Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umreti. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bejasmo grešnici umre za nas.“

1. Korinćanima 15,3-8 • „Jer vam najpre predadoh što i primih da Hristos umre za grehe naše, po Pismu, i da bi ukopan, i da usta treći dan, po Pismu, i da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; a potom Ga videše jednom više od pet stotina braće, od kojih mnogi žive i sad, a neki i pomreš; a potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; a posle sviju javi se i meni, kao kakvom nedonoščetu.“

1. Petrova 3,18 • „Jer i Hristos jedanput za grehe naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši telom, no oživevši Duhom.“

Jovan 10,14-18 • „Ja sam pastir добри и зnam своје, и моје мene znaju. Кao што мene zna Otac и ja znam Оca; и душу своју полажем за овце. I druge овце имам које нису из овога тора, и one mi valja dovesti; i чуће глас мој, и биће једно стадо и један pastir. Zato me Otac ljubi, jer ja душу своју полажем да је опет узмем. Niko је не отима од мene, nego је ja сам од себе полажем. Vlast имам položiti је и vlast имам узети је опет. Ovu sam заповест primio od Oca svoga.“

1. Jovanova 3,16 • „Po tom poznasmo ljubav što On za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću.“

B. Šta treba reći o lekciji „Identitet (4): usredsređen“?

Poslednji deo ove serije lekcija o identitetu ima vrhunac u poslednjim događajima Hristovog života na zemlji. Na kraju svoje službe, Hristos je bio odlučniji više nego ikada da ode na Golgotu. Ipak, duž tog puta, Sotona je pokušavao da Ga izbaci iz koloseka, ne tako što bi Ga naveo na greh, već pokušavajući da Ga navede da posumnja ko je On i da zbog toga odabere drugi put – svoj a ne Očev. Ova lekcija govori o

držanju jasnog cilja pred sobom, i u tome je Hristos naš najveći primer. Njegov um je bio usredsređen na jedini način da spase čovečanstvo, iako Mu je bilo ponuđeno nekoliko drugih opcija. Izgleda da je veoma teško tinejdžerima da se usredsrede na bilo koji deo hrišćanskog života, ali da li im mi možemo pomoći da pronađu svrhu života koja će im biti jasna?

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Identitet (4): usredsređen“?

Kao rezultat ove lekcije, želeti bismo da učenici mogu da:

1. Istraže poslednje trenutke Hristovog života i posmatraju usredsređenost na jedan cilj sa kojom je On otišao na Golgotu.
2. Razgovaraju o tome na koji način Golgota menja ljude, njihovo shvatanje Boga, i njihovo shvatanje samih sebe.
3. Prodube svoju posvećenost Bogu i sigurnost o svom mestu u Njegovom carstvu.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) olovke i papir. (Aktivnost B) veći čup ili kutija kovanica ili sličnih malih predmeta.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci radnog lista sa kraja lekcije; crvene hemijske, flomasteri ili bojice.

Primena • Pouke za učenike (ili slike nišana kao u odeljku za petak), olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno

omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove aktivnosti je da učenici sastave spisak priča koje su po njihovom mišljenju ključne u Pismu. Bez sumnje, trebalo bi da se priča o Hristu na krstu nađe na svakom spisku.

Pozor • Svakom učeniku će biti potrebna olovka i papir. **Reci:** Sačinite spisak deset priča iz Biblije koje smatrate absolutno neophodnim da bi se ispričala priča o Bogu i ljudima.

Sad • Nakon što su imali dovoljno vremena da svako napravi svoj spisak, podeli ih u grupe od po troje ili četvero i neka svaka grupa sačini zajednički spisak. A zatim neka poređaju priče po redosledu po kom bi ih trebalo ispričati nekome ko ih nikada ranije nije čuo. Neka svaka grupa podeli svoj spisak deset priča, po redosledu, sa ostatkom razreda.

Osvrt • **Pitaj:** Da li vam je ova vežba bila teška? U čemu vam je bila laka? Zbog čega ste poređali priče na taj način? Da li postoji neki drugi redosled tih priča koji takođe može biti dobar? Gde ste stavili priču o krstu? Da li svi imaju ovu priču na spisku? Šta mislite, zbog čega bi trebala priča o krstu da bude deo priče o Bogu i ljudima?

B. Početna aktivnost

Priprema • Svrha ove aktivnosti je da izazove učenike da se skoncentrišu uprkos zbrci i ometanju kojima će biti zatrpani. Donesi veliku kutiju ili čup sa novčićima (ili klikerima, dugmićima, ili bilo kojim drugim malim predmetima koje imate u većem broju, recimo najmanje 100).

Pozor • Odaberi dobrovoljca koji će izbrojati novčiće naglas. A zatim odaber drugih petoro da budu „ometači“. Njihov zadatak je da glasno izgovaraju proizvoljne brojeve dok brojač broji novčiće. Cilj je da se vidi da li ometači mogu naterati onoga koji broji da pogreši. Ako se to brzo dogodi, dajte sledećem dobrovoljcu da pokuša.

Sad • **Reci:** Treba da izbrojiš novčice naglas. A ometači treba da pokušaju da te zbune tako što će govoriti druge brojeve. Ometači imaju 30 sekundi da naprave strategiju, a za to vreme onaj koji broji može da se fokusira na zadatku. Krenite.

Osvrt • **Pitaj:** Šta ti je pomoglo u brojanju novčića? Da li su ti ometači smetali? Kojim brojem od 1 do 10 bi označio nivo smetnje? Koje tehnikе su ometači koristili da bi te omeli? Da li je njihova glasnoća imala veze sa tim? Ili možda učestalost govorenja istih brojeva? Kako neko održava fokus dok ga drugi uporno ometaju? Na koji način je ova vežba slična situaciji u kojoj se Isus našao poslednje sedmice pre Golgote?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Mladi otac je podelio svoje iskustvo sa učenicima u subotnoj školi:

„Užasno je kada neko ima stomačni grip. Ne smatram sebe slabićem kada je u pitanju tolerancija patnje, ali nekako me je grip učinio najvećim pekmezom na svetu. Izvinjavam se ako vam je ovo gadno, ali moram da vam kažem da je povraćanje odvratna aktivnost. Svaki put kada zaradim grip želim da umrem kako bih sebe poštедeo traume. Ali jedna stvar koja mi je čak i gora od gripa je posmatranje mog malog sina kada ima grip.

Temperatura, bol, povraćanje, suze. Jednostavno mrzim grip – ali kada on dođe na mog sina, dolazim do sasvim nove spoznaje mržnje. Toliko sam isfrustriran da bih voleo da grip pređe na mene a njega da poštedi patnje. Baš tako. Radije bih ja podnosio grip nego da posmatram svog sina kako prolazi kroz to.

Deo te vrste ljubavi dolazi od Boga. Moja želja da poštedim svog sina muke je dar koji Bog daje roditeljima, a koliko je veća Božja ljubav kada je On izdržao bol čak i za one koji Ga mrze.“

Osvrt • Pitaj: Na koji način nam ova priča pokazuje Hristov stav prema nama u grehu? Kojih se još priča ili ilustracija možeš setiti koje dobro opisuju istinu o Božjoj ljubavi? Šta misliš, šta je Isusu pomoglo da ostane usredsređen na naše otkupljenje?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Državljeni svake zemlje sećaju se važnih događaja, koji ih definišu kao narod, proslavljujući određene praznike. Na sličan način, ima mnogo momenata koji označavaju ključne događaje u Božjem carstvu. Kada je Isus odlučio da se predstavi i umre na krstu, to je zasigurno bio ključni trenutak cele istorije. Jedna od najznačajnijih stvari u toj odluci je da je to bila Njegova lična odluka.

Neki prikazuju priču o Hristu kao tragediju u kojoj moralno dobar lik tužno završava život ubijen od svog naroda. Neki misle da je Isus bio dobar učitelj koji jednostavno nije imao sreće. Gledajući priče koje opisuju put ka Golgoti, možemo videti znatno drugačiji scenario. Vidimo Isusa koji namerno bira teži put uprkos prilikama da ode drugim putem. Postajemo svedoci ogromne hrabrosti u strašnoj situaciji. Vidimo kako Hristos donosi odluku za odlukom zbog jednog cilja čvrsto urezanog u Njegovom umu: On mora umreti da bi spasao čovečanstvo.

U grupama od po troje ili četvoro pročitajte na koji način Luka prikazuje Isusov stav dok On putuje ka Jerusalimu. Luka (od poglavlja 9 do 21) prikazuje Isusa koji ide u Jerusalim sa namerom da umre. Neka učenici naglas pročitaju navedene stihove i neka zapaze put kojim je Isus marširao ka svojoj smrti sa jasnom vizijom.

- >> Luka 9,51-54
- >> Luka 13,22.23
- >> Luka 17,11
- >> Luka 18,31-34
- >> Luka 19,28.29

Reci: Puno toga možete reći o nekoj osobi po načinu na koji živi kada zna da će umreti. Neke od najjačih slika Hristovog identiteta i karaktera se vide u poslednjim trenucima Njegovog života. Podeli radni list koji se nalazi na kraju lekcije, koji opisuje poslednje trenutke Hristovog života uzete iz Pisma, a Njegove reči su podebljane. Podeli im crvene hemijske, bojice ili markere kako bi učenici mogli da obeleže Isusove reči dok odgovaraju na pitanja.

U grupama od po troje ili četvoro, neka učenici odgovore na pitanja na početku radnog lista na osnovu stihova ispod. Ova vežba je tako napravljena da učenicima omogućava da pročitaju poslednje događaje Hristovog života, tražeći određene detalje.

Ako nemate dovoljno vremena, dajte svakoj grupi po jedno pitanje i neka iznesu odgovore.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: Dok slušate ovu priču, razmišljajte o mogućnostima koje je Isus imao ili nije imao kako bi nama osigurao večni život. Koje je izvore On imao?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Postoje mnoga dokumenta i dokazi koji mogu da potvrde ko smo mi. Džefri je na aerodromu izgubio ranac u kom su bile njegove karte za avion, lična karta i pasoš. U rancu je bio i njegov izvod iz matične knjige rođenih i članske karte zdravstvenog kluba i biblioteke, da ne spominjemo sentimentalnu, slatku poruku njegove devojke u kojoj je napisala koliko će joj nedostajati tokom naredne tri sedmice. Dok je ceo misionski tim tražio njegov ranac po aerodromu, Džefri je unezvereno obilazio sva mesta na kojima je bio.

Da li je Džefri izgubio svoj identitet na aerodromu? Šta je izgubio? Za većinu dokumenata, Džefri je znao napamet sve brojeve (čak i ljubavno pismo), i agencija za pasoše je mogla brzo da izda potrebna dokumenta jer je on izdeklamovao sve informacije koje su bile na njima. Džefriju nije bio potreban izvod iz matične knjige rođenih da bi ga podsetio da je on Kenov i Dženin sin. I da nije imao pasoš, on bi i dalje bio državljanin svoje zemlje. Iako je izgubio vozačku dozvolu, on nije zaboravio kako se vozi.

Na isti način, veze koje su duboko upletene u naše živote nas čine onim što jesmo. Isus nije držao svitak Isaije 53 u džepu svog ogrtača da bi Ga podsetio na Njegovu misiju u životu. U Njegovom umu je bilo potpuno jasno ko je On i za šta je rođen, tako da nikakvi kušačevi trikovi nisu mogli da Ga odvuku od spasavanja ljudi.

Pitaj: Šta misliš, na koji način su sledeći događaji pomogli Hristu da ojača svoj osećaj pripadnosti? Isusovo putovanje u hram kada je imao 12 godina; Njegovo krštenje; kušanja u pustinji; preobraženje na gori; poslednja večera; Getsimanski vrt.

Reci: Zamisli da si roditelj i želiš da tvoje dete bude uvereno i ponosno na svoj identitet, kao dete vaše porodice. Šta bi uradio da bi gajio dubok osećaj sigurnosti u to ko je ono? Koje određene stvari bi uradio i šta bi koristio? (Slike, video zapise, priče, proslave, rituale, porodične tradicije.)

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Reci: U lekciji za učenike u odeljku „Kako to funkcioniše?“ postoji slika onoga što strelczi zovu nišan. To je naprava koja omogućava preciznost onome koji gađa. Tokom par minuta napiši na šta bi ti voleo da budeš fokusiran tako da to bude glavni cilj u tvom životu. Takođe oko nišana označi stvari koje mogu biti smetnje na tom putu.

Ako vreme dozvoli, razgovarajte o tome na šta Bog cilja, a na šta Sotona. **Pitaj:** Na šta se njih dvojica fokusiraju i oko čega se bore? Na koji način se ono što je tebi cilj u životu slaže ili suproti njihovim ciljevima?

B. Pitanja za primenu

1. Koga poznaješ ko živi sa jasnim osećajem svrhe? Koje kvalitete ima i na koji način to vidiš u životu te osobe?
2. Kako Hristovi sledbenici ostaju fokusirani na svoju misiju kada izgleda da su smetnje jače od njihove odanosti?
3. U kom delu tvog odnosa sa Bogom s vremena na vreme izgubiš fokus? Na koji način se bolje možeš usredsrediti?
4. Ako je Sotonino veliko iskušenje za Hrista bilo da pokuša da Ga navede da izbegne Golgotu, šta misliš šta kušač želi da ti izbegneš?
5. Na koje načine možeš da podsećaš sebe na svoj odnos sa Bogom i svoju svrhu u Njegovom carstvu?
6. Koga poznaješ kome je potrebno podsećanje da ima Oca punog ljubavi na nebu koji je platio najveću cenu za njegovo spasenje? Pomoli se i napiši toj osobi poruku koja će je podsetiti da ima bogato nasleđstvo u Božjem carstvu.

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Na koji način ti doživljavaš herojsku Hristovu ljubav? Njegova odlučnost i usredsređenost su dokaz Njegove neverovatne ljubavi prema ljudima. Na isti način kao što je Sotona pokušao da odvrati Isusa od činjenja Očeve volje, pokušava da odvuče i našu pažnju. Retko nas Sotona kuša da postanemo satanisti. Za njega je obično delotvornije da nas navede da oprobamo neki drugi put osim puta na koji nas je Bog pozvao. To je on radio i sa Isusom. Pokušao je da navede Isusa da izbegne Golgotu. Ali prema planu spasenja, bio je samo jedan put. Izbor da ide na Golgotu je bio promišljen. Isus je rekao: „Zato me Otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovest primio od Oca svoga“ (Jovan 10,17.18).

Zaista je neverovatno kako je Hristos video samo jedan put da nas spase, a ipak svet smišlja milion razloga da izbegne da misli o tome. Izazivam vas da promišljeno ostanete usredsređeni na ono što Bog želi od svih nas.

UZ LEKCIJU 10:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa carstvom“.

Učimo više o Isusu iz Njegovih poslednjih trenutaka

- 1. Po čemu vidiš da je Isus bio čovek iz navedenih stihova? Označi i zapiši ključne primere.**

- 2. Na koji način je Hristos vrlo jasan po pitanju svog identiteta, svrhe i misije u navedenim stihovima? Označi i zapiši ključne primere.**

- 3. Koje osobine Hristovog karaktera vidimo u Njegovim poslednjim trenucima koje nismo videli ranije u Njegovoј službi?**

- 4. Po čemu vidimo Isusa kao Cara, Spasitelja, Prijatelja, Sina? (Zaokruži ili označi.)**

Getsimanija: Matej 26,36-42

„Tada dođe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima: **'Sedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu.'** I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poče tužiti. Tada reče im Isus: **'Žalosna je duša moja do smrti; počekajte ovde, i stražite sa mnom.'** I otišavši malo pade na lice svoje moleći se i govoreći: **'Oče moj! Ako je moguće da me mimođe čaša ova; ali opet ne kako ja hoću nego kako Ti.'** I došavši k učenicima nađe ih gde spavaju, i reče Petru: **'Zar ne mogoste jedan čas postražiti sa mnom? Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan, ali je telo slabo.'** Opet po drugi put otide i pomoli se govoreći: **'Oče moj! Ako me ne može čaša ova mimoći da je ne pijem, neka bude volja Tvoja.'**“

Suđenje Isusu: Matej 26,62-66

„I ustavši poglavari sveštenički reče Mu: **'Zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svedoče?'** A Isus čutaše. I poglavari sveštenički odgovarajući reče Mu: **'Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesи li ti Hristos, Sin Božji?'** Reče mu Isus: **'Ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele ćete videti sina čovečijega gde sedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskim.'** Tada poglavari sveštenički razdre haljine svoje govoreći: **'Huli na Boga; šta nam trebaju više svedoci? Evo sad čuste hulu njegovu. Šta mislite?'** A oni odgovarajući rekoše: **'Zaslužio je smrt.'**“

Jovan 18,33-37

„Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reče Mu: 'Ti si car Judejski?' Isus mu odgovori: '**Govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene?**' Pilat odgovori: 'Zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari sveštenički predaše te meni; šta si učinio?' Isus odgovori: '**Carstvo moje nije od ovoga sveta; kad bi bilo od ovoga sveta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde.**' Onda Mu reče Pilat: 'Dakle si ti car?' Isus odgovori: '**Ti govorиш da sam ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svet da svedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj.**'“

Jovan 19,6-11

„A kad Ga videše glavari sveštenički i momci, povikaše govoreći: 'Raspni ga, raspni.' Pilat im reče: 'Uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice.' Odgovoriše mu Jevreji: 'Mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer načini sebe Sinom Božjim.' Kad dakle Pilat ču ovu reč, poboja se više. I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: 'Odakle si ti?' A Isus mu ne dade odgovora. A Pilat Mu reče: 'Zar meni ne govorиш? Ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te?' Isus odgovori: '**Ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veći greh koji me predade tebi.**'“

Raspeće – Isusove poslednje reči: Jovan 19,26.27

„A Isus videvši mater i učenika koga ljubljaše gde stoji reče materi svojoj: '**Ženo! Eto ti sina!**' Potom reče učeniku: '**Eto ti matere!**' I od onoga časa uze je učenik k sebi.“

Jovan 19,28-30

„Potom znajući Isus da se već sve svrši, da se zbude pismo reče: '**Žedan sam.**' Onde stajaše sud pun octa; i oni napuniše sunđer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovim. A kad primi Isus ocat reče: '**Svrši se.**' I preklonivši glavu predade duh.“

Luka 23,33.34

„I kad dođoše na mesto koje se zvaše Kosturnica, onde razapeše Njega i zločince, jednoga s desne strane a drugoga s leve. A Isus govoraše: '**Oče! Oprosti im; jer ne znaju šta čine.**' A deleći Njegove haljine bacahu kocke.“

Luka 23,43

„I reče mu Isus: '**Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju.**'“

Marko 15,34

„I u devetome satu povika Isus iza glasa govoreći: '**Eloi! Eloi! Lama savahtani?**' koje znači: '**Bože moj! Bože moj! Zašto si me ostavio?**'“

Luka 23,46

„I povikavši Isus iza glasa reče: '**Oče! U ruke Tvoje predajem duh svoj.**' I rekavši ovo izdahnu.“

Lekcija 11

TEHNOLOGIJA I HRIŠĆANIN

Putovanje sa Isusom na informatičkom autoputu

1 PRIPREMA

A. Izvor

Rimljanima 12,2 • „I ne vladajte se prema ovome veku, nego se promenite obnovljenjem uma svoga, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božja.“

Matej 6,24 • „Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će jednoga mrzeti, a drugoga ljubiti; ili jednomo voleti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamonu.“

Filipijanima 4,8 • „A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god poštено, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Tehnologija i hrišćanin“?

Tehnologija je uvek uticala na ljudske živote, ali današnji tinejdžeri žive u svetu u kom se tehnologija tako brzo menja i utiče na toliko mnogo područja u njihovom životu, da je odraslima teško da održe korak. Iako nikakva tehnologija nije ni dobra ni loša sama po sebi, ipak nove tehnologije postavljaju moralne izbore. Mnoge od savremenih tehnologija nude izbore za zabavu i nove načine komunikacije – što znači da hrišćani tinejdžeri treba da donose pametne odluke o tome da li će te tehnologije koristiti na načine koji će im pomoći da rastu u Hristu, ili ih odvući od Njega.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Tehnologija i hrišćanin“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razmišljaju o načinima na koje tehnologija utiče na njihov život.
2. Prepoznaju potrebu da donose dobre odluke po pitanju upotrebe tehnologije.
3. Uspostave kontrolu (uz pomoć sile Svetog Duha) nad tehnologijom u svojim životima.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost B) primerci radnog lista „Koliko vremena oduzima tehnologija“ sa kraja lekcije, olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, olovke, papir, tabla.

Primena • Tabla.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Podeli razred u grupe od po troje ili četvoro.

Pozor • **Reci:** Vaša grupa se nasukala na pusto ostrvo usred Južnog Pacifika. Imate mali generator, i svakome od vas je dozvoljeno da ponese jednu stvar kojoj je potrebna struja da bi radila. Kao grupa, odlučite šta će svako od vas da ponese, i neka se svi u grupi slože oko tog izbora.

Sad • Daj im 5 do 10 minuta da donešu odluke o tome šta bi poneli, i neka daju izveštaj celom razredu.

Osvrt • **Pitaj:** Zbog čega ste izabrali baš te stvari? Da li ste mislili na stvari koje bi vam pomogle da odete sa tog ostrva? Ili na stvari koje bi vam tamo olakšale život? Da li je bilo potrebno da nekoga odgovorite od njegovog sebičnog izbora koji ne bi doprineo grupi? Da li ste uvideli bilo kakve probleme koji bi se mogli dogoditi zbog stvari koje ste odabrali da ponesete? Da li postoji neka tehnologija bez koje apsolutno ne biste mogli da živate? Zašto?

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli primerke radnog lista „Koliko vremena oduzima tehnologija“.

Pozor • Svakome daj po olovku.

Sad • Daj im 5 do 10 minuta da popune radni list. Zamoli ih da podele svoje odgovore. Izračunajte ukupno i prosečno vreme koje učenici provedu koristeći te tehnologije.

Osvrt • **Pitaj:** Da li mislite da sa elektronskom opremom za zabavu provodite previše vremena, ili taman koliko treba? (Ili želite da imate još više takvih stvari i da sa njima provodite još više vremena?) Da li imate vreme bez elektronike? Na koji način je naše društvo postalo previše zavisno od

tehnologije? Zašto je nekim ljudima dosadno ako nemaju elektroniku da ih zabavlja? Šta možemo preduzeti po tom pitanju?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Šta se događa u vašoj kući kada nestane struje? Bez kompjutera je teško uraditi domaći. Nekim ljudima je dosadno bez interneta, televizije, radija ili CD plejera. Osim tehnologija koje pomažu u održavanju svakodnevnog života – rasveta, grejanje, pripremanje hrane – većina naše zabave i interakcije sa drugim ljudima zavisi od tehnologije. Kada izgubimo tehnologiju, da li gubimo moć komunikacije, učenja ili zabave?

Šta je sa kampovanjem? (Ovde govorimo o kampovanju bez udobnosti – u šatorima, samo sa osnovnim potrebama, ne o „kampovanju“ u kamp kućici sa satelitskom antenom!) Neki ljudi vole kampovanja zbog prilike da „pobegnu od svega“. Drugi počinju da lude čim se nađu na mestu gde nema TV-a i signala za mobilni telefon. Možda bismo svi trebali češće da kampujemo. Ako naučimo da izdržimo bez tehnologije neko vreme, to će nam pomoći da je bolje procenimo kada se vratimo u civilizaciju. Jer, realnost je da ni kampovanje ni nestanak struje neće trajati večno. Živimo u „umreženom“ svetu, i moramo da biramo na šta ćemo se „priključiti“ i kako ćemo koristiti „napajanje“.

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Mi smo danas okruženi tehnologijom koja nije postojala u vreme kada je Biblija pisana. Kako može knjiga koja je pisana rukom na svicima pergamenta imati bilo šta bitno da kaže o umreženom svetu u 21. veku?

Istina je da u 3. Mojsijevoj nećete pronaći zakon o korišćenju laptopa, niti možete da čitate Pavlovo pismo Filibljanima u najboljim igricama za vaš X-box. Ali biblijski principi za život predstavnika Božjeg carstva u palom svetu odnose se na DVD-e i tekstualne poruke isto kao u ono vreme na obožavanje idola i životinske žrtve.

Ako Bog vlada u našem životu, onda je Bog na prvom mestu. A sve drugo što odaberemo da koristimo, radimo ili na to trošimo vreme mora da se proverava po jednom standardu: da li nas približava Bogu ili nas gura od Njega?

To je zaista težak standard koji treba primeniti na tvoje surfovane vebom, tvoju kolekciju DVD-jeva, tvoj CD plejer i tvoje video igrice. Ali to je jedini standard koji Biblija dozvoljava. Rečeno nam je da mi biramo kome ćemo služiti, i onda da ispunjavamo svoj um i život stvarima koje poštuju Boga i pomažu oživljavanje Njegovog carstva na ovom svetu. Ništa drugo nije bitno.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Podeli sa razredom svoja lična iskustva o tehnološkim promenama koje si video tokom svog života.

Pitaj: U vašem životu, u nekoliko proteklih godina, koje ste nove tehnologije videli? Da li možete da se setite nečega što danas koristimo a nismo koristili pre samo nekoliko godina? Šta je sa budućnošću – kakve tehnološke promene možete da zamislite da ćete videti?

Podseti učenike kako je nova tehnologija opisana u ilustraciji u njihovoj lekciji – filmovi na video trakama – promenila moralne izvore koje su autorka i njeni prijatelji morali da prave: „Nemoj ići u bioskop“ nije više bilo dovoljno dobro pravilo, jer su isti filmovi sada bili dostupni kod kuće.

Pitaj: Koje druge vrste moralnih izbora moramo da donosimo kada je u pitanju tehnologija? Sa kakvim novim izborima bismo mogli da se suočimo u budućnosti?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Prijatelj koji je upravo postao hrišćanin dolazi kod tebe i kaže ti: „Izbacujem sve svoje CD-e i DVD-e. E, da, i poklanjam svoj televizor, kompjuter i nintendo.“

„Vau ... čekaj malo“, ti kažeš. „Šta te je spopalo?“

„Ja hoću da živim za Isusa 100%!“, odgovara tvoj oduševljeni prijatelj. „A ima toliko smeća na TV-u, toliko svetovnih poruka u muzici, toliko nasilja u filmovima i igricama, i toliko pornografije na internetu. Ne vidim kako mogu da zadržim sve to a da i dalje sledim Boga.“

Šta misliš? Da li tvoj prijatelj ide iz krajnosti u krajnost, ili je doneo mudru odluku? Koje razloge bi ti naveo za ili protiv ove odluke?

A sada, hajde da zamislimo da je tvoj prijatelj došao kod tebe nakon nedelju dana i rekao: „Znaš, rešio sam se nekih najgorih DVD-a i CD-a, i nekih zaista nasilnih igrica, ali još uvek imam muzički stub, TV i kompjuter. Internet je još uvek priključen. Nisam siguran šta da radim. Da li Biblija govori bilo šta o upotrebi toga? Da li postoji način da donesem dobre odluke o svim tim stvarima a da ostanem hrišćanin?“

Pitaj: Šta biste vi rekli svom prijatelju? Pogledajte stihove iz Biblije u odeljku za sredu u lekciji za učenike. Koje principe možete izvući iz njih koji bi pomogli vašem prijatelju da doneše bolje odluke? Koje još stihove možete dodati koji mogu pomoći?

Nakon što izneseš gornji scenario, podeli razred u grupe i daj im 10-15 minuta da pregledaju biblijske tekstove koji su dati u lekciji i druge kojih se mogu setiti. Zamoli da svaka grupa napravi listu od pet biblijskih smernica koje bi mogao da podeliš sa tim prijateljem. Kada grupe završe, neka svaka grupa podeli svoj spisak sa ostatkom razreda. Zapiši smernice (po mogućstvu sa biblijskim referencama) na tabli.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Na tabli napravi tri kolone sa naslovima „VIŠE“, „MANJE“ i „NIMALO“. Zamoli učenike da se podsete radnog lista „Koliko vremena oduzima tehnologija“ iz početne aktivnosti B (ili, ako niste koristili taj radni list, samo neka razmisle koliko koriste tehnologiju u svakodnevnom životu).

Pitaj: Kao hrišćanin, da li postoje stvari za koje koristiš tehnologiju – npr. skidaš pornografiju sa interneta, igraš nasilne igrice, itd. – a misliš da to ne treba uopšte da radiš? Da li postoje stvari – kao što je gledanje TV-a ili surfovanje po internetu – za koje misliš da treba manje da to radiš? Da li postoje stvari – možda slušanje hrišćanske muzike, ili slanje ohrabrujućih poruka prijateljima koji su depresivni – koje treba više da radiš?

Neka učenici navedu stvari koje im padnu na pamet za te tri kolone na tabli – stvari za koje oni lično misle da bi trebali da rade više, manje, ili nimalo, kada je u pitanju tehnologija.

Osvrt • Pitaj: Ovde govorimo o donošenju nekih dobrih odluka. Da li mislite da ćete ih sprovesti u svom svakodnevnom životu? Šta vam može otežati primenu tih odluka? (Pritisak vršnjaka, navika, lenjost.) Šta bi vam moglo olakšati pravljenje ovih dobrih izbora? (Zamoliti Boga da nam pomogne kroz silu Svetog Duha, biti odgovoran pred roditeljima i prijateljima hrišćanima, voditi dnevnik ili neki zapis o vremenu koje provedemo sa tehnologijom.)

B. Pitanja za primenu

1. Da li postoje trenuci kada je najbolje samo reći „ne“ i odbiti korišćenje određene tehnologije (kao što je TV ili internet)?
2. Da li misliš da mašine preuzimaju naš život? Kako one menjaju naš život? Da li ih treba sprečiti? Ako da, kako?
3. Da li internet pruža mogućnosti da rastemo kao hrišćani? Ako da, kako? Ako ne, da li onda treba da ga uopšte imamo?
4. Da li subota treba da bude vreme kada se „isključujemo“ iz tehnologije? Koje prednosti i mane može imati „isključenje u subotu“?
5. Kako nove tehnologije otežavaju naše izbore? Da li je teže biti hrišćanin danas nego kada su vaši roditelji bili mladi? Ako mislite da jeste, da li to ima ikakve veze sa današnjom tehnologijom?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Videli smo danas da tehnologija ima jak uticaj na naše živote, i stavlja pred nas mnoge izbore. Nadam se da ozbiljno razmišljate na koji način koristite mašine u svojoj kući – i na koji način one koriste vas. Hajde da svi odlučimo da mi upravljamo tehnologijom a ne ona nama – da donesemo hristocentrične odluke o tome šta ćemo gledati, slušati i raditi. Biće nam potrebna Božja moć da bismo te odluke sproveli, ali to je izvodljivo. Isus je isto tako stvaran i bitan u 21. veku kao što je bio u prvom. On može da juri niz informacioni autoput sa vama kao što je hodao sa učenicima po prašnjavim putevima Galileje. Samo Ga zamolite. On čeka da bude pozvan.

UZ LEKCIJU 11:

Ovaj radni list je za početnu aktivnost B.

Koliko vremena oduzima tehnologija

Uputstvo: Napiši koliko sati, u prosečnim danima, potrošiš radeći sledeće:

Slušanje muzike _____

Igranje video igrica _____

Slanje poruka _____

Surfovovanje internetom _____

Gledanje TV-a _____

Razgovaranje telefonom _____

Gledanje video klipova _____

Druge funkcije telefona ili kompjutera _____

Da li neke od ovih aktivnosti radiš u isto vreme? Koje? _____
_____
_____

Šta radiš kada ne radiš ništa od navedenih stvari? _____
_____
_____

Lekcija 12

EKOLOGIJA: NAŠA SVETA ODGOVORNOST

Smrznuto leto

1 PRIPREMA

A. Izvor

Psalm 8,6 • „Postavio si ga gospodarom nad delima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove.“

Psalm 89,9 • „Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroćavaš.“

Danilo 2,38 • „I gde god žive sinovi ljudski, zveri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svim tim. Ti si ona glava zlatna.“

Kološanima 1,16 • „Jer kroz Njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza Nj i za Nj sazda.“

Psalm 103,22 • „Blagosiljajte Gospoda sva dela Njegova, po svim mestima vlade Njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!“

Isajija 40,26 • „Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? Ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile Njegove i jake moći ne izostaje nijedno?“

Jezekilj 34,8 • „'Tako ja bio živ,' govori Gospod Gospod, 'što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svim zverima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stado moje, nego pastiri pasu sami sebe, a stado moje ne pasu.'“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Ekologija: naša sveta odgovornost“?

Ekologija je nauka o povezanosti biljaka i životinja sa njihovim fizičkim i biološkim okruženjem. Ali mi ćemo na nju gledati u znatno širem smislu. Kao hrišćani, verujemo da je Bog stvorio Zemlju i poverio upravljanje njome i staranje o njoj Adamu i Evi i njihovom potomstvu. On im nije dao Zemlju, On je samo dao da se oni brinu o njoj. Bog je stvorio Zemlju, i ona još uvek pripada Njemu. Mi smo samo staratelji. Gledajući na to što se dešava u svetu možda ćete se zapitati što mi zapravo radimo.

Mi imamo odgovornost prema Bogu da se brinemo o našem svetu i svemu što je u njemu. Ne možemo samo da se nadamo da će neko drugi ko je zainteresovaniji da nas oslobođe te obaveze. Svako od nas je odgovoran da uradi ono što može za postizanje zajedničkog cilja. Neki su možda više zainteresovani za upravljanje resursima, drugi za životnu sredinu, treći za ljudski rod. Koje god bilo naše interesovanje, Bog nas smatra odgovornim za naš deo.

Tinejdžeri su često omalovaženi u toj oblasti jer gledamo na njih kao da su premladi i previše površni da bi se zainteresovali za te teme, ali zapravo ih potcenjujemo. Ovaj svet uglavnom nadgledaju odrasli, ali sutra ćemo mi odrasli biti deo onoga što današnji mladi nadgledaju. Mi prepuštamo brigu o svetu (uključujući i nas same) u njihove ruke. Naša je odgovornost da ih naučimo da se brinu za svet pravilno.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Ekologija: naša sveta odgovornost“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Uvide da smo svi povezani na Zemlji. Ono što utiče na jednog od nas, utiče i na sve.
2. Shvate da nam je Bog poverio ovu planetu i da smo odgovorni pred Njim da se brinemo o njoj.

3. Razviju načine da se uključe u brigu o Zemlji i/ili stvorenjima koja žive na njoj.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) dovoljno kamenčića, oblutaka ili drugog sličnog prirodnog materijala da možeš dati po jedan komad svakom učeniku; papir, olovke; nagrada (neobavezno). (Aktivnost B) korpa, dovoljno stvari da staviš u korpu da imaš bar jednu stvar više od broja učenika. Te stvari treba da budu ili da predstavljaju neki resurs, na primer: lopta od aluminijumske folije, parče drveta, jabuka, ekser, papir, itd.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Papirna srca sa rečima „Blagosloveni ste nasumičnim delom ljubaznosti.“, odeljak za petak iz lekcije za učenike.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponедељка у svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • **Reci:** *Svakoga dana hodamo po kamenju, a čak ni ne mislimo o njemu. Ali svaki delić ove planete je stvorio Bog i dao ga nama na staranje.*

Pozor • Daj po jedan kamenčić (ili oblutak ili bilo koji drugi prirodni materijal) svakom učeniku zajedno sa papirom i olovkom.

Sad • Reci: Koliko razmišljate o kamenju? Malo je dosadno? A ipak, Bog je stvorio svaki kamen, svaku stenu i svaki oblutak. I sve ih je načinio različitim, iako se mi nismo potrudili da to primetimo. Danas čemo to da primetimo. Imate pet minuta da napišete opis vašeg kamenja. Kada završite, izglasaćemo najzanimljiviji kamen. Meri učenicima pet minuta. Zaustavi ih. Daj im vremena da pročitaju svoje opise i glasaju za najzanimljiviji kamen, prema opisu. (Ako želiš, možeš dati nagradu za najzanimljiviji kamen.)

Osvrt • Pitaj: Šta je to što svaki kamen čini posebnim? Šta mislite zašto Bog nije stvorio sve kamenje da izgleda isto? Koja je bila Njegova namera? Šta vam to govori o Bogu?

B. Početna aktivnost

Priprema • Reci: Zemlja ima određenu količinu resursa, i to je to. Kada se oni potpuno istroše, ne mogu se zameniti. Zbog toga je naročito bitno da koristimo svoje resurse na odgovoran način a ne da ih traćimo.

Pozor • Pripremi Korpu resursa (vidi odsek „Potreban materijal“). Neka učenici sednu u krug. **Reci:** Kada korpa dođe do vas, uzmite iz nje jednu stvar. Zatim pošaljite tu stvar nadesno a korpu nalevo. Ako korpa dođe do vas a vi već imate neku stvar, stavite je u korpu i uzmite iz nje neku drugu. Zatim pošaljite tu stvar nalevo a korpu nadesno.

Sad • Dok korpa kruži, **reci:** Primetite da smo počeli sa punom korporom, i iako nisu svi predmeti u njoj, oni se kreću u korpu i van nje. Dok svi delimo svoje resurse, ima dovoljno za sve.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite, šta bi se dogodilo ako bi jedna grupa ljudi odlučila da sve svoje resurse nagomilava samo za sebe? Šta mislite, kako bi to uticalo na druge? Da li imamo pravo da potrošimo sve resurse koje imamo samo zato što ih imamo? Šta se događa kada svi delimo svoje resurse? U kom smislu nam resursi koje nam je Bog poverio pripadaju? U kom smislu nam ne pripadaju? Šta Bog kaže, kako da koristimo resurse koje nam je On dao?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Postoji priča o čoveku koji je uživao u lepom danu dok se šetao duž plaže. Primetio je da ispred njega neko uzima nešto sa plaže i baca u vodu. Kada se približio, shvatio je da to jedna žena uzima morske zvezde koje je plima izbacila na obalu i baca ih u okean kako bi ih spasila. Pogledao je naokolo. Bilo je na hiljade morskih zvezda po plaži.

Skeptično joj je rekao: „Gospođo, šta to radite? Tu je na hiljade morskih zvezda. Ne možete ih sve spasiti. Zar ne shvatate da to što radite nema svrhe?“

Sagnula se, uzela sledeću morskou zvezdu i bacila je nazad u okean, a zatim ga je pogledala ravno u oči i rekla: „Ima svrhe za ovu.“

Možda nismo uvek u mogućnosti da uradimo puno, ali svako od nas može da uradi nešto. Bog od nas očekuje da uradimo samo ono što možemo.

Osvrt • Pitaj: Šta misliš, u kojoj meri nas Bog smatra odgovornima za ono što smo mogli da uradimo a nismo? Kako znamo koje su naše odgovornosti po pitanju planete, vlasti i ljudskog roda?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Šta bi ti uradio da ti je najbolji prijatelj koji gaji vredne orhideje ostavio jednu na čuvanje pošto je morao da oputuje? (Dobro bih je čuvao. Pročitao bih knjigu o orhidejama, pa bih znao šta da radim.) Da

li bi ostavio orhideju u čošak i zalivao je kada se setiš? (Ne, zato što volim svog prijatelja i ne bih nešto što on voli tako tretirao.) Da li bi je izložio suncu i pustio je da se osuši? (Ne ako volim svog prijatelja.)

Ne, tvoj najbolji prijatelj ti je poverio nešto što mu je vrlo dragoceno, i ti bi se brinuo za to najbolje što možeš. Zemlja, i sve što je na njoj, baš je kao ta orhideja. Bog, naš najbolji Prijatelj, poverio nam je Zemlju i sve što je na njoj. Kada se bude vratio po to, On će očekivati od nas da smo se brinuli za nju jer Ga volimo.

Voditi računa o Zemlji i njenim resursima je veoma poseban zadatak. U Kološanima čitamo: „Jer kroz Njega bi sazdana sve što je na nebū i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza Nj i za Nj sazda“ (Kološanima 1,16).

Zemlja je dragocena Bogu. Isaija kaže: „Podignite oči svoje gore i vidite; ko je to stvorio? Ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile Njegove i jake moći ne izostaje nijedno?“ (Isajija 40,26) Bog voli svoja stvorenja. On zna ime svake zvezde. Svake zvezde! Mi još nismo ni otkrili sve zvezde, a Bog ih zna po imenu. Koliko On više voli nas, brine se za nas, i želi da se mi brinemo jedni za druge i za druga Njegova dela stvaranja!

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Zamoli nekoga unapred da prepriča ili pročita priču iz odeljka za subotu u lekciji za učenike. Zatim iznesi sledeće misli svojim rečima.

Teško je zamisliti da nešto što radimo u našem malom delu sveta utiče na druge ljude u njihovim delovima sveta. Niko nije mislio da će vulkanska erupcija u Indoneziji uticati na ljude u Vermontu. Kada se vreme pokvarilo, niko nije posumnjao da je to zbog vulkanske prašine u atmosferi. Ljudi u Vermontu, i u drugim delovima sveta, umrli su a da nisu saznali zašto.

Mi smo na Zemlji svi povezani. Ono što radimo utiče na nekog drugog, i ono što oni rade utiče na nas. Ako naše smeće bacamo u okean, vodene životinje se razbole, ljudi koji ih jedu se razbole, okeani postaju prljavi, što doprinosi nastanku kisele kiše – i taj krug se nikad ne završava. Moramo da shvatimo da je to kao „jedan za sve“ i „svi za jednog“.

Pitaj: Šta mislite, kako su ljudi na koje je uticao vulkan mogli da pomognu jedni drugima? (Odgovori će se razlikovati. Jedna istinita priča govori o čoveku koji je živeo u zaklonjenoj dolini i njegovi usevi su preživeli, i on ih je besplatno delio sa svojim izgladnelim susedima.) **Koja je naša odgovornost prema drugima u ovom svetu?** (Treba da se brinemo za druge. Treba da delujemo lokalno a da mislimo globalno.)

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Ljudi u tvom gradu su uzrujani jer su im ulice prljave od smeća. Oni pozivaju gradonačelnika da nešto preduzme. Gradonačelnik saziva gradsko veče. Gradsko veče pokazuje prstom na narod koji živi u tom gradu i govori da je njihova odgovornost da očiste ulice, pošto su oni bili ti koji su bacali smeće i uneredili ih. Niko ne želi da preuzme odgovornost.

Pitaj: Čija je odgovornost da očisti ulice? (Gradonačelnikova, naša, gradskog veća, svačija...) **David je rekao:** „Postavio si ga (čoveka) gospodarem nad delima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove.“ (Psalam 8,6).

Reci: Svi smo mi odgovorni. Prvo, odgovorni smo pre svega da ne bacamo smeće. I drugo, odgovorni smo da pomažemo da se očisti smeće koje je neko drugi napravio.

A. Aktivnost za primenu

Pogledajte odeljak za petak u lekciji za učenike. Tokom dolazeće sedmice oni su zamoljeni da izvrše po jedno ljubazno delo svakog dana a da ih niko ne uhvati u tome. Treba da zapišu svoju misiju da bi je mogli podeliti sa drugima sledeće subote.

Reci: Pošto je ovo sezona davanja (prim. prev.: oko Nove godine i Božića), mnogi ljudi rado čine dobre stvari drugima u ovo doba godine. Teži deo je preneti taj osećaj ljubaznosti na ostatak godine a ne štedeti ga samo za sezonu praznika. Ove sedmice, nadam se da će svako od vas pokušati da se lati misije da blagoslovi druge ljubaznošću koju je Bog pokazao vama.

Podeli papirna srca na kojima piše: „Blagosloveni ste nasumičnim delom ljubaznosti.“ Ili neka učenici sami iseku srca od papira i ukrase ih markerima. **Reci:** Kada god uradite nešto lepo drugome ove sedmice, ostavite iza sebe jedno od ovih srca. Vidi koliko ih možeš ostaviti a da te niko ne vidi.

U ovom trenutku pomozi učenicima da sastave spisak mogućih stvari koje bi mogli da urade kako bi izvršili ovu misiju.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite, koji će vam biti omiljeni deo ove misije? (Meni se dopada tajnovitost, kako ću morati da budem posebno pažljiv da ne otkriju ko to radi. Volim da usrećim ljudе i ako ne dobijem za to nikakvu pohvalu. Mogao bih da budem ljubazniji prema nekim ljudima jer nisu znali da sam ja to uradio.) **Kako ćete izbeći da vas uhvate?** (Odgovori će se razlikovati.) **Kako ćete se nositi sa time što nećete dobiti pohvalu za lepe stvari koje ste uradili?** (Biće zabavnije ako to držimo kao tajnu. Voleo bih da mogu da otkrijem ljudima da sam to ja uradio.)

B. Pitanja za primenu

1. Po tvom mišljenju, koja je tvoja odgovornost prema svetu?
2. Koja područja ekologije tebe najviše zanimaju i zašto?
3. Da li misliš da treba da budemo umešani u svaki vid ekologije? Zašto da, a zašto ne?
4. Da li postoje stvari koje bi mogao da radiš u svom okruženju kako bi učinio svet boljim mestom? Koje su to stvari?
5. Koju jednu stvar možeš uraditi kako bi poboljšao život drugih upravo sada?
6. Kada razmišljaš o svetu kao o mestu za koje se brineš, koji delovi ti prvo padaju na pamet?
7. Kako na svet utiče način na koji mi trošimo svoj novac?
8. Na koji način smo mi odgovorni kako trošimo svoje vreme? Ili novac?

 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Razmišljanje o ogromnom prostranstvu Zemlje i njenim problemima – zagađenje, smeće, pokvarene vlade, narodi u ratu, ugrožena okolina, ugrožene životinje, prirodne katastrofe – stvarno nas može podstići da mislimo da ne možemo da uradimo ništa. Ali sve promene počinju odnekud, sa jednom osobom ili jednom grupom ljudi. Mi imamo više razloga od drugih da omogućimo da dođe do promena. Zemlja je naša sveta odgovornost.

Lekcija 13

BOŽJI MENADŽERI

Zvezda je rođena

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Mojsijeva 1,28 • „I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: 'Rađajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zverinja što se miče po zemlji.'“

2. Mojsijeva 22,28 • „Ne huli na Boga niti proklinji bilo koga ko vlada nad tobom.“ (po prevodu NLT)

3. Mojsijeva 25,53 • „Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oči.“

2. Samuilova 5,2 • „I pre, dok Saul beše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izraelja; i Gospod ti je rekao: 'Ti ćeš pasti narod moj Izraelja i ti ćeš biti vođ Izraelju.'“

Psalam 58,1 • „Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi čovečji?“

Titu 3,1 • „Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovednicima, i gotovi na svako dobro delo.“

Danilo 7,14 • „I dade Mu se vlast i slava i carstvo da Mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je Njegova vlast večna, koja neće proći, i carstvo se Njegovo neće rasuti.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

Elen Vajt, Manuscript Releases, vol. 21, str. 19 • „Svi koji učestvuju u Božjem delu treba da se sete da je On Vladar, i da oni koji su postavljeni da se staraju za Njegov posao moraju biti pod Njegovom vladavinom, telom, dušom i duhom. I treba da se sete da nije dovoljno da oni ne greše; oni ne treba da trpe da se greši. Oni sami moraju da gaje strahopštovanje prema Bogu koje će ih uspešno sprečiti da čine zlo. Onaj koji je uključen u Božju službu mora stalno da gleda u Isusa, ispunjen odlučnošću da sledi Onoga koji je dao svoj život za život sveta. Naše nagle reči i dela pokazuju revnost koja nije od mudrosti. Uvek treba da stražimo da se ne bi ušunjali principi ovoga sveta, i jednostrani planovi poremetili ravnotežu uma. Mnogi se nalaze u očiglednoj opasnosti da budu zavedeni zbog toga što ne shvataju da se nalaze u očiglednoj opasnosti. Oni udišu zaraženu atmosferu neprijatelja, i kao lupež u noći prevara se šunja na njih. Bistar duhovni vid je zamagljen. Sledi se linija delovanja formirana na pogrešnim idejama, i Sveti Duh je ožalošćen.“

Elen Vajt, Life Sketches, str. 408-409 • „Zatim sam dovedena u spoznaju vrhovne Božje vladavine nad svim zemaljskim vladarima. Njegov zakon treba da bude standard delovanja. Ljudima je zabranjeno da izopačuju svoja čula neumerenošću, ili potčinjavanjem svog uma sotonskim uticajima, jer to čini držanje Božjeg zakona nemogućim. Iako nebeski Vladar dugo trpi izopačenost, On nije obmanut, i neće doveščati. Njegova vrhovna vlast, Njegov autoritet kao Vladara univerzuma, na kraju će morati biti priznat, i pravedni zahtevi Njegovog zakona potvrđeni.“

Elen Vajt, Znaci vremena, 11. novembar 1903. • „Ni muž ni žena ne treba da teže vlasti. Gospod je postavio princip koji je vodilja po ovom pitanju. Muž treba da pazi svoju ženu kao Hristos crkvu. A žena treba da poštuje i voli svoga muža. Oboje treba da grade duh ljubaznosti, odlučni da nikada ne ražaloste ili povrede onog drugog.“

Elen Vajt, Znaci vremena, 11. novembar 1903. • „Roditelji mogu biti Božji službenici u vaspitanju svoje dece. Treba da uče decu od rođenja da budu poslušna. Roditelji koji dopuštaju svojoj deci da rastu svojeglavi i nepokorni, pripremaju ih za život tuge i razočarenja. Roditelji, učite svoju decu da budu poslušni. A iz tuge koju osećate kada se ne obaziru na vaše želje, učite kako vi žalostite i razočaravate Hrista kada ste Mu neposlušni. Trud koji ćete uložiti da pravilno vaspitate svoju decu će vas naučiti mnogim lekcijama u pogledu vaše dužnosti da budete poslušni Gospodu.“

B. Šta treba reći o lekciji „Božji menadžeri“?

David je rekao: „Gospodnja je zemlja i šta je god u njoj, vasiljena i sve što živi u njoj. Jer je On na morima osnova, i posred reka utvrdi je“ (Psalam 24,1.2). Bog je stvorio sve što je na zemlji. On je stvorio ljudе da vladaju nad zemljom. I staranje o njoj je dao njima u ruke. Oni su trebali da vladaju životnjama, biljkama i drugim resursima. Takođe, oni na visokim položajima među ljudima su trebali da vladaju nad njima. Bilo je dobrih vladara i loših vladara.

Na kraju krajeva, svako na Zemlji je pod Božjom vladavinom, i Njemu smo odgovorni. Svi imamo nekoga ili nešto pod svojom vlašću, čak i ako smo to samo mi sami. Zbog toga je važno da naučimo kako da vladamo Božjom imovinom i ljudima mudro i pravedno. Na kraju ćemo biti pozvani da damo izveštaj o tome kako smo se brinuli o svemu u našem malom „kraljevstvu“ i kako smo se ophodili prema drugima. Želimo da u to vreme možemo da čujemo Boga kako nam govori da smo bili dobri i verni upravitelji nad svime što nam je On poverio.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Božji menadžeri“?

Kao rezultat ove lekcije, želeti bismo da učenici mogu da:

1. Shvate da smo svi odgovorni za Zemlju i njene resurse, kao i jedan za drugoga.
2. Nauče kako da se brinu za ono što poseduju i ono za što su odgovorni na način koji je ugodan Bogu i Njemu na slavu.
3. Postanu svesniji područja nad kojima „vladaju“ kako bi na najbolji mogući način radili za Boga.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) novac iz „Monopola“ ili neke druge igre, osam malih kutija (dovoljno velikih da novac može da stane u njih, ili alternativno osam papira na koje novac može da se stavi, koji pokazuju njegovu namenu) označenih: „Siromašni“, „Okolina“, „Izgradnja“, „Transport“, „Škole“, „Vlast“, „Pomoći u katastrofama“, „Biljni i životinjski svet“; svaka kutija ili papir treba da ima minimalni iznos koji se može priložiti (na primer, ako nameravate da svakom učeniku date po 1000 din u novcu za igru, ukupni iznos na kutijama treba da bude **veći** od 1000 din); to će ih naterati da odluče koja namena je najbitnija, pošto neće moći jednako da prilože za sve. (Aktivnost B) papir i olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Pojedinačno upakovani mekani slatkiši (npr. „7Days Cake Bar“ ili sl.) – po jedan za svakog učenika.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.

2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
  3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
  4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
- Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Reci: Lako je kritikovati ljudе koji su na vlasti ili bilo kom važnom položaju i reći da biste vi drugačije radili stvari da ste na njihovom mestu. Ali često zbog spoljnih okolnosti ili ograničenih resursa ne možete da učinite ono što biste zaista hteli.

Pozor • Stavi kutije (vidi odsek „Potreban materijal“) na sredinu stola i neka učenici sednu unaokolo. Ako imaš veliku grupu možda ćeš hteti da ih podeliš u manje grupe od po desetoro ili tako nešto; u tom slučaju svakoj grupi će biti potreban isti materijal. Daj im novac iz „Monopola“. Svakom učeniku daj npr. po 1000 din (ili više ako imaš dovoljno novca, ali pazi da ukupan iznos na kutijama bude veći od iznosa koji daješ svakom učeniku).

Sad • Reci: Postoje mnoge potrebe u svetu. Ti treba da odlučiš koje su najvažnije. Odgovornost da zadovoljiš svaku potrebu je u potpunosti tvoja. Kako ćeš odlučiti šta da podržiš a šta ne?

Osvrt • Pitaj: Za šta si odlučio da daš manje? Za šta si odlučio da daš više? Da li je to ono što si želeo ili ono što si smatrao da je ispravno? Teoretski, koji rezultati bi mogli da proisteknu iz toga?

B. Početna aktivnost

Priprema • Reci: Svi imamo imovinu. Vaša imovina je sve što vama pripada. To podrazumeva čak i stvari koje „posedujete“ ali ih ne vidite. Na primer, to može biti vaš glas, ako dobro pevate. Mogu biti vaše noge, ako brzo trčite. To uključuje sve što vas čini posebnim osobama.

Pozor • Podeli olovke i papir.

Sad • Reci: Na vrhu ovog papira napišite svoje ime. Ispod toga napišite naslov „Imovina“. Onda počnite da nabrajate sve stvari koje posedujete koje su vam od koristi. Budite detaljnici. Ako imate 20 majica kod kuće ili 15 džempera, zapišite i to. Ako imate dva bicikla, i to napišite.

Osvrt • Pitaj: Na trenutak razmišljajte o vašem spisku. Šta biste od toga mogli da podelite sa onima koji su u lošijoj poziciji od vas? Nemojte misliti samo na fizički imetak. Ako svirate neki instrument, da li biste mogli da podelite taj talenat sa osobama u staračkom domu? Ili nekim ko je kod kuće bolestan ili ima neki invaliditet? Da li biste mogli da organizujete neki sportski događaj (možda košarkašku utakmicu) u korist lokalne dobrotvorne organizacije ili da biste sakupili novac za pomoć gladnima? Šta od vaše „imovine“ je opipljivo (nešto što se može držati i videti) a šta je neopipljivo (nešto što samo možeš demonstrirati: pevanje, sport, crtanje, itd.)? Šta najviše koristite?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Punko Brod je bio baš bogat. Imao je bar po dvoje od svega što bi jedno dete moglo da poželi. Sve je on to držao pod ključem u svojoj sobi. Niko nije smeо da dira njegove stvari. A naročito ne vašljivo derište koje je živilo do njega, Stvarno Siromašan. Punko Brod je provodio većinu svog vremena u brojanju novca koji je uštедeo od svog džeparca. On je imao posebnu super-ekstra kasicu gde je držao taj novac. Kada bude uštедeo dovoljno novca, on će sebi kupiti nešto zaista fenomenalno, na primer robota koji bi čistio njegovu sobu.

Stvarno Siromašan uopšte nije imao puno, ali je imao bicikl. Bio je polovan i prilično izudaran, ali mogao je njime da stigne gde treba. Koristio ga je za dostavljanje novina. Novac koji je zarađivao dostavljanjem novina koristio je da pravi upakovane obroke za beskućnike. Nije bilo mnogo, ali im je makar pomagao da ne umru od gladi. Stvarno Siromašan je takođe voleo životinje. Svake srede je radio u lokalnom utočištu za pse, češljajući pse i vodeći ih u šetnju.

Osvrt • Pitaj: Koje od ovo dvoje dece je koristilo svoju „imovinu“ na način koji je bio blagoslov njegovom svetu? Zašto? Šta misliš, šta bi Bog rekao Punko Brodu? A šta bi rekao Stvarno Siromašnom? Šta bi im ti rekao? Na koga ti više ličiš?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Jedna od naših najvažnijih odgovornosti na Zemlji, misija od životne važnosti, jeste da budemo Božji upravitelji. Bog je rekao: „Hajde da načinimo ljudska bića po našem obličju, načinimo ih da odražavaju našu prirodu tako da mogu biti odgovorna za ribe u moru, ptice u vazduhu, stoku, i, da, samu zemlju, i svaku životinju koja se kreće po licu Zemlje“ (1. Mojsijeva 1,26 po prevodu *Message*). Bog je stvorio Zemlju, Edemski vrt, i sve što je u njemu kao poklon Adamu i Evi.

Nakon pada u greh, kada su Adam i Eva bili prognani iz vrta, oni su trebali da nastave da se brinu o svemu što je On stvorio. On je rekao: „Budite gospodari nad ribama i pticama i svim životinjama.“ Sve što je stvoreno je naš poklon ali i naša odgovornost.

Kada vam neko da poklon, vi se dobro ophodite prema njemu. Ako bi ga uništili, šta bi to reklo o tome koliko vam je stalo do onoga ko vam je to poklonio? (Da mi se ne dopada. Da me nije briga za osećanja te osobe. Da je ne poštujem.) Kako bi se ta osoba osećala da nešto što vam je dala iz ljubavi vidi uništeno zbog nebrige ili nepoštovanja? (Bila bi tužna. Možda bi se naljutila. Znala bi da vam nije stalo do nje.)

Kako se brinemo za planetu, biljke, životinje, resurse i druga ljudska bića, pokazuje Bogu šta osećamo prema Njemu. Ako razbacujemo otpatke, ignorisemo one koji su siromašniji od nas, i ne trudimo se da se umešamo u bitna pitanja kao što je vlast, mi govorimo: „Tvoj poklon nam nije bitan. Baš nas je briga za Tebe.“ Kao hrišćani, mi ne možemo da ignorisemo našu dužnost – bićemo pozvani da podnesemo račun. Naš posao i naša specijalna misija mora da bude da se brinemo o Zemlji koju je Bog stvorio,

Njegovim ljudima i Njegovim stvorenjima što god možemo bolje, da bismo mogli to da Mu prikažemo kada ponovo dođe.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu. Zatim iznesi sledeće misli sopstvenim rečima:

Car Kristijan X od Danske bio je mudri vladar. Verovao je da su svi njegovi podanici stvoreni jednaki, da niko nije iznad nekog drugog, pa čak ni on, car. Iako nije nosio žutu zvezdu u znak solidarnosti sa Jevrejima, mnogi njegovi postupci su dokazali da je on stajao iza onoga što je govorio. On je mogao da se skrije iza svog uzvišenog položaja, ali umesto toga on je koristio svaku priliku da govori protiv onoga što je Nemačka radila. Vodio je druge svojim primerom. Trebalо bi da se setimo toga kada radimo sa drugima kao Božji posebni predstavnici. Mi nismo bolji od ljudi kojima pokušavamo da pomognemo.

Pitaj: Šta misliš, zašto se car Kristijan X zalagao za Jevreje kada je to bilo tako opasno? (Zato što je znao da je to ispravno. Jer je bio rešen da se ne preda zlu. Jer mu se nije sviđalo ono što su Hitler i nacisti radili.) **Znamo da nacisti nisu ubili cara Kristijana jer im se suprotstavlja, ali da li je on znao da neće biti ubijen jer je iznosio svoje mišljenje?** (Ne, on je rizikovao svoj život. Njegov položaj ga nije štitio od nacista.) **Ako bi sutra neko došao kod vas i rekao da svi hrišćani treba da nose žutu zvezdu na svom rukavu i da mogu biti poslati u koncentracione logore, šta biste vi uradili?** (Nosio bih je. Krio bih se u šumi.) **Kako biste se osećali kada bi ih svi nosili a ne samo hrišćani?** (Osećao bih se kao da se ljudi brinu za mene i za ono što predstavljam. Bio bih im zahvalan.)

Pitaj: Ljudi su Božji najbitniji resursi i On želi da se brinemo za njih čak i više nego za bilo šta drugo. Koliko su bili bitni obični Danci u zaštiti Jevreja? (Veoma bitni. Oni su rizikovali svoj život da bi ih spasili.)

Reci: Mi ne moramo biti na pozicijama sa autoritetom da bi smo načinili razliku. Bog očekuje od nas da uradimo ono što možemo, bilo da smo carevi ili siromasi.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Dvejnov stariji brat je nedavno dobio vozačku dozvolu i njegovo zaduženje je bilo da vozi Dvejna na košarku. Jednoga dana, kada je vraćao Dvejna sa utakmice, zaustavila ga je policija i dala mu kaznu zbog prebrze vožnje. Dvejn je bio uplašen.

„Šta ćeš da radiš?“, upitao je svog brata.

„Da radim?“, odgovorio mu je brat. „Kako to misliš, šta ću da radim?“

„Pa, kazna je 300 dolara. Ti nemaš te pare“, Dvejn je rekao. „Da li ćeš morati da tražиш od mame i tate?“

„Nema šanse!“, odgovorio je brat. „Neću ni da kažem mami i tati da sam dobio kaznu. Pocepaću je, i to će biti kraj toga.“

Bog kaže: „Budite dakle pokorni svakoj vlasti čovečijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; ako li knezovima, kao njegovim poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima. Jer je tako volja Božja da dobrom delima zadržavate neznanje bezumnih ljudi“ (1. Petrova 2,13-15). Božjim carstvom vlada red i poštovanje, i On želi da mi vodimo naše zemaljske poslove na isti način.

Pitaj: Da li Bog očekuje od nas da budemo poslušni vladarima i autoritetima? (Da. Kada ljudi sledi pravila društva, mogu živeti u miru.) **Zbog čega je bitno za nas da ne budemo žrtve nerazumnog govora bezumnih ljudi?** (To bi moglo da naudi našoj reputaciji. To bi naškodilo našem svedočenju. Ako se loše ponašamo, to se odražava loše na Boga.) **Da li bi trebalo da se bojimo zakona?** (Ne; ako radimo ono što je ispravno, nemamo razloga da se bojimo zakona.)

Reci: Pavle je rekao: „Jer knezovi nisu strah dobrom delima nego zlim. Hoćeš li, pak, da se ne bojiš vlasti, čini dobro, i imaćeš hvalu od nje“ (Rimljanima 13,3).

A. Aktivnost za primenu

Skreni pažnju učenicima na odeljak od petka u njihovim lekcijama. Razgovarajte o „zadatku“. Učenici treba da vode računa o slatkišu tokom sledeće sedmice. Treba da ga čuvaju kao simbol Zemlje i svih njenih resursa. Reci im da sledeće subote treba da donesu taj slatkiš, još uvek upakovan, i da će im onda biti dozvoljeno da ga pojedu nakon takmičenja čiji slatkiš je u najboljem stanju.

NAPOMENA UČITELJU: Sledеće subote održi takmičenje na početku subotne škole. Učenici treba da dođu na vreme da bi se takmičili. Ako je omot oštećen, treba da ga otvore i da vide u kom je stanju slatkiš. Podeli im olovke i papir. Svakom slatkišu daj broj. Učenici neka glasaju za slatkiš koji je u najboljem stanju. Izbroj glasove i vidi čiji je slatkiš pobedio. Neka učenici zapišu koliko glasova je dobio njihov slatkiš u svom izveštaju. Ako smatrate da je prikladno, podelite čaše i sok i dozvolite im da pojedu svoj slatkiš sa sokom.

Osvrt • Pitaj: Šta mislite, koliko će biti teško čuvati svakoga dana vaš slatkiš? (Biće teško. Verovatno će se zgnječiti u mom rancu. Možda ću morati da ga odnesem u školu i moji prijatelji će hteti da ga pojedu.) Šta misliš, na koji način će vođenje računa o slatkišu biti kao vođenje računa o Zemlji? (Ne možemo jednostavno da dignemo ruke od nje. Moramo da se brinemo o njoj. Moramo da budemo pažljivi sa njom. Zemlja je krhkla kao ovaj slatkiš.)

B. Pitanja za primenu

1. Čega si ti vladar?
2. Kako vidiš svoj ideo u velikoj slici: glad, okolina, politika?
3. Šta misliš zašto nebo radi po principu reda i šta možemo naučiti iz toga?
4. Iako Sotona upravlja Zemljom trenutno, ko ima vrhovnu vlast? Objasni svoj odgovor.
5. Kako nam Bog može pomoći da „vladamo“ Zemljom?
6. Šta misliš, na koje smo načine mi odgovorni za to kako se brinemo o Zemlji i svemu na njoj?
7. Da li treba da poslušamo ljude koji su na vlasti ako traže od nas da uradimo nešto što se kosi sa nekom od Božjih zapovesti? Zašto da ili zašto ne? Šta nam se može dogoditi ako odbijemo?
8. Šta znači „vladati“ Zemljom? Na koje praktične načine to možemo? Navedi neke.

 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključi svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Kao Božji upravitelji, mi imamo veliku odgovornost prema drugima i svetu oko nas. Kao hrišćani, mi odgovaramo Bogu za ono što smo uradili, ono što nismo uradili, i ono što smo mogli da uradimo da smo odvojili vreme ili bili zainteresovani.

Upravljanje – vođenje brige – o Božjim darovima je naša posebna misija. Svakoga dana donosimo odluke o tome šta ćemo uraditi sa našim životom i našim stvarima. Dok radimo, treba da se setimo da ništa što posedujemo, čak ni naše telo, zapravo ne pripada nama. To pripada Bogu, i mi se moramo brinuti o tome po uputstvima koja nam je dao preko Priručnika za specijalne predstavnike (Biblije). Proveri i uveri se sam!